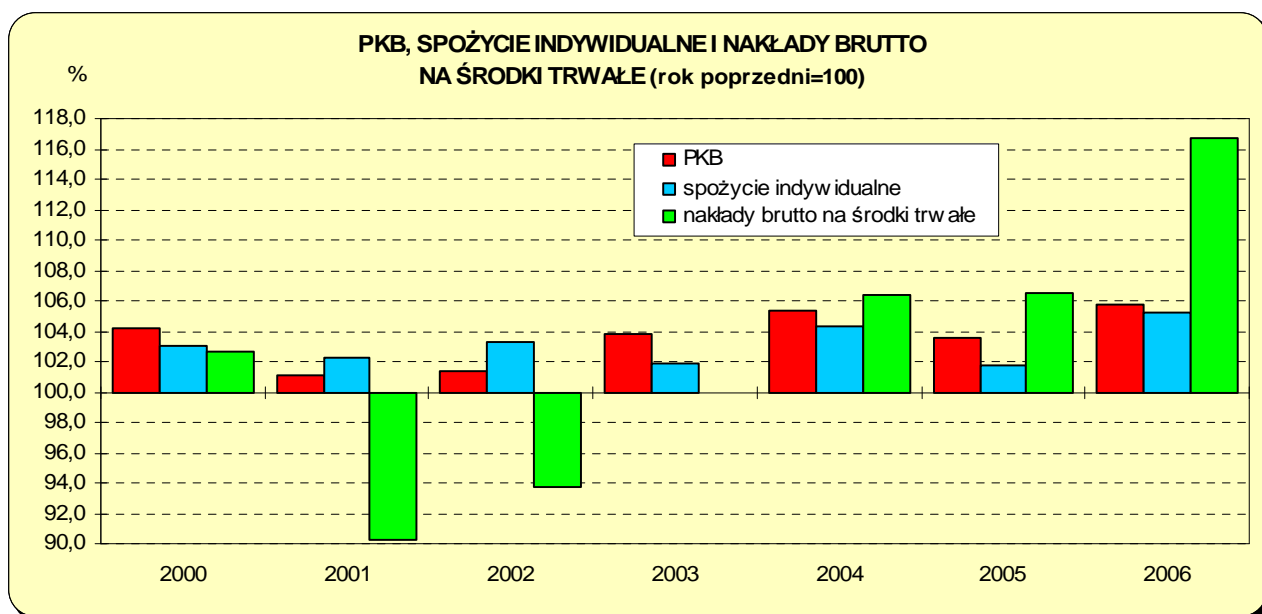

Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju

Rok 2006

Wstęp

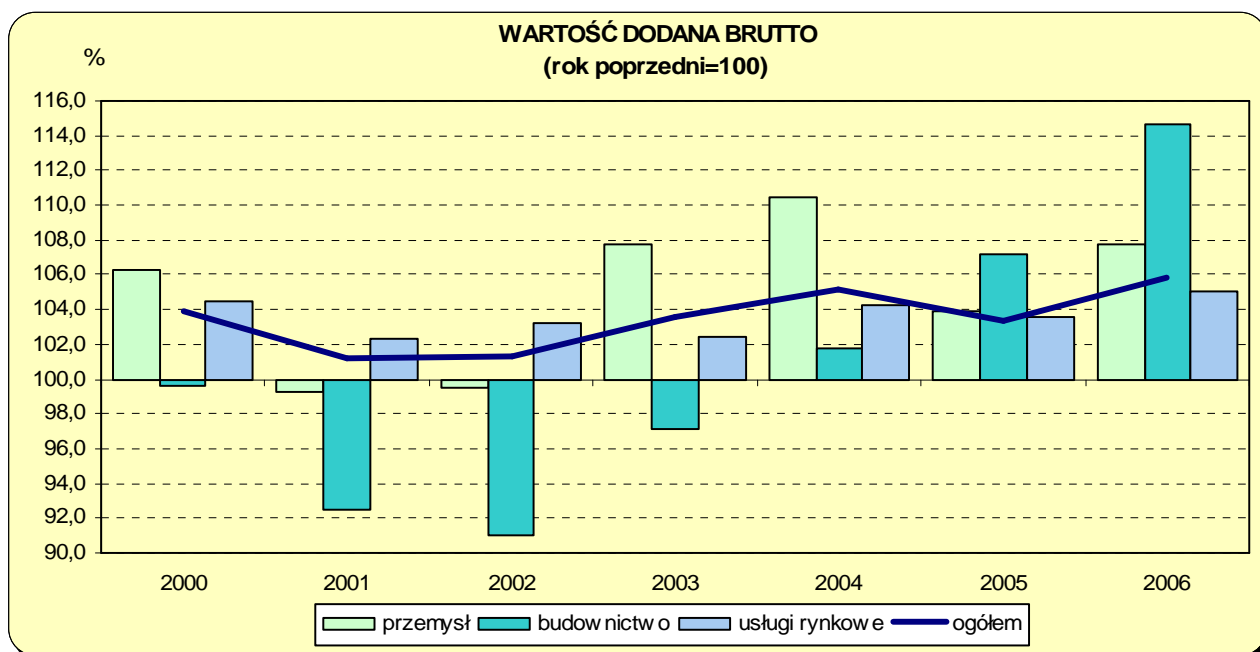
Tempo wzrostu gospodarczego w 2006 r. było znacznie większe niż w roku poprzednim i najwyższe w okresie ostatnich 9 lat. Umocnił się wpływ popytu krajowego (w tym inwestycyjnego) w kreowaniu wzrostu gospodarczego. Nastąpiło przyspieszenie korzystnych zmian trudniej nadal sytuacji na rynku pracy – szybciej niż w poprzednim roku wzrastała liczba pracujących i obniżało się bezrobocie. Niska inflacja, wzrost płac i świadczeń społecznych oraz kredytów wpływały na znaczną dynamikę spożycia indywidualnego. Przebieg procesów demograficznych wskazuje, że po raz pierwszy od 2002 r. odnotowano dodatni przyrost naturalny. Liczba ludności obniżyła się jednak bardziej niż w 2005 r., w związku z pogłębieniem ujemnego salda migracji na pobyt stały.

Według wstępnego szacunku, produkt krajowy brutto w 2006 r. był realnie wyższy o 5,8%, wobec wzrostu o 3,5% przed rokiem i 5,3% w 2004 r.

Wartość dodana brutto w gospodarce narodowej była o 5,8% wyższa niż przed rokiem, wobec wzrostu o 3,3% w 2005 r. Wzmocnienie dynamiki PKB nastąpiło głównie na skutek przyspieszenia

tempa wzrostu wartości dodanej brutto w usługach rynkowych – do 5,0% i przemyśle – do 7,7%. Większy niż w 2005 r. był także wzrost wartości dodanej brutto w budownictwie (14,6%).

Tempo wzrostu popytu krajowego w ubiegłym roku wyraźnie przyspieszyło - do 5,8% (wobec 2,4% w 2005 r. i 6,0% w 2004 r.). Złożył się na to wzrost spożycia ogółem o 4,4%, w tym indywidualnego – o 5,2%, przy wzroście akumulacji wyższym niż w 2005 r. Nakłady brutto na środki trwałe były wyższe o 16,7%, wobec 6,5% w 2005 r. Po raz pierwszy od 2001 r. stopa inwestycji przekroczyła 20%.

Ożywienie procesów inwestycyjnych nastąpiło nie tylko w sektorze przedsiębiorstw. Wyższą dynamikę niż przeciętnie wykazywały nakłady zrealizowane przez sektor rządowy i samorządowy. Wolniej niż przeciętnie rosły nakłady w sektorze gospodarstw domowych, głównie w związku z niską dynamiką budownictwa mieszkaniowego. Znaczny wzrost, według szacunków, wykazywały zaliczane do tego sektora nakłady poniesione w rolnictwie indywidualnym oraz - w mniejszym stopniu - nakłady poniesione w mikro-przedsiębiorstwach prowadzonych przez osoby fizyczne.

W roku 2006 ograniczeniu uległ, obserwowany w 2005 r., dodatni wpływ eksportu netto na tempo wzrostu gospodarczego, przy wzroście relacji eksportu i importu do PKB.

Szacuje się, że produkcja sprzedana przemysłu ogółem w 2006 r. była o 11,3% wyższa niż przed rokiem (w 2005 r. odpowiednio wzrost wyniósł 3,7%). W przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób wzrost produkcji przemysłowej był nieco wyższy (11,8%), w związku ze znacznym przyspieszeniem w porównaniu z rokiem poprzednim w przetwórstwie przemysłowym (13,4%). Wydajność pracy w przemyśle w 2006 r. zwiększyła się o 9,4%, przy wzroście zatrudnienia o 2,2%. Wysoki wzrost notowano m.in. w produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych, wyrobów

z metali, wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych, metali, maszyn i urządzeń. Produkcja w działach i grupach przemysłu uznawanych za nośniki postępu technicznego wzrosła o 24,8%, a jej udział w przemyśle ogółem zwiększył się do 16,5%.

W produkcji budowlano-montażowej, po kilku latach niskiej dynamiki, odnotowano wyraźne przyspieszenie. Poziom produkcji budowlano-montażowej ogółem zwiększył się w porównaniu z 2005 r. o ok. 12%, a w podmiotach o liczbie pracujących powyżej 9 osób produkcja wzrosła o 17,5%. W strukturze produkcji zwiększył się udział obiektów inżynierii lądowej i wodnej, a obniżył się – budynków mieszkalnych i niemieskalnych.

Sprzedaż detaliczna zwiększyła się o ok. 8% (wobec spadku w 2005 r. o 2,4% w stosunku do wysokiego poziomu w roku akcesji do UE), a usług w transporcie i łączności – wzrosła po ok. 7%.

Globalna produkcja rolnicza (według wstępnego szacunku) zmniejszyła się w drugim roku z kolei - o 1,8%. Niekorzystne warunki agrometeorologiczne sprawiły, że niższa niż przed rokiem była produkcja roślinna, głównie w wyniku znacznie słabszych niż w 2005 r. zbiorów zbóż. Wyższa niż w 2005 r. była natomiast produkcja zwierzęca. Ceny produktów roślinnych, zwłaszcza w drugim półroczu, znacznie wzrosły, obniżały się natomiast ceny skupu żywca wieprzowego, prosiąt oraz żywca drobiowego. Zmiany warunków produkcyjno-rynkowych wpłynęły na ograniczenie w drugiej połowie roku tendencji wzrostowej pogłowia trzody chlewnej i spadek pogłowia bydła. Wobec wyższej dynamiki cen produktów rolnych sprzedawanych przez rolników niż cen towarów i usług przez nich nabywanych, wskaźnik „nożyc cen” poprawił się do 102,9, wobec 96,0 w 2005 r.

W handlu zagranicznym w okresie jedenastu miesięcy 2006 r., przy niekorzystnych na ogół wskaźnikach terms of trade, obserwowano wyższą niż w roku poprzednim dynamikę obrotów towarowych (z wyjątkiem eksportu liczonego w dolarach). Mimo utrzymującego się większego tempa wzrostu w eksporcie niż w imporcie, pogorszeniu uległo saldo wymiany, w tym pogłębiło się ujemne saldo z krajami rozwijającymi się i krajami Europy Środkowo-Wschodniej, natomiast z krajami rozwiniętymi (w tym z krajami UE) notowano nadwyżkę handlową, znacznie wyższą niż przed rokiem.

Wzrost popytu korzystnie oddziaływał na wyniki finansowe przedsiębiorstw. Szybszy wzrost przychodów z całokształtu działalności niż kosztów wpłynął na poprawę wskaźnika poziomu kosztów oraz wzrost wskaźników rentowności przedsiębiorstw niefinansowych. W okresie styczeń-wrzesień 2006 r. zwiększył się w skali roku odsetek firm sprzedających na eksport i udział sprzedaży na eksport w sprzedaży ogółem. Również sektor ubezpieczeniowy oraz banki osiągnęły znacznie lepsze wyniki niż w 2005 r.

Utrzymująca się w ostatnich latach korzystna sytuacja finansowa przedsiębiorstw, rosnący popyt, wysokie wskaźniki wykorzystania mocy produkcyjnych oraz możliwości korzystania z funduszy unijnych wpłynęły na ożywienie procesów inwestycyjnych. W okresie trzech kwartałów

2006 r. wzrost nakładów inwestycyjnych wyniósł 19,8%, przy czym znacznie wyższe tempo wzrostu wydatków inwestycyjnych odnotowano po stronie zakupów niż budynków i budowli (27,9%, wobec 4,9%). Wzrost aktywności inwestycyjnej nastąpił w wielu sekcjach związanych z działalnością usługową (obsługa nieruchomości i firm, handel i naprawy, transport, gospodarka magazynowa i łączność, pośrednictwo finansowe), budownictwie i przetwórstwie przemysłowym.

Napływ zagranicznych inwestycji bezpośrednich w okresie trzech kwartałów 2006 r. był zbliżony do notowanego w całym 2005 r. (prawie 30 mld zł).

W 2006 r. notowano dalszy, wyższy niż w poprzednich dwóch latach, wzrost liczby pracujących w gospodarce narodowej. Nadal zwiększało się przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw – w porównaniu z 2005 r. w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób wzrosło ono o 3,0%.

W końcu grudnia 2006 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła 2309,4 tys. osób i w ujęciu rocznym zmniejszyła się o 463,6 tys. Stopa bezrobocia obniżyła się w skali roku o 2,7 pkt, do 14,9%. Wśród bezrobotnych zwiększył się udział bezrobotnych osób starszych (powyżej 50 roku życia) oraz osób bez kwalifikacji zawodowych. Pozytywną tendencją jest natomiast spadek udziału osób młodych. Poprawę na rynku pracy potwierdzają wyniki badania aktywności ekonomicznej ludności. Rosła liczba pracujących, w konsekwencji poprawiał się wskaźnik zatrudnienia. Stopa bezrobocia w III kwartale 2006 r. wyniosła 13,0% i obniżyła się w skali roku o 4,4 pkt, w tym najbardziej - w grupie ludzi w wieku 15-24 lata, jakkolwiek tam była nadal najwyższa (27,9%).

Średnioroczny wzrost cen konsumpcyjnych w 2006 r. (1,0%) był niższy od notowanego w 2005 r. (2,1%). Szybciej niż ceny towarów i usług konsumpcyjnych rosły ceny producentów. Wzrost cen w przemyśle był większy niż przed rokiem (2,3%, wobec 0,7%), głównie w wyniku wysokiej dynamiki cen w górnictwie. Nieco wolniej niż przed rokiem, ale szybciej niż w przemyśle, rosły ceny w budownictwie (2,9%).

Oslabienie dynamiki cen konsumpcyjnych oraz wyższy niż przed rokiem wzrost płac w gospodarce narodowej, zwłaszcza w sektorze przedsiębiorstw, wpłynęły na zwiększenie siły nabywczej wynagrodzeń. Wzrost przeciętnych realnych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2006 r. wyniósł 4,2% (wobec 1,2% odpowiednio w 2005 r.).

W 2006 r. odnotowano również wzrost siły nabywczej rent i emerytur w systemie pracowniczym (o 6,2%) i rolników indywidualnych (o 4,3%), po niskiej dynamice obserwowanej w dwóch poprzednich latach.

W 2006 r. deficyt budżetu państwa wyniósł 25084,1 mln zł, wobec założonych 30546,7 mln zł.

Dynamika realna produktu krajowego brutto^{a)} w latach 2000-2006

Wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
	rok poprzedni=100						
Spożycie	102,8	102,2	102,9	102,5	104,0	102,6	104,4
w tym indywidualne	103,0	102,2	103,3	101,9	104,3	101,8	105,2
Akumulacja brutto.....	103,9	86,6	92,8	103,3	114,7	101,4	111,5
w tym nakłady brutto na środki trwałe	102,7	90,3	93,7	99,9	106,4	106,5	116,7
Popyt krajowy	103,1	98,6	100,9	102,7	106,0	102,4	105,8
Produkt krajowy brutto	104,2	101,1	101,4	103,8	105,3	103,5	105,8
Wartość dodana brutto	103,9	101,2	101,3	103,6	105,1	103,3	105,8
w tym:							
przemysł	106,3	99,3	99,5	107,8	110,5	103,9	107,7
budownictwo	99,6	92,5	91,0	97,1	101,8	107,2	114,6
usługi rynkowe	104,5	102,3	103,2	102,4	104,2	103,6	105,0

^{a)} Ceny średnioroczne roku poprzedniego.

Podstawowe wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju w latach 2000-2006

Wyszczególnienie a – rok poprzedni=100	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Ludność (w końcu okresu) w tys.	38254	38242	38219 14924 ²⁾	38191	38174	38157	38122 ¹⁾
Pracujący w gospodarce narodowej.....	15489	14996	12803	12641	12720	12891	13100 ⁶⁾
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ³⁾ w tys.	5312	5138	4912	4724	4684	4773	4918
a	96,7	96,7	95,6	96,2	99,1	101,9	103,0
Przeciętna liczba emerytów i rencistów w tys.	9412	9311	9237	9206	9213	9169	9151 ¹⁾
a	99,6	98,9	99,2	99,7	100,1	99,5	99,8
Liczba bezrobotnych (w końcu okresu) w tys.	2703	3115	3217	3176	3000	2773	2309
a	115,0	115,3	103,3	98,7	94,5	92,4	83,3
Stopa bezrobocia (w końcu roku) w %	15,1	17,5	20,0 ²⁾	20,0	19,0	17,6	14,9
Ceny towarów i usług konsumpcyjnych							
rok/rok	110,1	105,5	101,9	100,8	103,5	102,1	101,0
grudzień/grudzień	108,5	103,6	100,8	101,7	104,4	100,7	101,4
Przeciętne wynagrodzenie nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw ³⁾⁴⁾ w zł.....	2056,80	2203,14	2277,43	2341,53	2438,57	2515,85	2643,92
Przeciętne wynagrodzenie realne brutto w gospodarce narodowej ⁴⁾	101,0	102,5	100,7	103,4	100,7	101,8	104,0 ⁵⁾
w tym:							
w sektorze przedsiębiorstw ³⁾⁴⁾	101,3	101,6	101,5	102,0	100,8	101,2	104,2
Przeciętna realna emerytura i renta z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych brutto	97,7	104,7	104,6	104,1	100,6	100,3	106,2 ¹⁾
Mieszkania oddane do użytkowania w tys.	87,8	106,0	97,6	162,7	108,1	114,1	114,2
Globalna produkcja rolnicza (ceny stałe)	94,4	105,8	98,1	99,2	107,5	95,8	98,2 ¹⁾
roślinna	94,2	108,6	93,3	94,3	116,7	88,2	93,6 ¹⁾
zwierzęca	94,7	102,5	103,4	104,8	97,3	105,2	102,6 ¹⁾
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny stałe)	106,7	100,6	101,1	108,3	112,6	103,7	111,3 ¹⁾
Produkcja budowlano-montażowa ⁷⁾ (ceny stałe)	101,4	88,3	95,9	101,6	101,8	108,0	112,0 ¹⁾
Rentowność obrotu brutto ⁸⁾ w %	1,9	0,7	0,8	2,8	6,0	4,9	5,8 ⁵⁾
Rentowność obrotu netto ⁸⁾ w %	0,7	-0,3	-0,2	1,7	4,8	3,9	4,7 ⁵⁾
Handel zagraniczny							
eksport w mln euro	34373,4	40194,8	43499,3	47526,4	59698,0	71423,5	80335,4 ⁹⁾
import w mln euro	53084,6	56034,5	58480,2	60353,8	71354,3	81169,7	90203,9 ⁹⁾
saldo w mln euro.....	-18711,2	-15839,7	-14980,9	-12827,4	-11656,3	-9746,2	-9868,5 ⁹⁾
Budżet państwa							
dochody w mld zł	135,7	140,5	143,5	152,1	156,3	179,8	197,7 ¹⁾
wydatki w mld zł	151,1	172,9	183,0	189,2	197,7	208,1	222,8 ¹⁾
wynik w mld zł	-15,4	-32,4	-39,4	-37,0	-41,4	-28,4	-25,1 ¹⁾
PKB.....	104,2	101,1	101,4	103,8	105,3	103,5	105,8 ⁶⁾
spożycie ogółem	102,8	102,2	102,9	102,5	104,0	102,6	104,4 ⁶⁾
spożycie indywidualne	103,0	102,2	103,3	101,9	104,3	101,8	105,2 ⁶⁾
akumulacja brutto	103,9	86,6	92,8	103,3	114,7	101,4	111,5 ⁶⁾
nakłady brutto na środki trwałe.....	102,7	90,3	93,7	99,9	106,4	106,5	116,7 ⁶⁾
wartość dodana brutto	103,9	101,2	101,3	103,6	105,1	103,3	105,8 ⁶⁾
przemysł	106,3	99,3	99,5	107,8	110,5	103,9	107,7 ⁶⁾
budownictwo.....	99,6	92,5	91,0	97,1	101,8	107,2	114,6 ⁶⁾
usługi rynkowe.....	104,5	102,3	103,2	102,4	104,2	103,6	105,0 ⁶⁾

1) Dane wstępne.

2) Dane opracowano z uwzględnieniem liczby pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: w liczniku (i w 2003) – Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, w mianowniku – Powszechnego Spisu Rolnego 1996.

3) W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

4) Łącznie z obowiązkową składką na ubezpieczenia społeczne.

5) Dane za okres styczeń-wrzesień.

6) Szacunek wstępny.

7) Produkcja budowlano-montażowa wykonana systemem zleciowym przez podmioty budowlane na terenie kraju.

8) Dla podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 49 osób bez względu na rodzaj działalności.

9) Dane za okres styczeń-listopad.

Podstawowe wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju wg kwartałów

Wyszczególnienie a – analogiczny okres poprzedniego roku=100 b – okres poprzedni=100 c – miesiąc kończący kwartał (grudzień poprzedniego roku=100)	2005				2006			
	kwartały							
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Ludność (w końcu okresu) w tys.	38161	38161	38168	38157	38144	38132	38134	38122 ¹⁾
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ²⁾ w tys.	4746	4767	4773	4808	4867	4893	4928	4984
a	101,7	101,8	102,1	102,1	102,6	102,6	103,2	103,7
Przeciętna liczba emerytów i rencistów w tys. ...	9195	9174	9157	9149	9151	9153	9146	9152
a	99,8	99,4	99,5	99,5	99,5	99,8	99,9	100,0
Liczba bezrobotnych (w końcu okresu) w tys.	3053	2827	2760	2773	2822	2488	2364	2309
a	93,5	92,1	92,9	92,4	92,4	88,0	85,6	83,3
Stopa bezrobocia (w końcu okresu) w %	19,2	18,0	17,6	17,6	17,8	15,9	15,2	14,9
Ceny towarów i usług konsumpcyjnych ..... a	103,6	102,3	101,6	101,1	100,6	100,8	101,4	101,3
b	100,3	100,6	99,8	100,4	100,0	100,9	100,2	100,3
c	100,2	100,6	100,7	100,7	100,1	101,0	101,5	101,4
Ceny produkcji sprzedanej przemysłu ..... a	103,3	100,1	99,8	99,6	100,6	102,3	103,5	102,8
Przeciętne wynagrodzenie nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw ²⁾³⁾ w zł	2425,24	2470,30	2495,64	2670,54	2539,55	2582,33	2627,53	2822,51
Przeciętne wynagrodzenie realne brutto w sektorze przedsiębiorstw ²⁾³⁾ ..... a	98,7	100,8	101,1	103,8	104,3	103,9	104,1	104,5
Przeciętna realna emerytura i renta z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych brutto ..... a	99,4	100,0	100,9	100,8	103,7	107,4	106,8	106,7
Przeciętna realna emerytura i renta rolników indywidualnych brutto ..... a	98,6	98,7	99,5	99,7	101,7	105,7	105,1	104,9
Mieszkania oddane do użytkowania od początku roku w tys.	26,5	49,4	77,4	114,1	28,3	49,6	75,2	114,2
Produkcja sprzedana przemysłu ²⁾⁴⁾ (ceny stałe) a	100,7	102,3	104,5	108,4	112,4	112,1	112,3	110,7
Produkcja budowlano-montażowa ²⁾⁵⁾ od początku roku (ceny stałe) ..... a	105,7	108,5	108,0	107,4	104,5	109,2	114,3	117,5
Rentowność obrotu brutto ⁶⁾ od początku roku w %	5,2	5,2	5,4	4,9	4,8	5,6	5,8	.
Rentowność obrotu netto ⁶⁾ od początku roku w %	3,8	4,0	4,2	3,9	3,6	4,5	4,7	.
Handel zagraniczny ⁷⁾ (od początku roku)								
eksport w mln euro	16272,2	33672,0	51370,6	71423,5	20367,8	41979,8	63699,9	80335,4 ⁸⁾
import w mln euro	18215,7	38050,6	58373,1	81169,7	22770,9	46944,3	71665,6	90203,9 ⁸⁾
saldo w mln euro	-1943,5	-4378,6	-7002,5	-9746,2	-2403,1	-4964,5	-7965,7	-9868,5 ⁸⁾
Budżet państwa (od początku roku)								
dochody w mln zł	41228,3	86694,5	133040,8	179772,2	46785,0	92310,6	144181,7	197673,5 ¹⁾
wydatki w mln zł	53954,0	104942,3	150822,8	208132,9	56060,4	110004,8	158791,9	222757,6 ¹⁾
wynik w mln zł	-12725,7	-18247,8	-17782,0	-28360,7	-9275,4	-17694,2	-14610,2	-25084,1 ¹⁾
PKB..... a	102,4	103,0	104,1	104,5	105,2	105,5	105,8	.
spożycie indywidualne ..... a	101,3	101,4	102,2	102,6	105,2	104,9	105,5	.
nakłady brutto na środki trwałe ..... a	101,2	103,9	106,4	110,1	107,7	114,8	119,8	.

1) Dane wstępne.

2) W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

3) Łącznie z obligatoryjną składką na ubezpieczenia społeczne.

4) Dynamikę produkcji sprzedanej przemysłu podano w cenach bazowych, tj. bez obciążeń podatkami VAT i akcyzowym, ale łącznie z dotacjami przedmiotowymi.

5) Produkcja budowlano-montażowa wykonana systemem zlecieniowym przez podmioty budowlane na terenie kraju. Dynamikę produkcji budowlano-montażowej podano w cenach bazowych.

6) Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 49 osób bez względu na rodzaj działalności.

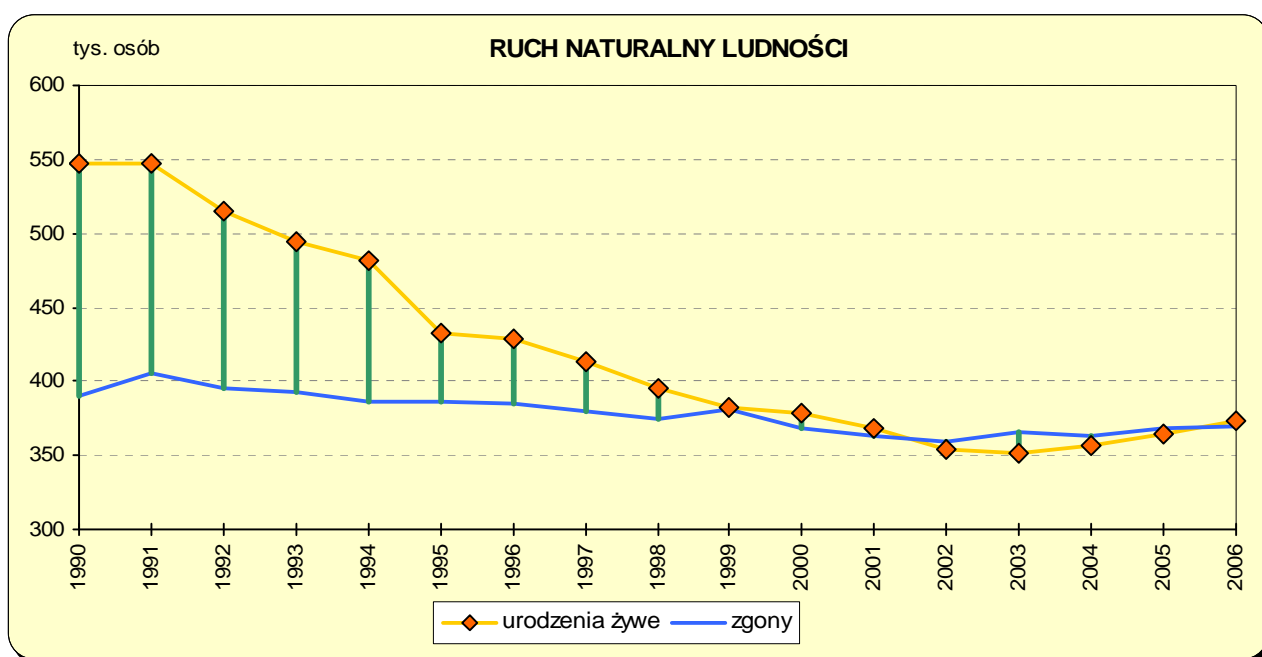
7) Od I kwartału 2006 r. – dane tymczasowe.

8) Dane za okres styczeń–listopad.

Sytuacja demograficzna Polski

Rok 2006 był ósmym z kolei, w którym odnotowano w Polsce ubytek rzeczywisty ludności. Szacuje się, że w końcu 2006 r. liczba ludności Polski wyniosła 38122 tys. osób, tj. o ok. 35 tys. mniej niż w roku poprzednim (w 2005 r. liczba ludności zmniejszyła się o 17 tys.). Nadal obserwowano spadek zarówno liczby, jak i udziału mieszkańców miast w ogólnej liczbie ludności kraju. Jednocześnie, po raz pierwszy od 2002 r. liczba urodzeń była wyższa niż liczba zgonów, w rezultacie zanotowano dodatni przyrost naturalny.

Przyczyną gwałtownego ubytku liczby ludności w 2006 r. była emigracja Polaków za granicę. Z szacunku wynika, że w 2006 r. na stałe wyjechało ok. 51 tys. osób¹ (w poprzednim roku 22,2 tys. osób), przy czym nieznacznie zwiększyła się liczba osób – w większości Polaków – powracających do kraju na stałe (z 9,3 tys. w 2005 r. do 11 tys.). Szacuje się, że saldo migracji zagranicznych, tzw. definitywnych, w 2006 r. wyniosło ok. minus 40 tys.

W 2006 r. w wyniku niskiego przyrostu naturalnego oraz ujemnego salda migracji zagranicznych², liczba ludności Polski w stosunku do 2000 r. była niższa o ponad 130 tys. Ujemne tempo przyrostu rzeczywistego ludności wynosiło od minus 0,04% w 1999 r. do minus 0,09% w 2006 r.

¹ Dane dotyczące I-III kwartałów 2006 r. pochodzą z rejestru ludności PESEL, dane dla IV kwartału zostały wyszacowane.

² Szacunek liczby i struktury ludności uwzględnia wyłącznie migracje na pobyt stały.

Bezpośrednią przyczyną zmniejszania się liczby ludności – obserwowaną w długim okresie – jest spadek liczby urodzeń (od 1984 r.), przy niewielkich zmianach w liczbie zgonów. Od 1993 r. urodzenia kształtowały się na poziomie poniżej 500 tys., a od 1998 r. – poniżej 400 tys. Nadal Polska znajduje się w depresji urodzeniowej, aczkolwiek od trzech lat odnotowuje się stopniowy wzrost liczby urodzeń.

Z danych szacunkowych wynika, że w 2006 r. różnica między liczbą urodzeń i zgonów wyniosła 5,7 tys., co oznacza – zanotowany po raz pierwszy od pięciu lat – **dodatni przyrost naturalny** (w 2005 r. ubytek naturalny wyniósł minus 3,9 tys.).

Szacuje się, że w 2006 r. **urodziło się** ok. 374 tys. dzieci, tj. o prawie 10 tys. więcej niż w 2005 r., ale o ok. 33% mniej niż w 1990 r. i blisko o połowę mniej niż w 1983 r., który był szczytowym rokiem ostatniego wyżu demograficznego. W 2006 r. współczynnik urodzeń wyniósł 9,8‰ i był o 4,5 pkt niższy niż w 1990 r. (w 2005 r. wyniósł 9,6‰). Zwiększenie natężenia urodzeń odnotowano zarówno wśród rodzin zamieszkających w miastach, jak i na wsi (z niewielką przewagą ludności miejskiej).

Pomimo rosnącej liczby urodzeń – w dalszym ciągu poziom reprodukcji nie gwarantuje prostej zastępowalności pokoleń. Utrzymuje się, obserwowany od lat 90-tych, **okres depresji urodzeniowej**. W 2005 r. współczynnik dzietności wyniósł 1,24, co oznacza minimalny wzrost (o 0,02) w stosunku do odnotowanego w 2003 r., który był najniższy od ponad 50 lat.

Na dzietność kobiet w istotnym stopniu wpływa liczba zawieranych związków małżeńskich. Zdecydowana większość dzieci rodzi się w rodzinach tworzonych przez prawnie zawarte związki małżeńskie (w 2005 r. – ok. 82%). Prawie połowa dzieci małżeńskich rodzi się w okresie pierwszych trzech lat trwania małżeństwa rodziców. Jednocześnie od kilkunastu lat systematycznie rośnie odsetek urodzeń pozamałżeńskich. Na początku lat 90-tych ze związków pozamałżeńskich rodziło się ok. 6-7% dzieci, zaś w ostatnich latach 17–19%. Odsetek ten jest zdecydowanie wyższy w miastach – w 2005 r. wyniósł prawie 22%, na wsi – niewiele ponad 14%.

Szacuje się, że w 2006 r. zawartych zostało ponad 226 tys. nowych **związków małżeńskich**, co oznacza wzrost o ponad 19,0 tys. w stosunku do roku poprzedniego. Liczony na 1000 ludności współczynnik małżeństw wzrósł w ujęciu rocznym o 0,5 pkt do poziomu 5,9‰. Częstość zawierania małżeństw jest nieznacznie niższa w miastach niż na wsi. Małżeństwa wyznaniowe, tj. zawarte w kościołach i jednocześnie zarejestrowane w urzędach stanu cywilnego, stanowią ok. 70% zawieranych prawnie związków.

W latach 2004-2006 odnotowano dość duży wzrost liczby rozwodów. Według szacunków, w 2006 r. **rozwiódło się** ok. 73 tys. par małżeńskich, tj. o ok. 5 tys. więcej niż w roku poprzednim oraz o ponad 30 tys. więcej niż w 2000 r. Współczynnik rozwodów wyniósł 1,9‰. W 2005 r. – przeciętnie na 1000 istniejących małżeństw 8 zostało rozwiązanych na drodze sądowej. W miastach natężenie rozwodów jest prawie 3-krotnie wyższe niż na wsi.

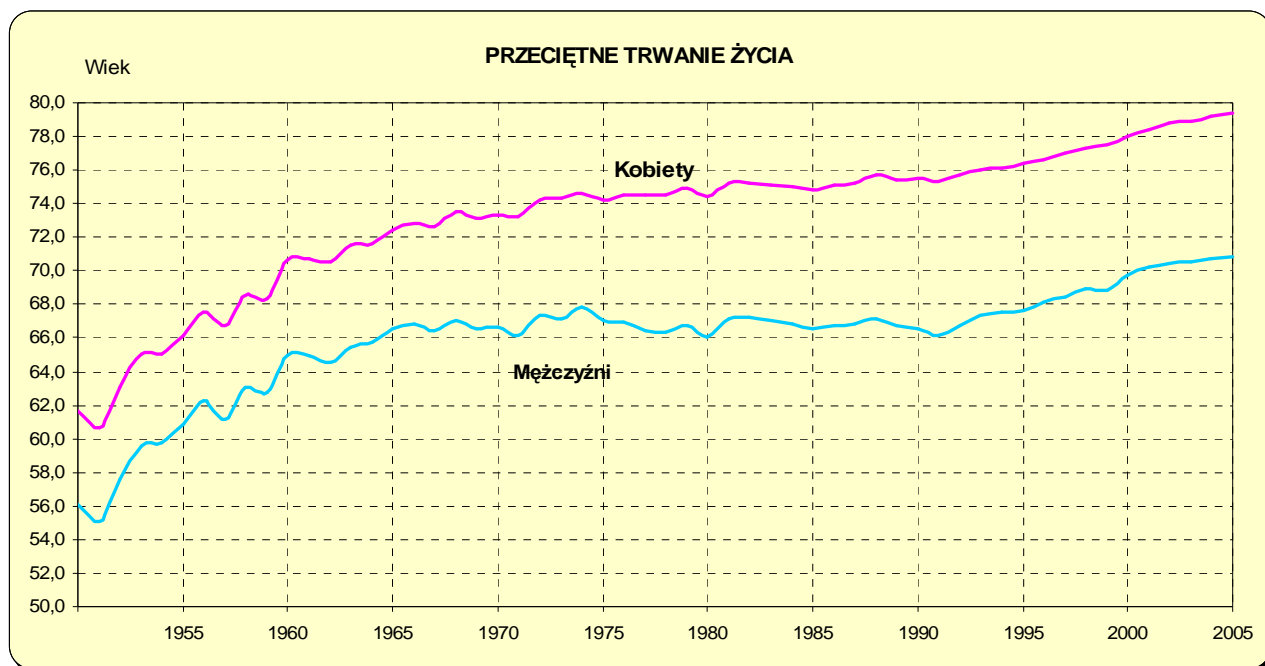
Liczba prawnie orzeczonych **separacji**, po obserwowanym przez 2 lata dość dużym wzroście, w 2006 r. zmniejszyła się. Z wstępnych danych wynika, że w 2006 r. orzeczono ich ok. 8 tys., tj. o prawie 4 tys. mniej niż w 2005 r.

Szacuje się, że w 2006 r. **zmarło** ok. 369 tys. osób. Zarówno liczba zgonów, jak i współczynnik zgonów (który wyniósł 9,7‰) pozostały na poziomie z 2005 r. W ogólnej liczbie osób zmarłych ok. 47% stanowiły kobiety. Od 1992 r. obserwowany był systematyczny spadek liczby zgonów, a od 2003 r. liczba zgonów waha się w granicach ok. 360–380 tys.

Przyczyną największej liczby zgonów były nadal choroby układu krążenia i w 2005 r. stanowiły one 45,7% ogółu zgonów. Od kilku lat obserwuje się znaczny spadek umieralności z powodu chorób układu krążenia. Na początku lat 90-tych były one przyczyną ponad 52% ogółu zgonów, a na początku tego stulecia – prawie 48%. Wśród kobiet umieralność w wyniku chorób układu krążenia jest zdecydowanie wyższa, stanowią one prawie 53% zgonów kobiet, a wśród mężczyzn – około 41%. Stopniowo zmniejsza się także odsetek zgonów powodowanych urazami i zatruciami, które stanowią obecnie 6,9% wszystkich zgonów (wobec 7,6% na początku lat 90-tych). W tym przypadku także występuje duże zróżnicowanie umieralności wg płci – wśród mężczyzn urazy i zatrucia stanowią prawie 10% przyczyn zgonów, wśród kobiet – 3,5%. Niekorzystnym zjawiskiem jest wzrost liczby zgonów powodowanych chorobami nowotworowymi (jednocześnie notuje się wzrost liczby nowych zachorowań). W 1990 r. nowotwory złośliwe były przyczyną 18,7% zgonów, w 2000 r. stanowiły ok. 23%, a obecnie – 24,5% wszystkich przyczyn (wśród mężczyzn stanowią 26,4%, a wśród kobiet – prawie 23%).

Nadal zmniejsza się liczba **zgonów niemowląt**. Według szacunków, w 2006 r. zmarło ok. 2,2 tys. dzieci w wieku poniżej 1 roku – oznacza to o ponad 0,1 tys. zgonów mniej niż w 2005 r. i prawie 5-krotnie mniej niż w 1990 r. Współczynnik zgonów niemowląt (liczba zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych) ukształtował się na poziomie 6,0‰ (w 1990 r. wyniósł 19,3‰, a w 2005 r. – 6,4‰). Z ogólnej liczby zmarłych niemowląt ponad połowa dzieci umiera w okresie pierwszego tygodnia, a kolejne 20% – przed ukończeniem pierwszego miesiąca życia. Przyczyną ponad połowy zgonów niemowląt są choroby i stany okresu okołoporodowego, kolejne 33% stanowią wady rozwojowe wrodzone.

Obserwowana od początku lat 90-tych poprawa sytuacji w zakresie umieralności w pozytywny sposób wpływa na **długość trwania życia Polaków**.

Przewiduje się, że przy niezmiennych warunkach wymierania populacji, chłopcy urodzeni w 2005 r. osiągną średnio wiek 70,8 lat, a dziewczynki - 79,4 lat. W stosunku do 1990 r. trwanie życia mężczyzn wydłużyło się o 4,3 lata, zaś kobiet - o 3,9 lat (w stosunku do 2000 r. - odpowiednio o 1 rok oraz 1,4 roku). W porównaniu z czołówką krajów europejskich wiek dożywania Polaków jest jednak niższy o 4-5 lat dla kobiet i o ok. 7-8 lat - dla mężczyzn. W Polsce nadal utrzymuje się duża różnica między trwaniem życia mężczyzn i kobiet, która wynosi 8,6 roku, podczas gdy średnia europejska to 6-7 lat.

W ogólnej liczbie 38122 tys. ludności Polski szacowanej na koniec 2006 r., kobiety stanowią prawie 52% ogółu ludności. Na 100 mężczyzn przypada 107 kobiet (wśród ludności miejskiej - 111, na obszarach wiejskich - 101). Współczynnik ten zmienia się w zależności od wieku, w starszych grupach wieku zdecydowanie przeważają kobiety. Liczebna przewaga mężczyzn występuje wśród ludności w wieku do 44 roku życia - na 100 mężczyzn przypada 97 kobiet; w wieku powyżej 44 lat współczynnik feminizacji wynosi 124, przy czym w najstarszych rocznikach (65 lat i więcej) na 100 mężczyzn przypadają średnio 164 kobiety.

W 2005 r. mediana wieku ludności Polski wyniosła 36,7 lat, dla mężczyzn - 34,7, dla kobiet - 38,9; w 2000 r. odpowiednio: 35,4; 33,4; 37,4. Ludność miast jest starsza - ich średni wiek wynosi 38 lat, na wsi - 34,8.

Wstępne dane wskazują, że w 2006 r. utrzymała się tendencja zmniejszania się liczby dzieci i młodzieży (0-17 lat) - ich udział w ogólnej liczbie ludności obniżył się do 20,1% z 29% w 1990 r. (w 2000 r. odsetek ten wyniósł 24,4%); dzieci w wieku poniżej 15 lat stanowią obecnie niespełna 16% ogólnej populacji, wobec ponad 24% w 1990 r. (w 2000 r. - ponad 19%). Szczególnie duże zmiany można zaobserwować w grupie osób w wieku produkcyjnym (kobiety w wieku 18-59 lat,

mężczyźni – 18-65 lat). Od 1990 r. odsetek osób w wieku zdolności do pracy (w ogólnej liczbie ludności) wzrósł o 6 pkt, do ponad 64% (w 2000 r. wyniósł prawie 61%). Obserwowany jest także dalszy wzrost liczby osób w wieku emerytalnym (mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej) – szacuje się, że odsetek tej grupy ludności w ogólnej populacji wyniósł prawie 16% (w 2000 r. – prawie 15%, a w 1990 r. – niespełna 13%). Udział osób w wieku 65 lat i więcej (razem mężczyzn i kobiet) stanowi obecnie 13,5%, wobec 10,2% w 1990 r. i 12,4% w 2000 r. W 2006 r. na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 56 osób w wieku nieprodukcyjnym, tj. 25 osoby w wieku poprodukcyjnym oraz 31 osób w wieku do 17 lat (w 1990 r. 74 osoby, tj. odpowiednio 22 i 52).

Zmiany w liczbie ludności w poszczególnych **regionach kraju** przedstawia poniższa tabela. W minionym roku tylko w 4 województwach odnotowano dodatni przyrost ludności (mazowieckie, małopolskie, pomorskie i wielkopolskie).

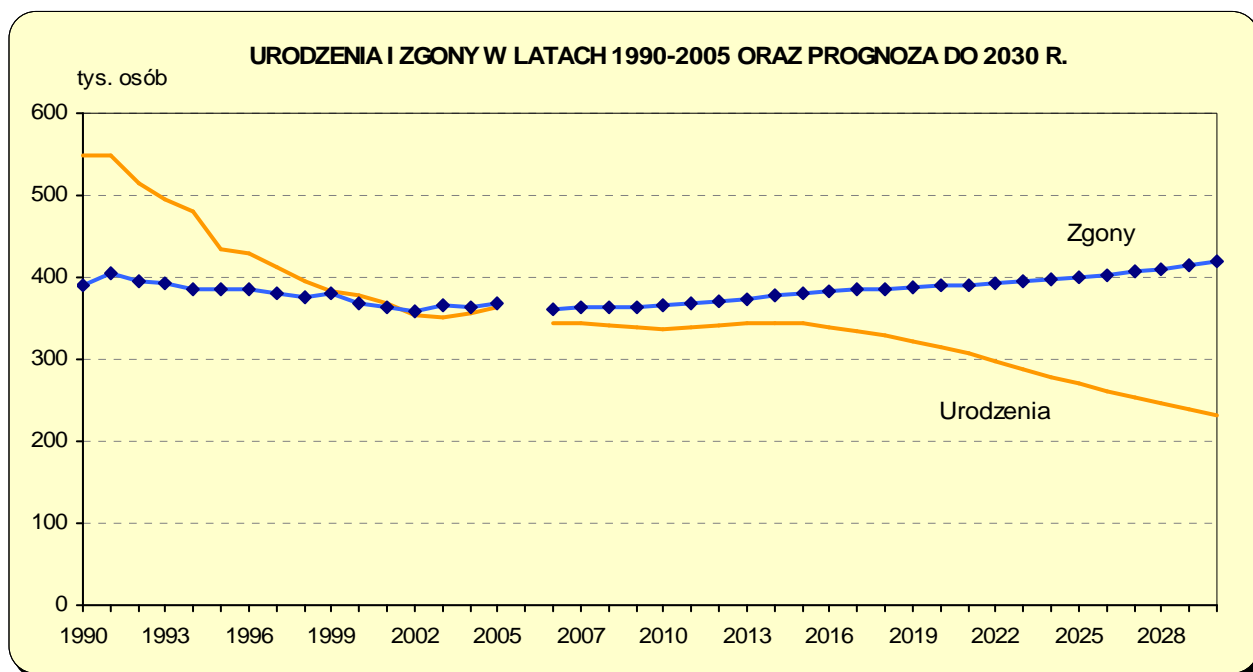
Województwa	Ludność w tysiącach stan w dniu 31 12				Średnioroczne tempo przyrostu (ubytku) ludności w %			
	2001	2004	2005	2006 ^{a)}	2001	2004	2005	2006 ^{a)}
Polska	38242,2	38173,8	38157,1	38122,0	-0,03	-0,04	-0,04	-0,09
Dolnośląskie	2909,6	2893,1	2888,2	2881,5	-0,09	-0,18	-0,17	-0,23
Kujawsko-pomorskie	2069,7	2068,3	2068,3	2065,7	+0,09	+0,01	-0,00	-0,12
Lubelskie	2201,7	2185,2	2179,6	2171,1	-0,20	-0,27	-0,25	-0,39
Lubuskie	1009,0	1009,2	1009,2	1008,4	+0,05	+0,04	+0,00	-0,08
Łódzkie	2617,3	2587,7	2577,5	2566,2	-0,40	-0,36	-0,40	-0,44
Małopolskie	3229,6	3260,2	3266,2	3272,3	+0,22	+0,22	+0,18	+0,19
Mazowieckie	5121,7	5146,0	5157,7	5175,1	+0,13	+0,20	+0,23	+0,34
Opolskie	1066,4	1051,5	1047,4	1041,3	-0,38	-0,39	-0,39	-0,58
Podkarpackie	2104,1	2098,0	2098,3	2096,5	+0,13	+0,03	+0,01	-0,08
Podlaskie	1209,4	1202,4	1199,7	1195,8	-0,10	-0,22	-0,23	-0,32
Pomorskie	2178,3	2194,0	2199,0	2203,3	+0,28	+0,23	+0,23	+0,19
Śląskie	4748,5	4700,8	4685,8	4669,2	-0,36	-0,30	-0,32	-0,35
Świętokrzyskie	1299,4	1288,7	1285,0	1278,7	-0,25	-0,22	-0,29	-0,49
Warmińsko-mazurskie	1428,5	1428,7	1428,6	1425,6	+0,07	-0,01	-0,01	-0,21
Wielkopolskie	3350,4	3365,3	3372,4	3378,3	+0,15	+0,16	+0,21	+0,18
Zachodniopomorskie	1698,4	1694,9	1694,2	1692,9	+0,03	-0,07	-0,04	-0,08

a) Dane wstępne.

Zmiany demograficzne, jakie wystąpiły w ostatnich latach, tj. przede wszystkim wzrost liczby urodzeń oraz nowozawartych małżeństw – mogą wskazywać na przełom w dotychczasowym

rozwoju dzietności. Jednak odległa jest perspektywa szybkiego wyjścia z głębokiej depresji demograficznej, w jakiej znajduje się Polska już od dłuższego czasu. Dzietność polskich kobiet kształtuje się na najniższym poziomie wśród krajów UE i jednym z najniższych w krajach europejskich.

Zgodnie z założeniami obowiązującej **prognozy demograficznej**, dzietność kobiet nadal będzie utrzymywała się na niskim poziomie, który nie zapewni prostej zastępowalności pokoleń. Jednocześnie w dalszym ciągu będzie następował systematyczny wzrost przeciętnej długości trwania życia do poziomu ok. 77,6 roku dla mężczyzn oraz do 80 lat dla kobiet. Jednak „skracanie dystansu” w stosunku do krajów najbardziej rozwiniętych będzie następowało wolniej niż w dekadzie lat 90-tych.

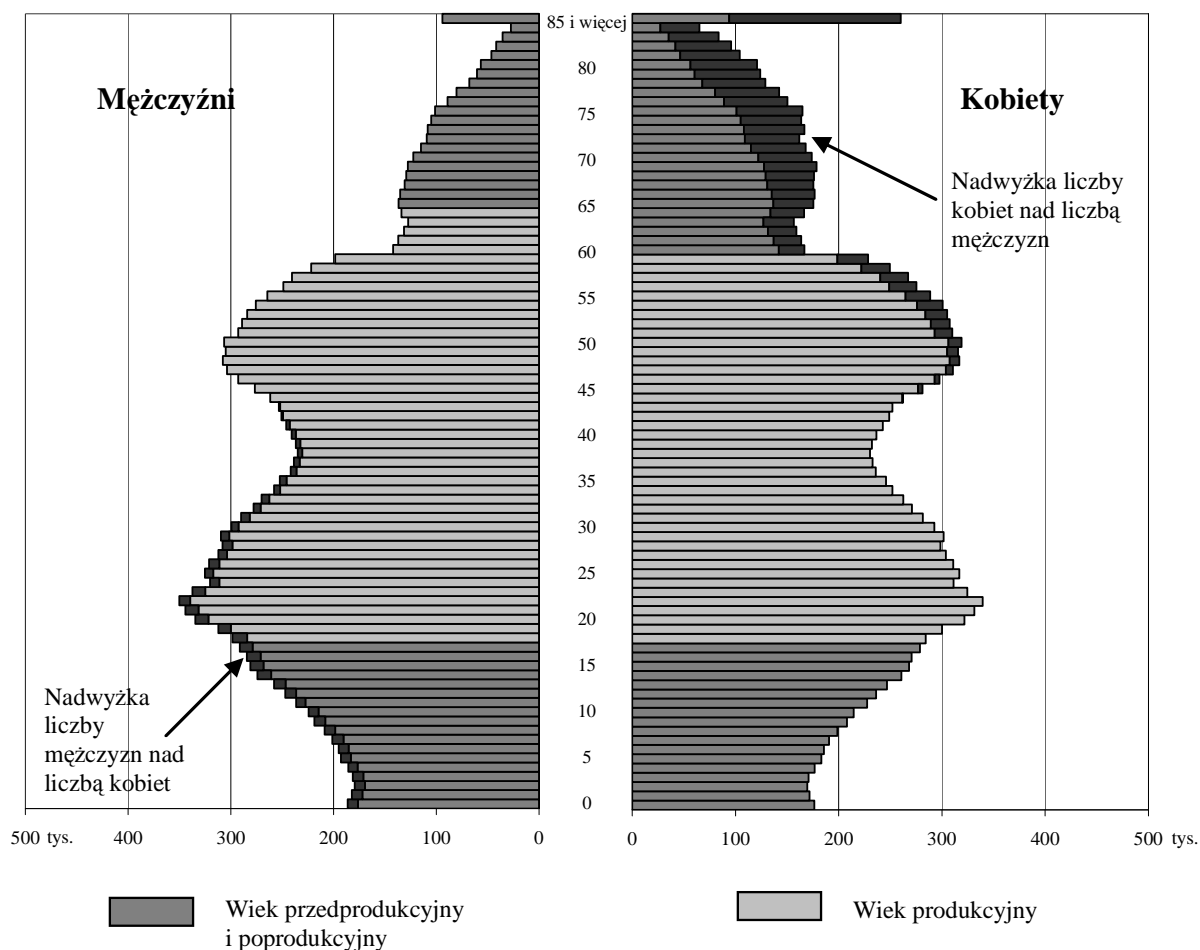
Aktualnie obowiązująca prognoza zakładała, że w najbliższych latach wzrośnie nieco skala migracji zagranicznych, stąd zwiększy się nieznacznie ujemne saldo migracji do ok. 24 tys. osób w około 2010 roku.

Wyniki wspomnianej prognozy wskazują, że do 2020 r. liczba ludności Polski zmniejszy się o 1 mln osób, a w następnej dekadzie (lata 2020-2030) – o kolejne 1,5 mln. W 2030 r. ludność Polski może liczyć ok. 35,7 mln. W stosunku do stanu obecnego przewiduje się, że do 2030 r. liczba ludności w miastach zmniejszy się o 3 mln osób, a na wsi - wzrośnie o ok. 0,5 mln.

W stosunku do prognozowanych, urodzenia w 2005 r. były o ok. 5% większe, zaś liczba zgonów była wyższa od przewidywanej o 1,9%. Obserwowano również zmiany w ruchu

migracyjnym – choć migracje zagraniczne na pobyt stały były mniejsze od prognozowanych, istotnego znaczenia nabrały rosnące, trudne do oszacowania, migracje czasowe.

Piramida wieku ludności (stan w dniu 31.12.2005 r.)

Obecnie rozpoczęły się prace nad nową prognozą, która uwzględni zmiany w przebiegu procesów demograficznych z ostatnich lat, jak również czasowe migracje zagraniczne ludności. Bez względu na założenia, jakie zostaną przyjęte do opracowania nowej prognozy ludności, nieodwracalne są procesy starzenia się ludności (gwałtownego wzrostu liczby osób w wieku poprodukcyjnym po 2020 r.) oraz zmniejszania się liczby osób w wieku produkcyjnym, przy jednoczesnym starzeniu się zasobów siły roboczej.

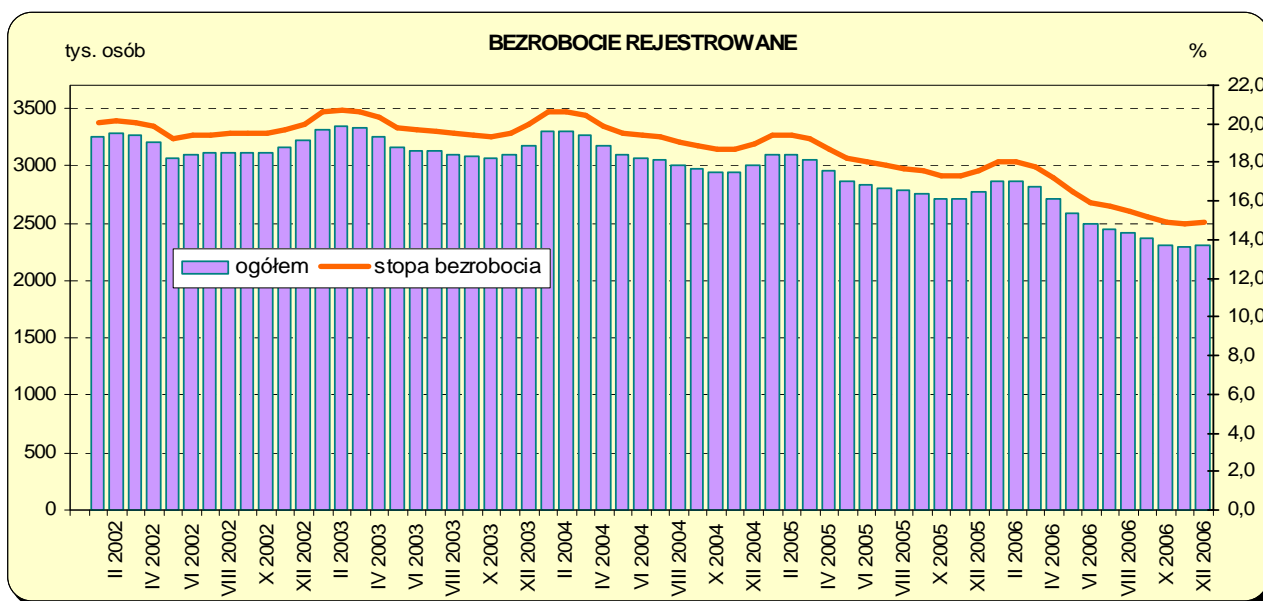
Podstawowe dane demograficzne dla lat 1990, 1995, 1999–2006:

Wyszczególnienie	1990	1995	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006 ^{a)}
Ludność ogółem w tys. (w dn. 31.XII).....	38073	38284	38263	38254	38242	38219	38191	38174	38157	38122
Przyrost roczny w tys.	85	19	-14	-9	-12	- 24	-28	-17	-17	-35

a) Wstępny szacunek

Rynek pracy

W 2006 r. notowano dalszy wzrost liczby pracujących w gospodarce narodowej (o 1,8% do poziomu 13,1 mln osób). Przyspieszeniu uległa dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych oraz stopa bezrobocia obniżyły się w ujęciu rocznym w znacznie większym stopniu niż w poprzednich dwóch latach. Wśród bezrobotnych zmniejszył się udział osób młodych, natomiast wzrósł osób powyżej 50 roku życia.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w 2006 r. ukształtowało się na poziomie 4917,9 tys. osób, tj. wyższym o 3,0% (o 144,5 tys.) niż przed rokiem (wobec wzrostu odpowiednio o 1,9% w 2005 r., tj. o 89,6 tys.). Podobnie jak w poprzednim roku, spadek przeciętnego zatrudnienia dotyczył sekcji górnictwa (o 2,1%) oraz wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, wodę (o 1,8%). W przypadku transportu, gospodarki magazynowej i łączności oraz budownictwa w 2006 r. notowano wzrost zatrudnienia, wobec spadku przed rokiem. W pozostałych sekcjach nastąpił dalszy wzrost przeciętnego zatrudnienia: w handlu i naprawach (o 5,0%), obsłudze nieruchomości i firm (o 4,3%), hotelach i restauracjach (o 3,2%) oraz przetwórstwie przemysłowym (o 3,0%). Spośród działów o znaczącym udziale w zatrudnieniu, największy wzrost przeciętnego zatrudnienia przy jednocześnie wysokiej dynamice produkcji odnotowano w jednostkach produkujących pojazdy samochodowe, przyczepy i naczepy (o 10,4%), wyroby z metali (o 7,8%), wyroby gumowe i z tworzyw sztucznych (o 7,4%) oraz maszyny i aparaturę elektryczną (o 6,7%). Wyższy niż przeciętny był także wzrost zatrudnienia w handlu detalicznym; naprawie artykułów użytku osobistego i domowego (o 7,2%). Spadek przeciętnego zatrudnienia wystąpił m.in. w jednostkach produkcji odzieży i wyrobów futrzarskich (o 4,1%), w górnictwie węgla kamiennego i brunatnego; wydobywaniu torfu (o 3,1%) oraz w dziale wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 2,9%).

W grudniu 2006 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 4994,7 tys. osób i było o 4,1% wyższe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 2,5% odpowiednio w grudniu 2005 r.).

Przeciętne zatrudnienie w poszczególnych sekcjach sektora przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

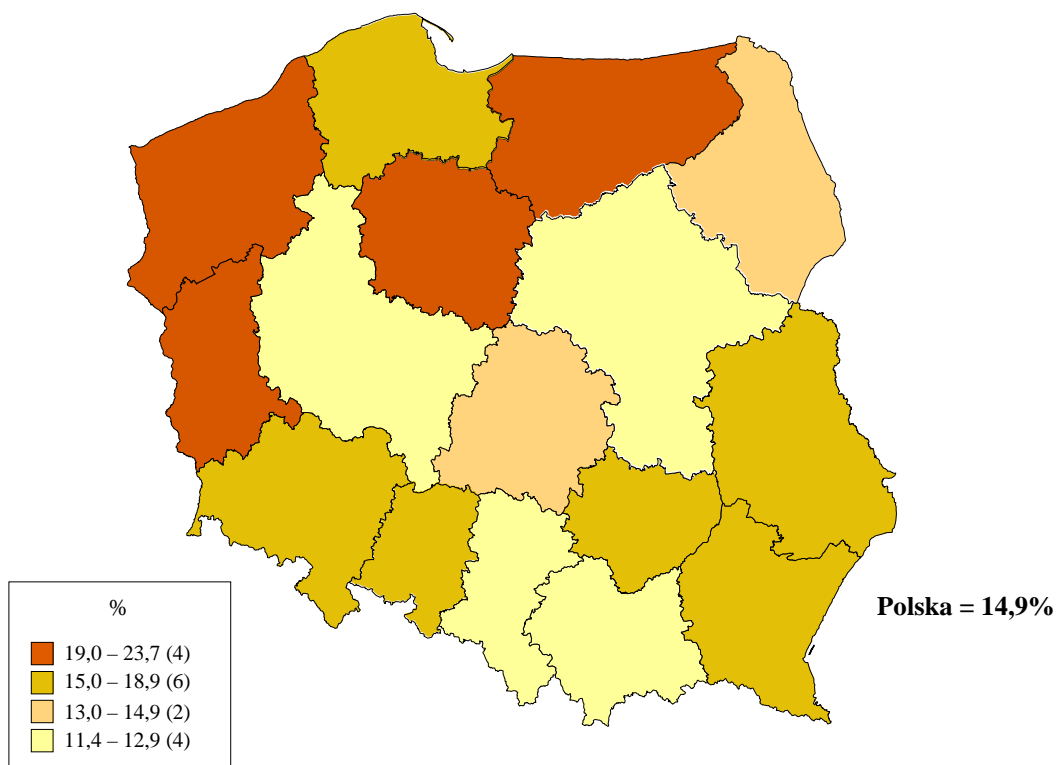
Wyszczególnienie	XII 2006		I-XII 2006	
	w tys.	analogiczny okres poprzedniego roku=100	w tys.	
Sektor przedsiębiorstw	4994,7	104,1	103,0	4917,9
w tym:				
Przemysł	2507,3	103,2	102,2	2479,7
górnictwo.....	179,7	98,3	97,9	181,0
przetwórstwo przemysłowe	2127,6	104,0	103,0	2098,3
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę.....	199,9	99,2	98,2	200,3
Budownictwo.....	339,9	106,3	103,6	328,5
Handel i naprawy.....	918,4	105,8	105,0	895,5
Hotele i restauracje	85,1	104,6	103,2	85,1
Transport, gospodarka magazynowa i łączność.....	497,6	103,1	102,3	494,2
Obsługa nieruchomości i firm.....	476,4	105,6	104,3	465,8

W końcu grudnia 2006 r. liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy wyniosła 2309,4 tys. i była o 22,1 tys. większa od notowanej przed miesiącem oraz o 463,6 tys. niższa niż odpowiednio przed rokiem. Stopa bezrobocia wyniosła 14,9% i w porównaniu z listopadem (jak zwykle o tej porze roku) zwiększyła się (o 0,1 pkt), natomiast w porównaniu z końcem poprzedniego roku spadła o 2,7 pkt (przed rokiem odpowiednio o 1,4 pkt). W stosunku do grudnia 2005 r. **stopa bezrobocia** obniżyła się we wszystkich województwach, najbardziej – w zachodniopomorskim (o 3,9 pkt), dolnośląskim (o 3,8 pkt) oraz lubuskim i pomorskim (po 3,7 pkt). Najwyższą stopę bezrobocia notowano nadal w woj. warmińsko-mazurskim (23,7%) i zachodniopomorskim (21,7%), natomiast najniższą – w woj. małopolskim (11,4%) i wielkopolskim (11,8%).

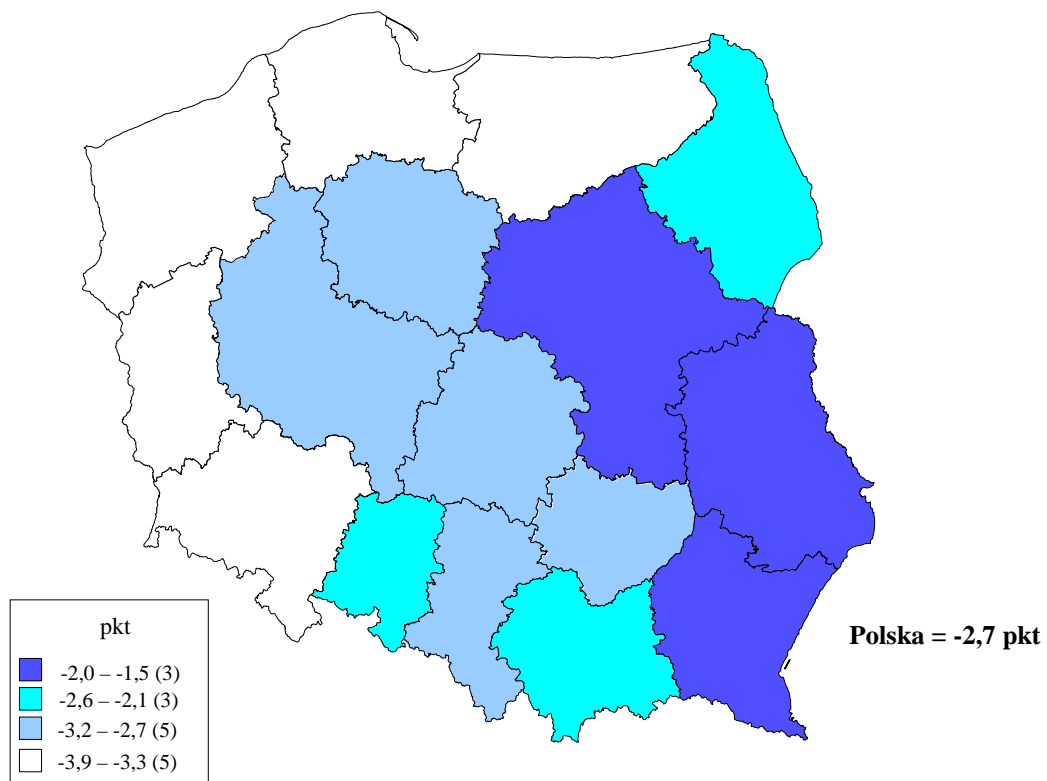
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych i stopa bezrobocia kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2005				2006			
	kwartały							
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Bezrobotni zarejestrowani (w końcu okresu):								
w tys. osób	3052,6	2827,4	2760,1	2773,0	2822,0	2487,6	2363,6	2309,4
analogiczny okres poprzedniego roku=100	93,5	92,1	92,9	92,4	92,4	88,0	85,6	83,3
Bezrobotni nowo zarejestrowani:								
w tys. osób	673,3	600,3	758,0	761,6	720,3	573,4	696,8	701,8
analogiczny okres poprzedniego roku=100	97,5	103,6	110,4	104,7	107,0	95,5	91,9	92,2
Bezrobotni wyrejestrowani:								
w tys. osób	620,4	825,5	825,3	748,7	671,2	907,9	820,8	756,0
analogiczny okres poprzedniego roku=100	103,3	106,6	104,8	107,2	108,2	110,0	99,5	101,0
Stopa bezrobocia (w końcu okresu) w %	19,2	18,0	17,6	17,6	17,8	15,9	15,2	14,9

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO W 2006 R.
Stan w końcu grudnia

ZMIANY STOPY BEZROBOCIA REJESTROWANEGO
W okresie grudzień 2005 r. – grudzień 2006 r.

Liczba **nowo zarejestrowanych** bezrobotnych w 2006 r. wyniosła 2692,4 tys. osób i była o 3,6% mniejsza niż przed rokiem. Wśród nowo zarejestrowanych największą grupę nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, a ich udział wśród nowych rejestracji zwiększył się w stosunku do grudnia 2005 r. o 2,3 pkt do 78,5%. Osoby dotychczas niepracujące stanowiły 30,0% bezrobotnych nowo zarejestrowanych ogółem (wobec 30,8% przed rokiem).

Z ewidencji bezrobotnych **skreślono** 3155,9 tys. osób, tj. o 4,5% więcej niż w 2005 r. Więcej osób niż przed rokiem wykreślono z powodu podjęcia pracy (1412,8 tys., tj. wzrost o 47 tys.); nadal była to główna przyczyna wyrejestrowania się, przy czym udział tej grupy osób w ogóle wyrejestrowanych nieco obniżył się (o 0,4 pkt) do 44,8%. Więcej niż przed rokiem osób bezrobotnych podjęło pracę niesubsydiowaną (w tym sezonową) – 1249,8 tys. osób, wobec 1179,1 tys. w 2005 r. Mniejsza natomiast była liczba osób, które podjęły pracę subsydiowaną (m.in. prace interwencyjne i roboty publiczne) – wyniosła ona 163,0 tys. osób, wobec 186,7 tys. w roku poprzednim. Spośród pozostałych osób wykreślonych z ewidencji, zmniejszył się udział osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 2,1 pkt do 30,8%). Obniżył się też udział osób wyrejestrowanych w związku z rozpoczęciem szkolenia lub stażu u pracodawców (o 0,4 pkt do 10,0%). Nie uległ zmianie udział osób bezrobotnych, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (4,0%). Odsetek osób, które nabyły prawa emerytalne lub rentowe wyniósł 0,7%, wobec 0,8% przed rokiem.

Bez prawa do zasiłku pozostawało w końcu grudnia 2006 r. 1998,6 tys. osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych, podobnie jak przed rokiem, wyniósł 86,5%.

Do osób **w szczególnej sytuacji na rynku pracy** należą m.in. długotrwale bezrobotni³, których udział w zarejestrowanych ogółem wyniósł w końcu grudnia 2006 r. 65,7%, tj. o 0,3 pkt mniej niż przed rokiem. Obniżył się udział osób bezrobotnych poniżej 25 roku życia (stanowiły one 20,6% bezrobotnych ogółem, wobec 22,6% przed rokiem), a wzrósł – osób powyżej 50 roku życia (z 15,9% do 18,8%). Kwalifikacji zawodowych nie posiadało 29,9% zarejestrowanych osób (wobec 24,4% odpowiednio w 2005 r.), 3,8% samotnie wychowywało małe dzieci, a 3,1% stanowili niepełnosprawni.

W 2006 r. do urzędów pracy zgłoszono 1117,2 tys. **ofert zatrudnienia** (w tym 266,5 tys. z sektora publicznego), tj. o 231,9 tys. więcej niż w 2005 r.

Z danych na koniec grudnia 2006 r. wynika, że 188 zakłady pracy **zadeklarowały zwolnienie** w najbliższym czasie 11,6 tys. pracowników, w tym z sektora publicznego – 1,1 tys. osób

³ Zgodnie z ustawą z dnia 28 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

(przed rokiem odpowiednio 425 zakładów, 27,8 tys. pracowników, w tym z sektora publicznego – 4,9 tys. osób).

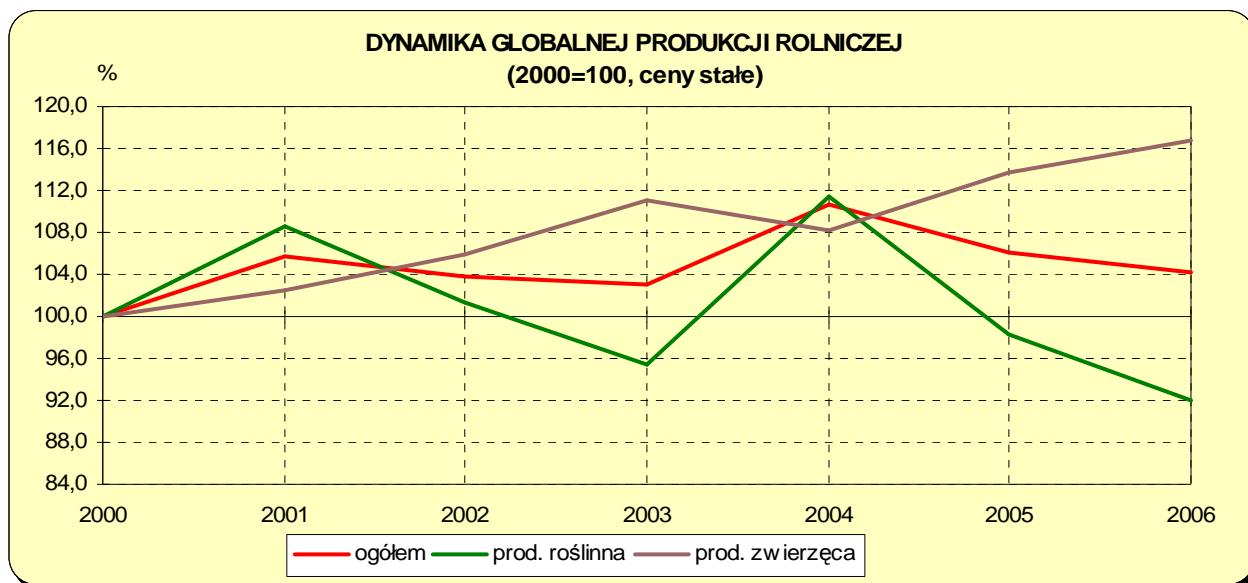
W 2006 r. zarejestrowano 27 **strajków**, w których uczestniczyło 24647 pracowników, tj. 27,8% zatrudnionych w jednostkach gdzie wystąpiły strajki (w analogicznym okresie 2005 r. – odpowiednio 8 strajków, 1592 strajkujących pracowników, tj. 33,2%). Straty czasu pracy z tytułu uczestnictwa w strajkach wyniosły ok. 255 roboczogodzin, tj. 10 godzin nieprzepracowanych przez 1 strajkującego (w 2005 r. odpowiednio 3,3 tys. roboczogodzin, tj. 2 godziny). W 2006 r. były to głównie kilku i kilkunastodniowe strajki pracowników służby zdrowia, strajk ostrzegawczy górników oraz miesięczny strajk pracowników zakładu produkującego ubrania. Strajkujący pracownicy domagali się podwyżki płac, wypłaty nagród dla pracowników z tytułu wypracowanego zysku oraz wypłaty zaległych pensji. Największe nasilenie strajków wystąpiło w maju, kiedy strajkowali lekarze domagając się podwyższenia wynagrodzeń zasadniczych. Ponadto w listopadzie protestowali listonosze, którzy żądali zwiększenia wynagrodzeń zasadniczych dla każdego pracownika oraz sprzeciwiali się prywatyzacji Poczty Polskiej.

Według **badania aktywności ekonomicznej ludności** (BAEL), w III kwartale 2006 r. zaobserwowano znaczny wzrost w ujęciu rocznym liczby osób pracujących – o 3,9%, tj. o 567 tys. (w analogicznym okresie 2005 r. – o 2,8%). Zwiększyła się liczba pracujących w sektorze usługowym (o 6,1%) oraz przemysłowym (o 8,3%). Zanotowano wzrost wskaźnika zatrudnienia (z 46,0% w III kwartale 2005 r. do 47,4% w analogicznym okresie 2006 r.).

Stopa bezrobocia obniżyła się w porównaniu z III kwartałem 2005 r. o 4,4 pkt do 13,0%, przy czym wciąż najwyższa (mimo znacznego spadku, tj. o 8,4 pkt) cechowała populację osób młodych w wieku 15-24 lata (27,9%). Spadek stopy bezrobocia notowano we wszystkich grupach ludności wg poziomu wykształcenia, najwyższy wśród bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym (o 5,3 pkt) oraz średnim ogólnokształcącym (o 5,0 pkt), jakkolwiek w tych grupach (podobnie jak w przypadku bezrobotnych z wykształceniem podstawowym i niepełnym podstawowym) kształtowała się ona nadal na poziomie wyższym niż przeciętny.

Rolnictwo

Rok 2006 był drugim z kolei rokiem zmniejszenia produkcji rolniczej. Wstępnie szacuje się, że globalna produkcja rolnicza obniżyła się w porównaniu z rokiem poprzednim o 1,8%. Podobnie jak w 2005 r., spadek ten wynikał ze znacznego zmniejszenia produkcji roślinnej – o 6,4%, natomiast produkcja zwierzęca była o 2,6% większa niż przed rokiem.

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) globalnej produkcji rolniczej kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2001	2002	2003	2004	2005	2006 ^{a/}	2005	2006 ^{a/}
	rok poprzedni=100						struktura w %	
O g ó ł e m	105,8	98,1	99,2	107,5	95,8	98,2	100,0	100,0
Produkcja roślinna.....	108,6	93,3	94,3	116,7	88,2	93,6	48,6	49,8
Produkcja zwierzęca.....	102,5	103,4	104,8	97,3	105,2	102,6	51,4	50,2

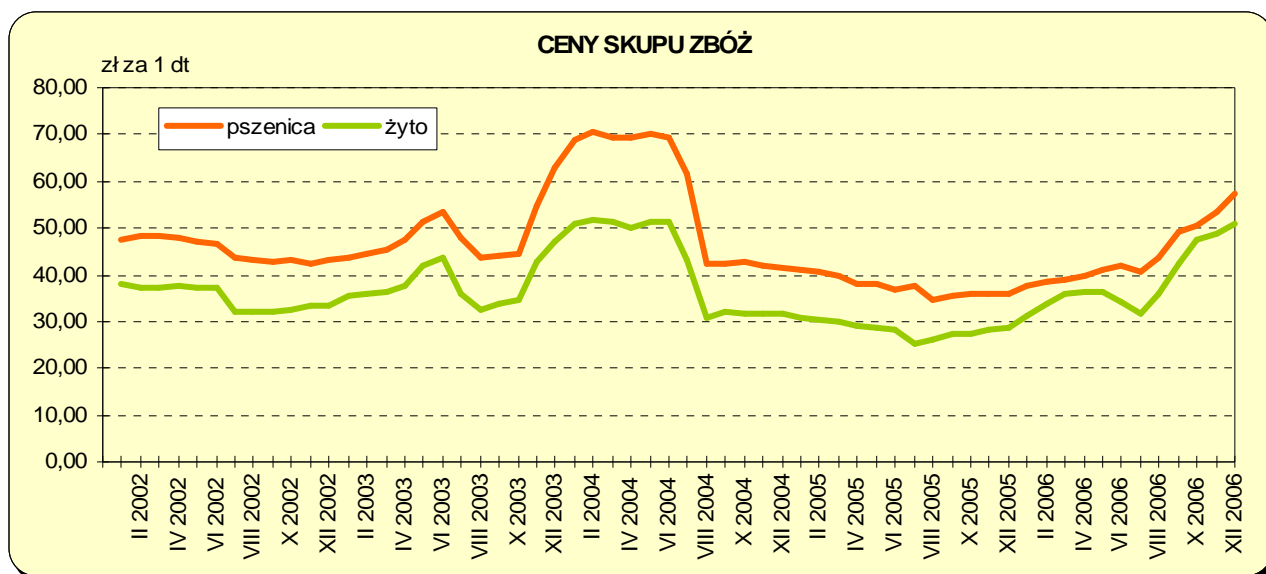
^{a/} Dane wstępne.

Spadek **produkcji roślinnej** spowodowany był znacznym zmniejszeniem zbiorów większości podstawowych upraw, w tym zwłaszcza zbóż (o 19,1%), ziemniaków (o 13,4%), buraków cukrowych (o 9,7%) oraz warzyw gruntowych (o 7,9%). Na wysokość zbiorów wpłynęło obniżenie plonowania spowodowane przede wszystkim długotrwałym brakiem opadów i bardzo wysoką temperaturą w czerwcu i w lipcu ub. roku, a następnie ulewnymi deszczami w sierpniu powodującymi utrudnienia w zbiorach upraw.

Zwiększenie **produkcji zwierzęcej** było wynikiem wzrostu produkcji żywca wołowego (łącznie z cielęcym) – o 12,8%, wieprzowego – o 9,1%, drobiowego - o 1,9%, jaj – o 2,5% i mleka – o 0,1%, przy jednoczesnym spadku pogłowia zwierząt (bydła, koni i owiec).

W 2006 r. na rynku produktów rolnych **ceny** kształtowały się pod wpływem zmniejszonej podaży zbóż (przy utrzymującym się dużym zapotrzebowaniu na ziarno) oraz wysokiej podaży produktów pochodzenia zwierzęcego. Średnie ceny większości produktów rolnych były wyższe niż w roku poprzednim. W skupie średnie ceny zbóż były wyższe od ok. 5% do ok. 35%, na targowiskach – przewyższały poziom ubiegłoroczny w granicach 12% - 20%. Ceny ziemniaków były wyższe odpowiednio o ponad 17% i 65%. Spośród podstawowych produktów zwierzęcych w skali roku obniżyły się średnie ceny skupu żywca drobiowego (o ok. 14%), na obu rynkach – ceny żywca wieprzowego (o ok. 7%) i na targowiskach – ceny prosiąt (o ok. 18%). W ciągu roku

ceny zbóż utrzymywały tendencję wzrostową, natomiast ceny większości produktów zwierzęcych ulegały wahaniom.

Szacuje się, że w 2006 r. przeciętny wzrost cen produktów rolnych sprzedawanych przez gospodarstwa indywidualne przekroczył dynamikę cen towarów i usług zakupywanych przez te gospodarstwa na cele bieżącej produkcji rolniczej, inwestycyjne oraz konsumpcyjne. W 2006 r. przeciętne ceny skupu podstawowych produktów rolnych (oprócz cen żywca wieprzowego, drobiu rzeźnego i buraków cukrowych) były wyższe niż przed rokiem. Przy rosnącej dynamice cen otrzymywanych przez rolników za sprzedawane przez nich produkty rolnicze i jednocześnie niewielkim wzroście cen towarów i usług zakupywanych przez rolników, **wskaźnik relacji cen („nożyce cen”)** zwiększył się w stosunku do roku poprzedniego do 102,9 i podobnie jak w 2004 r., był korzystny dla rolnictwa.

Dynamika cen produktów rolnych sprzedawanych przez rolników, cen towarów i usług zakupywanych przez gospodarstwa indywidualne oraz wskaźnik relacji cen („nożyce cen”) kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006 ^a
	rok poprzedni=100						
Ceny produktów rolnych sprzedawanych.....	114,7	103,8	92,6	99,5	111,4	97,9	103,3
Ceny towarów i usług zakupywanych na cele bieżącej produkcji rolniczej, inwestycyjne, konsumpcyjne.....	111,4	106,5	101,9	102,1	108,6	102,0	100,4
Wskaźnik relacji cen („nożyce cen”) produktów rolnych sprzedawanych do towarów i usług zakupywanych.....	103,0	97,5	90,9	97,5	102,6	96,0	102,9

^{a)} Dane wstępne.

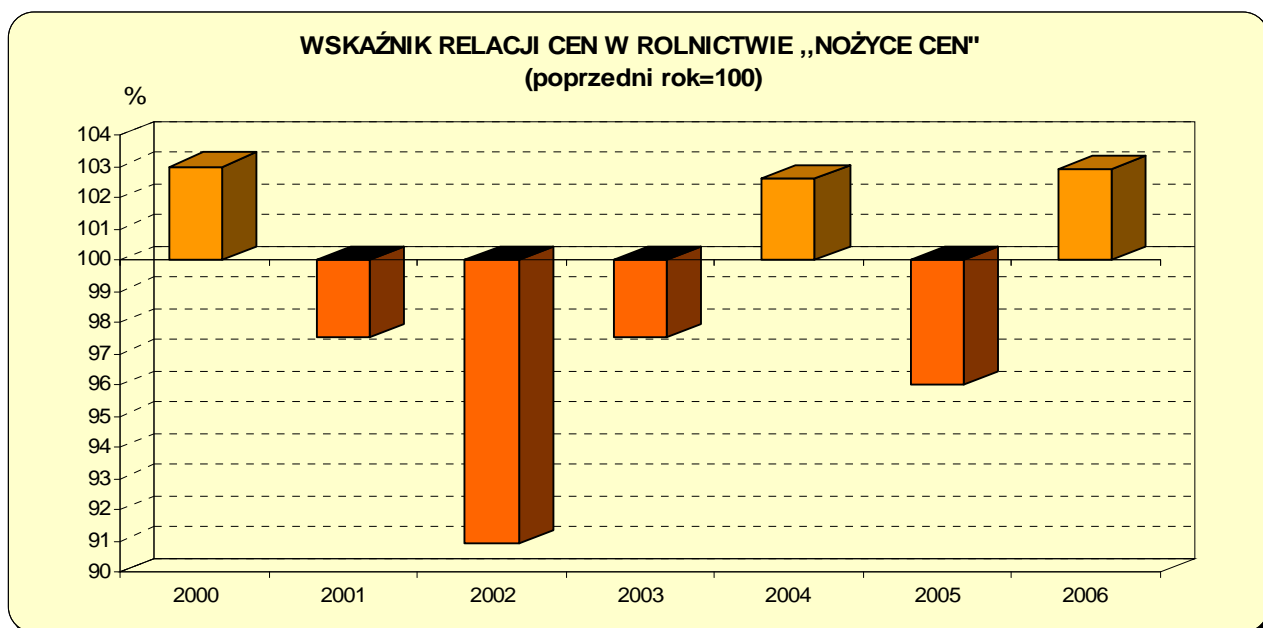
W 2006 r. spośród towarów zakupywanych przez rolników najbardziej zdrożały: usługi maszynowe – o 5,7%, materiał siewny – o 2,3%, maszyny i narzędzia rolnicze – o 2,2% oraz zwierzęta hodowlane i usługi weterynaryjne – o 1,4%. Nieznacznie obniżyły się natomiast wskaźniki cen detalicznych pasz - o 0,9% i paliw – o 0,4%.

Dynamika cen detalicznych środków do produkcji rolnej kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006 ^{a)}
	rok poprzedni=100						
Nasiona siewne, drzewka, sadzonki i inne.....	124,0	99,3	105,6	101,0	111,0	95,4	102,3
Nawozy mineralne lub chemiczne oraz wapniowe.....	107,3	108,8	101,6	100,5	114,0	107,9	100,4
w tym:							
azotowe	107,0	118,7	102,9	101,5	120,6	108,9	100,4
fosforowe.....	105,7	106,7	101,5	100,2	103,7	101,8	98,4
wapniowe	106,6	105,3	103,3	101,4	105,2	103,7	101,9
Środki ochrony roślin	104,3	102,1	100,5	99,4	101,9	101,7	100,8
Zwierzęta hodowlane i ptactwo	105,4	108,5	102,5	98,5	107,0	107,6	101,4
Pasze	110,2	108,1	98,1	102,6	112,1	90,4	99,1
Maszyny i narzędzia rolnicze	103,9	104,3	102,7	102,7	117,7	110,6	102,2
Materiały budowlane	106,6	105,8	100,6	100,1	111,1	104,9	100,9
Paliwa, oleje i smary techniczne (łącznie z węglem)	127,9	104,1	101,2	105,0	112,6	107,7	99,6
Obsługa maszynowa produkcji rolniczej i ogrodniczej	109,0	106,0	102,3	102,8	106,2	105,1	105,7
Usługi weterynaryjne	109,8	110,2	105,4	104,8	102,1	102,3	101,4

^{a)} Dane wstępne.

W 2006 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, poprawiła się relacja cen środków produkcji dla rolnictwa do cen skupu zbóż. Przy cenach zbytu żywca wieprzowego utrzymujących się na poziomie znacznie niższym niż przed rokiem, rolnicy w celu pokrycia kosztów związanych z zakupem środków produkcji musieli sprzedać więcej żywca, co oznaczało wyraźne pogorszenie relacji. Relacje cen prezentowanych środków produkcji do cen skupu pozostałych produktów rolnych zmieniły się nieznacznie i były zbliżone do odpowiednich z 2005 r.

Relacje cen detalicznych wybranych środków produkcji dla rolnictwa do cen skupu podstawowych produktów rolnych:

Wyszczególnienie	Lata	Ceny środków produkcji wyrażone w:				
		dt				hl mleka
		pszenicy	żyta	żywca		
				wieprzowy	wołowy	
Ciągnik „Ursus 2812” – szt	2000	684	961	94	120	443
	2005	1714	2275	165	155	677
	2006^{a)}	1496	1761	188	162	716
Saletra amonowa - 1 dt	2000	0,88	1,2	0,12	0,16	0,57
	2005	2,1	2,8	0,20	0,19	0,83
	2006^{a)}	1,8	2,1	0,22	0,19	0,84
Mieszanka paszowa „PT-2” ^{b)} , dla tuczników - 1 dt	2000	1,5	2,1	0,20	0,26	0,96
	2005	2,3	3,0	0,22	0,20	0,89
	2006^{a)}	1,8	2,1	0,22	0,19	0,85
Olej napędowy letni - 1 hl	2000	5,0	7,0	0,69	0,88	3,2
	2005	10,3	13,7	1,0	0,93	4,1
	2006^{a)}	8,9	10,4	1,1	0,96	4,2

^{a)} Dane wstępne.

^{b)} W 2000 r. – wyłącznie mieszanka „T-2”.

Ogólna powierzchnia zasiewów pod zbiory 2006 r. wyniosła 11,5 mln ha i była o 0,3 mln ha (o 2,4%) większa niż w roku poprzednim. Powierzchnia uprawy **zbóż ogółem** (8,4 mln ha) była o ok. 52 tys. ha (o 0,6%) większa niż w 2005 r. i o ok. 16 tys. ha (o 0,2%) mniejsza od średniej z lat 2001–2005. Powierzchnia uprawy **zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi**, która wyniosła ok. 8,0 mln ha, była większa od ubiegłorocznej o ok. 75 tys. ha (o 0,9%) i tylko nieco mniejsza (o ok. 25 tys. ha, tj. o 0,3%) w porównaniu do średniej z lat 2001-2005. W odniesieniu do roku poprzedniego **zwiększyła się** również powierzchnia zasiewów rzepaku i rzepiku (o 13,4%) do ok. 624 tys. ha i ziemniaków (o 1,5%) do ok. 597 tys. ha, natomiast znacznie **zmniejszyła się** powierzchnia zasiewów buraków cukrowych (o 8,4%) do 262 tys. ha. Powierzchnia uprawy warzyw gruntowych była zbliżona do ubiegłorocznej i wyniosła ok. 223 tys. ha.

Zużycie nawozów mineralnych (NPK) pod zbiory 2006 r. wyniosło ogółem 1966,1 tys. t i było większe o ok. 338 tys. t (o 20,7%) w stosunku do roku gospodarczego 2004/05. Wzrost zużycia wystąpił we wszystkich grupach nawozów. W przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych zużycie nawozów (NPK) wyniosło 123,3 kg i było o 20,9 kg (o 20,4%) większe niż przed rokiem, z tego zużycie nawozów azotowych wyniosło 62,5 kg, fosforowych - 27,7 kg i potasowych - 33,1 kg, tj. więcej niż w poprzednim roku gospodarczym odpowiednio o 11,0%, 35,8% i 28,8%.

Nawożenie organiczne pochodzenia zwierzęcego kształtowało się na poziomie zbliżonym do roku 2005. Pod zbiory 2006 r. zastosowano 743,1 tys. t obornika w przeliczeniu na czysty składnik NPK, tj. 46,6 kg na 1 ha użytków rolnych.

Według **wynikowego szacunku** przeprowadzonego w listopadzie **plony i zbiory** głównych ziemiopłodów w 2006 r. kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Zbiory			Plony		
	w mln ton	2005=100	2001-2005 ^{a)} = =100	z 1 ha w dt	2005=100	2001-2005 ^{a)} = =100
Zboża ogółem	21,8	80,9	81,4	26,0	80,5	81,5
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	20,5	82,1	82,5	25,6	81,3	82,8
pszenica	7,1	80,5	78,3	32,4	82,0	85,3
żyto	2,6	77,0	67,0	19,9	82,6	81,6
jęczmień	3,2	88,3	94,7	25,9	80,4	81,7
owies	1,0	78,1	76,9	19,2	78,0	77,7
pszenżyto	3,2	81,9	98,8	26,8	82,0	83,2
mieszanki zbożowe	3,4	86,3	85,6	21,9	80,2	79,6
Rzepak i rzepik	1,6	112,3	138,2	26,1	99,2	106,1
Ziemniaki	9,0	86,6	61,5	150	85,2	83,3
Buraki cukrowe	10,8	90,3	87,9	411	98,8	100,0
Warzywa gruntowe	4,4	92,1	94,7	x	x	x
Owoce z drzew	2,7	111,7	98,0	x	x	x
Owoce jagodowe	0,5	101,1	106,5	x	x	x

a) Przeciętne roczne.

W 2006 r. zbiory większości podstawowych upraw były niższe od ubiegłorocznych, a także niższe w porównaniu ze średnimi zbiorami uzyskanymi w latach 2001-2005. Wyższe niż przed rokiem były tylko zbiory rzepaku i rzepiku (o 12,3%) oraz owoców z drzew (o 11,7%) i jagodowych (o 1,1%).

Skup zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) ze zbiorów 2006 r., w okresie lipiec-grudzień 2006 r.⁴ wyniósł 2985,8 tys. t, tj. o 21,7% mniej niż w porównywalnym okresie 2005 r. Pszenicy skupiono 2157,5 tys. t (30,6% zbiorów), a żyta – 304,3 tys. t (11,6% zbiorów), tj. mniej niż przed rokiem o ponad 22%. W grudniu ub. roku skupiono 234,4 tys. t zbóż podstawowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego), tj. o 36,5% mniej niż w analogicznym miesiącu 2005 r., w tym pszenicy – 166,2 tys. t, a żyta – 22,2 tys. t (mniej odpowiednio o 37,9% i o 23,1%).

Sytuacja na rynku zbóż od początku roku kształtowała się pod wpływem zmniejszonej (o 8,8% w stosunku rekordowych zbiorów w 2004 r.) podaży ziarna ze zbiorów w 2005 r. W 2006 r. zebrano 21,8 mln t zbóż i w porównaniu z rokiem poprzednim były to zbiory mniejsze

⁴ Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne.

o 5,1 mln t (o 19,1%). Największy spadek produkcji dotyczył żyta (o 23%), którego zebrano 2,6 mln t oraz pszenicy (o 19,5%) – 7,1 mln t. Znaczne zmniejszenie produkcji było wynikiem spadku plonów i jakości ziarna w wyniku niekorzystnych warunków atmosferycznych w czasie dojrzewania i sprzętu zbóż. Utrzymująca się niska podaż zbóż na rynku przy zwiększonym popycie na ziarno (zwłaszcza paszowe) spowodowanym przede wszystkim wysokim stanem pogłowia trzody chlewnej i drobiu, wpłynęła na znaczny wzrost cen zbóż w skali roku. W grudniu ub. roku za 1 dt **pszenicy** w skupie płacono średnio 57,25 zł, a za 1 dt **żyta** – 50,98 zł, tj. więcej niż przed miesiącem (odpowiednio o 6,9% i o 4,6%) i przed rokiem (odpowiednio o 58,5% i o 77,6%). W obrocie targowiskowym ceny pszenicy (63,53 zł/dt) i żyta (53,98 zł/dt) były wyższe o ok. 4% niż przed miesiącem i odpowiednio o 48,3% i 62,8% niż przed rokiem. W 2006 r. średnio za pszenicę w skupie płacono 44,41 zł/dt, a za żyto – 37,73 zł/dt, tj. więcej odpowiednio o 20,9% i 35,3% niż w 2005 r. Średnie w roku notowania cen targowiskowych pszenicy (50,93 zł/dt) były o 12,0% wyższe niż przed rokiem, a żyta (41,72 zł/dt) – o 20,3% niż przed rokiem.

Zbiory **ziemniaków** w ub. roku (szacowane na 9,0 mln t) były mniejsze o 13,4% niż w 2005 r. i o 38,5% od średnich zbiorów z lat 1996-2000. W okresie lipiec-grudzień ub. roku skupiono 724,2 tys. t ziemniaków, tj. mniej o 12,0% niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Ograniczona podaż wpływała na wzrost **cen ziemniaków**, które kształtowały się na bardzo wysokim poziomie. W grudniu ub. roku ceny skupu ziemniaków (38,88 zł/dt) w porównaniu z poprzednim miesiącem wzrosły o 82,2% i były o 41,2% wyższe niż przed rokiem. Na targowiskach za 1 dt ziemniaków jadalnych rolnicy otrzymywali w tym czasie ok. 98 zł i była to cena wyższa o 5,0% niż przed miesiącem i o 47,7% niż w grudniu 2005 r. Średnia roczna cena ziemniaków w skupie wyniosła 29,68 zł/dt, a na targowiskach – 87,33 zł/dt i była wyższa odpowiednio o 17,5% i o 65,2% niż przed rokiem.

Sytuacja w produkcji zwierzęcej w 2006 r., w warunkach mniejszej niż przed rokiem podaży zbóż i wzrastającym poziomie ich cen, kształtowała się pod wpływem obserwowanych od 2005 r. tendencji wzrostowych pogłowia trzody chlewnej i bydła oraz utrzymującej się na wysokim poziomie produkcji drobiarskiej.

Skup żywca rzeźnego kształtował się następująco:

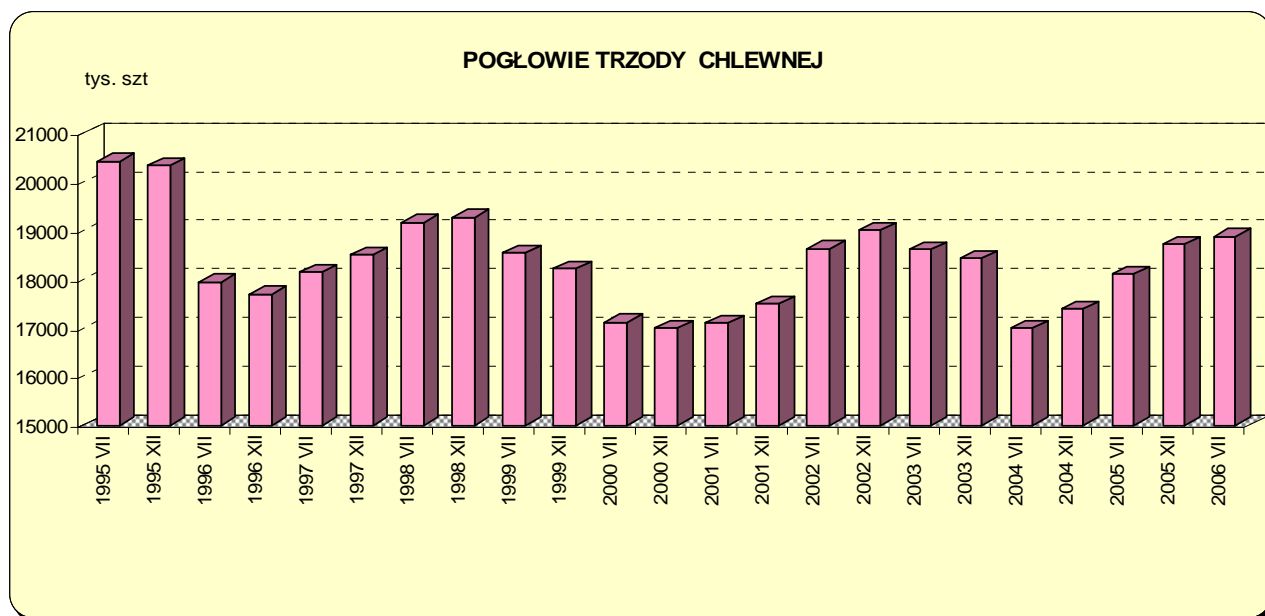
Wyszczególnienie	Styczeń-czerwiec 2006		Styczeń-grudzień 2006 ^{a)}	
	w tys. t	analogiczny okres ub. roku=100	w tys. t	analogiczny okres ub. roku=100
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) w wbc				
O g ó ł e m^b	1398,5	108,3	2464,4	107,2
w tym:				
wołowy (łącznie z cielęcym).....	161,7	122,9	246,5	120,5
wieprzowy	803,8	109,4	1374,7	110,7
drobiowy	427,0	102,1	834,3	99,1

^{a)} Za II półrocze dane meldunkowe.

^{b)} Wołowy, cielęcy, wieprzowy, barani, koński i drobiowy.

Zwiększona podaż żywca rzeźnego wpływała na kształtowanie cen produktów zwierzęcych. W okresie styczeń-grudzień ub. roku **skupiono** ponad 2464 tys. ton **żywca rzeźnego**, tj. o 7,2% więcej niż w analogicznym okresie 2005 r. Skup **trzody chlewnej** wzrósł o 10,7% do 1374,7 tys. t. W I półroczu 2006 r. średnia cena skupu 1 kg żywca wieprzowego wyniosła 3,38 zł/kg i była o 10,1% niższa niż przed rokiem. W III kwartale ceny żywca wzrosły średnio do 4,12 zł/kg, tj. do poziomu sprzed roku. W IV kwartale znaczny wzrost podaży wpłynął na istotny spadek cen skupu trzody chlewnej. W grudniu ub. roku za 1 kg żywca wieprzowego w skupie płacono 3,29 zł, tj. o 4,2% mniej niż przed miesiącem i o 8,7% niż przed rokiem, a na targowiskach - 3,41 zł, tj. o ponad 9% mniej. Średnie roczne ceny żywca wieprzowego w skupie (3,54 zł/kg) i na targowiskach (3,61 zł/kg) były niższe niż w analogicznym okresie ub. roku o ponad 7%. W 2006 r. spadek cen skupu trzody chlewnej oraz wzrost cen zbóż wpływał na stopniowe obniżanie opłacalności tuczu trzody chlewnej. Relacja średniej ceny skupu 1 kg żywca wieprzowego do 1 kg żyta (wg cen targowiskowych) w I półroczu ub. roku, przy rosnących cenach żyta, wahała się od 10,2 w styczniu do 9,5 w czerwcu (wobec odpowiednio 10,1 i 10,8 w 2005 r.). W pierwszych dwóch miesiącach III kwartału wzrost cen żywca wieprzowego wpłynął na poprawę opłacalności (w sierpniu – do 10,5, wobec 12,9 przed rokiem), jednak już od września zmiany w tendencjach cenowych spowodowały znaczne obniżenie relacji, która w grudniu osiągnęła bardzo niski poziom – 6,1 (wobec 10,9 przed rokiem). Skutkiem pogarszającej się opłacalności tuczu trzody chlewnej było systematyczne zmniejszenie popytu na prosięta do dalszego chowu, co przy wysokiej podaży powodowało spadek ich cen. Jeszcze w styczniu za 1 prosię płacono średnio ok. 123 zł, podczas gdy w grudniu – ok. 86 zł, tj. o 30,3% mniej niż przed rokiem. Średnia cena roczna wyniosła ok. 107 zł/szt i była o 18,2% niższa niż w 2005 r.

W 2006 r. pogarszająca się opłacalność tuczu wpłynęła na zmniejszenie tempa wzrostu pogłowia trzody i zapoczątkowanie procesu redukcji pogłowia, o którym świadczy spadek w grupie loch prośnych oraz pogłowia prosiąt odnotowany w badaniu listopadowym. **Pogłowie trzody chlewnej** według stanu w końcu listopada ub. roku wyniosło 18812,2 tys. szt i było większe niż przed rokiem o 0,5% (o ok. 101 tys. szt). Pogłowie loch, w tym loch prośnych (którego wielkość świadczy o nastawieniach produkcyjnych w chowie trzody i jednocześnie określa możliwości produkcyjne stada), w końcu listopada było mniejsze niż przed rokiem odpowiednio o 0,1% i o 1,9%. W stosunku do lipca ub. roku w strukturze pogłowia trzody chlewnej ogółem zmalał udział prosiąt oraz trzody chlewnej na chów o wadze 50 kg i więcej, a wzrósł udział warchlaków i tuczników.

Według kolejnych badań reprezentacyjnych **pogłowie trzody chlewnej** kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	Marzec 2006		Lipiec 2006		Listopad ^{a)} 2006		
	w tys. szt	rok poprzedni= =100	w tys. szt	rok poprzedni= =100	w tys. szt	rok poprzedni= =100	w odsetkach
O g ó ł e m	18205,3	107,1	18880,5	104,2	18812,2	100,5	100,0
Prosięta do 20 kg.....	5945,3	108,3	6127,4	101,4	5699,7	91,1	30,3
Warchlaki od 20 kg do 50 kg	4705,9	107,1	4887,3	107,2	4922,6	107,6	26,2
Trzoda chlewna o wadze 50 kg i więcej:							
na ubój.....	5632,2	106,1	5961,7	105,4	6340,4	105,1	33,7
na chów	1921,9	106,5	1904,1	102,4	1849,5	99,9	9,8
w tym lochy.....	1865,7	105,9	1856,4	102,4	1806,3	99,9	9,6
w tym prośne.....	1217,3	104,3	1166,9	100,7	1164,0	98,1	6,2

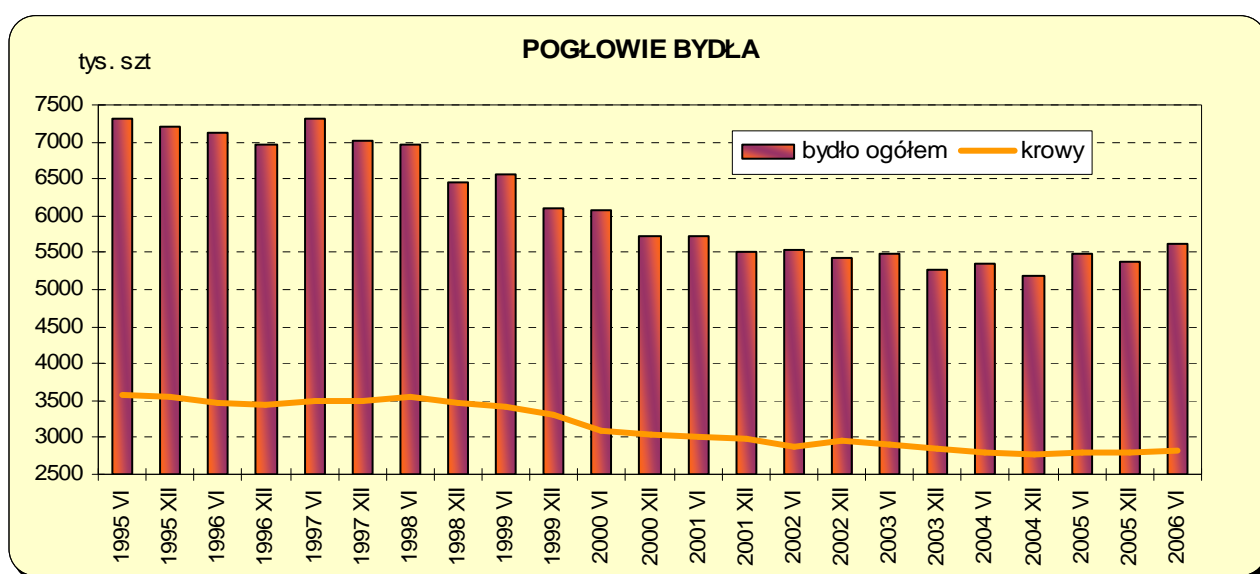
^{a)} Dane wstępne.

W 2006 r. przy utrzymującej się wysokiej podaży żywca drobiowego (834,3 tys. t), **ceny drobiu rzeźnego** kształtowały się na poziomie niższym niż przed rokiem. Od stycznia (2,61 zł/kg) do sierpnia ub. roku (3,10 zł/kg) ceny drobiu rzeźnego wykazywały niewielką tendencję rosnącą, ale już od września do końca roku obniżały się. W grudniu cena 1 kg żywca drobiowego (2,73 zł) była niższa o 2,0% niż przed miesiącem i o 0,6% niż przed rokiem. W 2006 r. cena skupu drobiu rzeźnego wyniosła średnio 2,76 zł/kg i była o 14,1% niższa niż w 2005 r.

Według wyników badań reprezentacyjnych **pogłowie bydła** w 2006 r. kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	Czerwiec 2006			Grudzień 2006 ^{a)}		
	w tys. szt	rok poprzedni= =100	w odsetkach	w tys. szt	rok poprzedni= =100	w odsetkach
O g ó ł e m	5606,4	102,2	100,0	5281,0	98,1	100,0
Cielęta poniżej 1 roku.....	1428,2	100,2	25,5	1257,7	96,1	23,8
Młode bydło od 1 do 2 lat	1039,8	106,3	18,5	1032,6	104,1	19,6
Bydło 2-letnie i starsze	3138,4	101,9	56,0	2990,7	97,0	56,6
w tym krowy	2823,8	101,0	50,4	2683,8	95,8	50,8

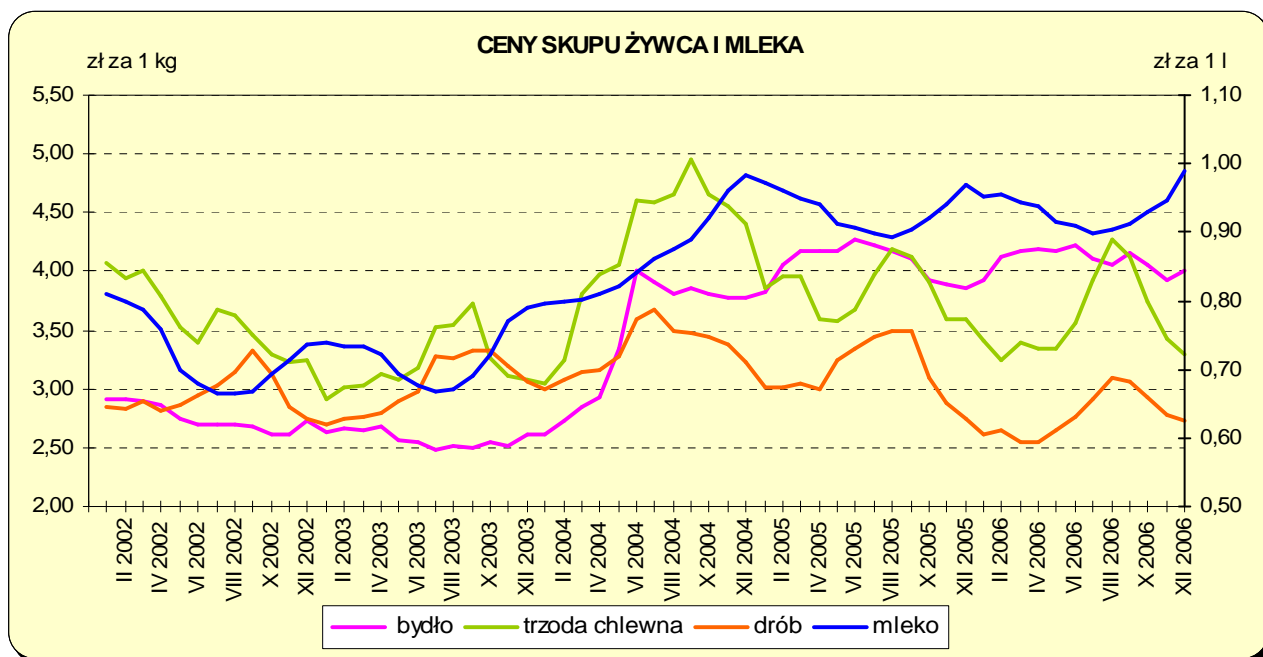
a) Dane wstępne.

W I półroczu 2006 r. pogłowie bydła liczyło 5606,4 tys. szt i było o 2,2% większe niż przed rokiem, ale już w II półroczu (po sezonowym spadku o ponad 325 tys. szt) wyniosło 5281,0 tys. szt i w stosunku do roku poprzedniego spadło o 1,9%. Obniżenie pogłowia odnotowano prawie we wszystkich grupach produkcyjno-użytkowych, z wyjątkiem młodego bydła rzeźnego w wieku 1-2 lat. W największym stopniu (o 4,2%) zredukowane zostało stado krów.

W 2006 r., przy znacznie wyższym niż przed rokiem skupie żywca wołowego, ceny wołowiny wykazywały niewielkie wahania. W grudniu ub. roku ceny skupu żywca wołowego i młodego bydła rzeźnego wzrosły – odpowiednio o 1,8% i o 0,1% w skali miesiąca i były wyższe o ponad 3% niż przed rokiem. Średnia roczna cena skupu żywca wołowego (4,09 zł/kg) i młodego bydła rzeźnego (4,44 zł/kg) była wyższa odpowiednio o 0,5% i o 1,7% niż w 2005 r. W obrocie targowiskowym za 1 kg żywca wołowego (4,26 zł) i młodego bydła rzeźnego (4,75 zł) płacono więcej odpowiednio o 3,1% i o 4,4% niż przed rokiem.

Wstępnie szacuje się, że **produkcja żywca rzeźnego** (wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego i drobiowego) w 2006 r. wyniosła ogółem 5035,0 tys. t (w wadze żywej) i była o 7,3% większa niż przed rokiem, w tym produkcja żywca wieprzowego – ok. 2771 tys. t (o 9,1% większa), żywca wołowego (łącznie z cielęcym) – ok. 745 tys. t (o 12,8% większa) i żywca drobiowego – 1480 tys. t (o 1,9% większa).

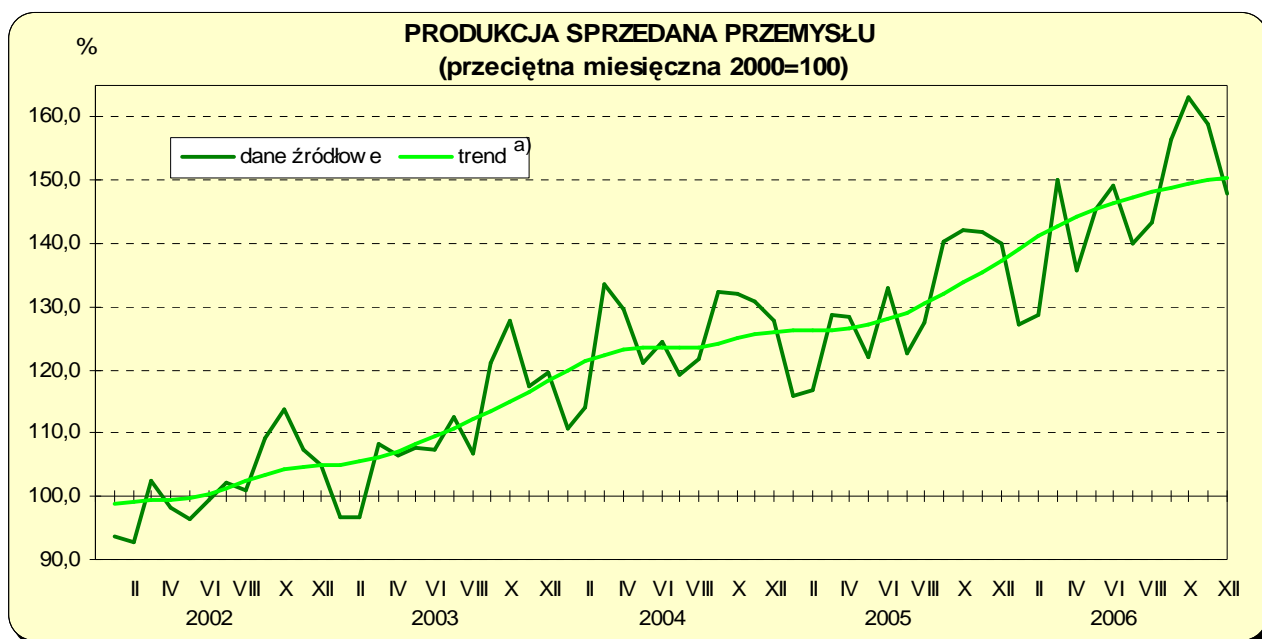

W 2006 r. **podaż mleka** do skupu była o 0,5% mniejsza niż przed rokiem. W okresie styczeń–lipiec ub. roku, przy wysokim skupie mleka, miesięczny spadek cen wyniósł od 0,6% do 2,5%. Od sierpnia ub. roku, przede wszystkim na skutek sezonowego spadku dostaw mleka do skupu, już do końca roku utrzymał się wzrost jego cen. W grudniu ub. roku przy skupie mleka (635,3 mln l) większym o 2,4% niż przed miesiącem i o 1,8% niż przed rokiem, za 100 l mleka płacono średnio 98,35 zł, tj. więcej odpowiednio o 4,0% i o 1,5%. Średnie roczne ceny skupu mleka wyniosły 92,72 zł/100 l i były o 0,1% wyższe niż przed rokiem.

W 2006 r. średnia cena krowy dojnej wyniosła ok. 2269 zł, jałówki jednorocznej – ok. 1430 zł i były o ponad 10% wyższe niż przed rokiem.

Przemysł

Szacuje się, że **produkcja sprzedana przemysłu** ogółem w 2006 r. była o 11,3% wyższa niż w roku poprzednim (w 2005 r. – wzrost o 3,7%). Udział sektora prywatnego w produkcji sprzedanej przemysłu wzrósł z 82,5% w 2005 r. do 84,2%.

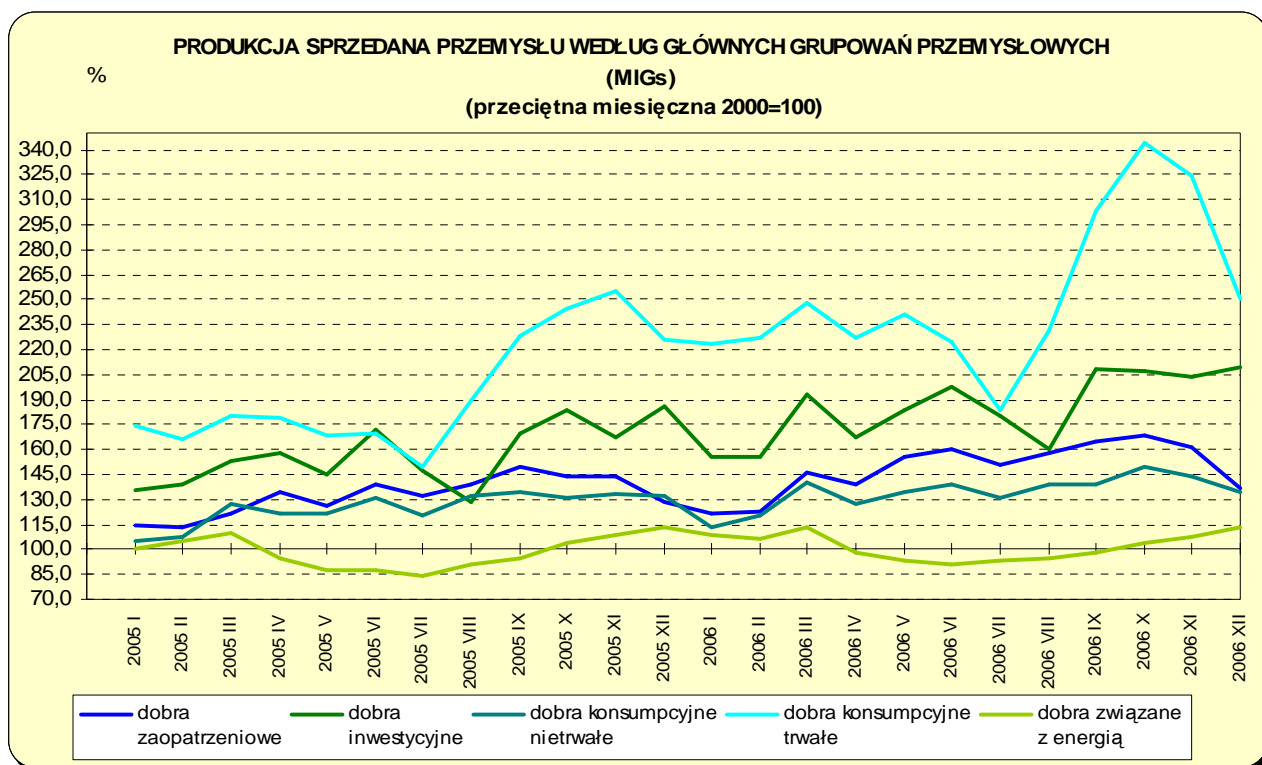

^{a)} Do przeprowadzenia dekompozycji szeregu miesięcznych indeksów produkcji sprzedanej przemysłu ogółem (przeciętna miesięczna 2000=100) i wyodrębnienia długookresowej tendencji rozwojowej (trend) wykorzystuje się pakiet STATISTICA (stosując metodę miesięcznej korekcji sezonowej X-11 z uwzględnieniem wpływu efektu kalendarza).

Produkcja sprzedana przemysłu w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób w 2006 r. ukształtowała się na poziomie o 11,8% wyższym niż przed rokiem (w 2005 r. wzrost wyniósł 4,1%). Po wzroście produkcji sprzedanej przemysłu w okresie styczeń–wrzesień 2006 r. o 12,3% w skali roku, w IV kwartale 2006 r. wzrost wyniósł 10,7%. W przetwórstwie przemysłowym sprzedaż zwiększyła się w 2006 r. o 13,4% (w 2005 r. wzrost wyniósł 4,3%), w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, wodę – o 1,9% (wobec wzrostu o 3,8% w roku poprzednim) obniżyła się, natomiast w górnictwie – o 1,3% (w 2005 r. spadek wyniósł 0,2%).

W grudniu 2006 r. odnotowano wzrost produkcji sprzedanej przemysłu o 5,7% w skali roku. W przetwórstwie przemysłowym produkcja wzrosła o 7,6%, natomiast spadek nastąpił w górnictwie – o 10,2% oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, wodę – o 4,6%. Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym, wzrost produkcji sprzedanej przemysłu wyniósł w ujęciu rocznym 10,5%, a w porównaniu z poprzednim miesiącem – 1,3%.

Spośród głównych grupowań przemysłowych⁵, w 2006 r. najszybciej rosła sprzedaż w przedsiębiorstwach produkujących głównie dobra konsumpcyjne trwałe – o ok. 30% (w tym m.in. odbiorniki telewizyjne i radiowe, urządzenia do rejestracji i odtwarzania dźwięku i obrazu – o 64,4%) oraz inwestycyjne – o ok. 18%. Zwiększyła się również sprzedaż w jednostkach wytwarzających głównie dobra zaopatrzeniowe (o ok. 12%), konsumpcyjne nietrwałe (o ok. 8%) i związane z energią (o ok. 4%).

W działach i grupach przemysłowych wytwarzających produkty uznawane za **nośniki postępu technicznego** (w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 49 osób) wzrost produkcji w 2006 r. wyniósł 24,8% (w 2005 r. wzrost odpowiednio o 6,4%). Istotny wpływ na dynamikę produkcji w tej grupie miała sprzedaż pojazdów mechanicznych, przyczep i naczep (wzrost o 22,9%) oraz sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych (wzrost o 47,3%). Udział nośników postępu technicznego w ogólnej wartości produkcji sprzedanej przedsiębiorstw przemysłowych wzrósł z 15,9% w 2005 r. do 16,5%.

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na jednego zatrudnionego, była w 2006 r. o 9,4% wyższa niż przed rokiem, przy większym o 2,2% przeciętnym zatrudnieniu.

⁵ Grupowania przedsiębiorstw na wytwarzające głównie dobra inwestycyjne, konsumpcyjne nietrwałe i trwałe, zaopatrzeniowe oraz związane z energią (ang. MIGs – Main Industrial Groupings) dokonano zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (WE) nr 586/2001 z dnia 26 marca 2001 r. dotyczącym przepisów wykonawczych do Rozporządzenia Rady (WE) nr 1165/98 w sprawie statystyki krótkookresowej.

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2005					2006					2005	
	I-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-XII		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100										struktura w %	
Przemysł	104,1	100,7	102,3	104,5	108,4	112,4	112,1	112,3	110,7	111,8	100,0	100,0
górnictwo	99,8	96,2	98,4	101,8	102,4	105,3	98,7	96,1	95,8	98,7	5,0	5,1
przetwórstwo												
przemysłowe	104,3	100,9	101,9	104,9	109,2	113,8	113,5	113,9	112,8	113,4	84,8	84,3
wytwarzanie i												
zaopatrywanie w energię												
elektryczną, gaz, wodę.....	103,8	101,4	110,0	100,9	104,2	104,7	102,9	102,6	97,6	101,9	10,2	10,6
Z przemysłu ogółem - działy:												
górnictwo węgla												
kamiennego i brunatnego;												
wydobywanie torfu.....	94,0	92,4	94,1	92,5	96,8	106,7	97,6	95,8	99,2	99,8	2,9	3,4
produkcja artykułów												
spożywczych i napojów.....	105,0	101,9	105,3	108,0	104,5	110,4	108,5	103,9	106,8	107,3	16,9	17,9
włókiennictwo	96,1	95,8	95,3	94,8	98,4	106,6	107,0	107,0	110,4	107,8	1,2	1,3
produkcja drewna i												
wyrobów z drewna oraz												
ze słomy i wikliny.....	108,9	97,8	103,2	113,1	122,0	113,7	114,6	100,8	101,3	107,2	2,5	2,7
produkcja koksu i												
produktów rafinacji ropy												
naftowej	89,5	91,9	83,9	86,8	95,4	105,7	117,9	115,1	106,6	111,2	6,1	5,7
produkcja wyrobów												
chemicznych	103,3	100,0	104,5	105,5	103,0	111,1	111,9	109,7	111,5	111,0	6,2	6,2
produkcja wyrobów												
gumowych i z tworzyw												
sztucznych.....	109,1	101,7	104,8	111,2	119,1	111,6	112,6	117,8	114,4	114,2	4,8	4,7
produkcja wyrobów z												
pozostałych surowców												
niemetalicznych	104,0	87,1	95,9	110,6	120,7	113,8	120,6	120,6	120,4	119,4	4,1	3,9
produkcja metali	93,3	92,5	88,4	93,9	98,8	114,2	116,2	116,3	112,0	114,7	4,9	4,4
produkcja wyrobów z												
metali	110,9	107,1	107,9	115,6	112,4	113,8	114,4	121,0	120,8	117,8	5,7	5,4
produkcja maszyn i												
urządzeń	117,9	109,5	117,3	115,7	127,6	118,8	110,0	113,2	114,1	113,8	4,9	4,9
produkcja maszyn i												
aparatury elektrycznej.....	108,8	97,8	100,2	100,8	143,3	115,3	113,4	111,1	113,1	113,2	3,4	3,2
produkcja sprzętu i												
urządzeń radiowych,												
telewizyjnych i teleko-												
munikacyjnych.....	108,0	111,8	102,3	96,0	119,3	175,8	135,6	149,3	132,6	145,3	2,2	1,9
produkcja pojazdów												
samochodowych,												
przyczep i naczep	102,8	111,4	97,2	102,2	101,6	120,5	122,8	131,1	115,8	122,2	9,5	9,2
produkcja pozostałego												
sprzętu transportowego.....	102,6	98,8	104,7	97,9	107,4	97,3	90,7	135,7	113,0	108,4	1,6	1,6
produkcja mebli;												
pozostała działalność												
produkcyjna	102,6	100,1	102,7	103,6	104,0	109,0	114,8	103,4	122,3	112,6	3,6	3,7
wytwarzanie i												
zaopatrywanie w energię												
elektryczną, gaz, parę												
wodną i gorącą wodę	104,5	101,9	110,8	101,6	104,9	105,1	103,4	102,2	97,2	101,9	9,4	9,7

Wzrost produkcji sprzedanej przemysłu w porównaniu z 2005 r. wystąpił w 26 spośród 29 działów przemysłu, co stanowiło 95,3% wartości produkcji przemysłowej ogółem. Biorąc pod uwagę działy o znaczącym udziale, największy wzrost zanotowano m.in. w produkcji:

- pojazdów samochodowych, przyczep i naczep – o 22,2% (m.in. w produkcji części i akcesoriów do pojazdów samochodowych i ich silników – o 27,8%, przy wzroście produkcji pojazdów samochodowych o 18,7%),
- wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych – 19,4% (m.in. w produkcji wyrobów betonowych i gipsowych – o 28,8%, w produkcji cementu, wapna oraz gipsu – o 24,4%),
- wyrobów z metali – o 17,8% (m.in. w obróbce metali i nakładaniu powłok na metale; obróbce mechanicznej elementów metalowych – o 21,5%, w produkcji metalowych elementów konstrukcyjnych – o 21,3%),
- metali – 14,7% (m.in. w produkcji żeliwa i stali oraz stopów żelaza – o 19,1%, odlewnictwie metali – o 17,2%),
- wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych – o 14,2% (wzrost w obu grupach),
- maszyn i urządzeń – o 13,8% (m.in. w produkcji pozostałego sprzętu gospodarstwa domowego – o 28,6%, produkcji obrabiarek i narzędzi mechanicznych – o 23,0%),
- maszyn i aparatury elektrycznej – o 13,2% (m.in. w produkcji elektrycznych silników, prądnic i transformatorów – o 32,3%, w produkcji pozostałego sprzętu elektrycznego – o 16,4%),
- mebli, pozostałej działalności produkcyjnej – o 12,6% (m.in. w produkcji mebli – o 13,2%).

W produkcji artykułów spożywczych i napojów, mającej największy udział w produkcji sprzedanej przemysłu, wzrost wyniósł 7,3% (wobec wzrostu o 5,0% przed rokiem). Sprzedaż zwiększyła się we wszystkich grupach tego działu, w tym m.in. w przetwarzaniu i konserwowaniu ryb i pozostałych produktów rybactwa – o 21,3%, w produkcji gotowych pasz dla zwierząt – o 13,4%, w produkcji, przetwórstwie i konserwowaniu mięsa i wyrobów z mięsa – o 8,1%, w przetwórstwie owoców i warzyw – o 7,5%, w wytwarzaniu wyrobów mleczarskich – o 3,4%.

W przetwórstwie przemysłowym wzrósł udział m.in. produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (z 5,7% do 6,1%), metali (z 4,4% do 4,9%) oraz pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (z 9,2% do 9,5%), natomiast zmniejszył się – m.in. produkcji artykułów spożywczych i napojów (z 17,9% do 16,9%) oraz produkcji drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny (z 2,7% do 2,5%).

Z obserwowanych w okresie styczeń-grudzień ub. roku 241 **wyrobów i grup wyrobów przemysłowych** produkcja 153 była wyższa niż przed rokiem. Największy wzrost spośród ważniejszych wyrobów przemysłowych wystąpił m.in. w produkcji polietylenu, wagonów kolejowych towarowych, maszyn pralniczych automatycznych, obuwia, odbiorników telewizyjnych, wyrobów walcowanych, olejów napędowych i opałów, stali surowej, chłodziarek i zamrażarek, samochodów osobowych, cementu, produktów uboju trzody chlewnej, koksu.

Niższa niż przed rokiem była natomiast produkcja 87 wyrobów i grup wyrobów, w tym m.in. cukru, rowerów, odkurzaczy, węgla kamiennego, gazu ziemnego, węgla brunatnego i płyt pilśniowych, nawozów azotowych.

W okresie trzech kwartałów 2006 r. wyniki finansowe w przemyśle⁶ ukształtowały się korzystniej niż w analogicznym okresie ub. roku. Wyższy niż przed rokiem był wynik finansowy brutto i netto. Przychody rosły szybciej niż koszty, poprawiły się wskaźniki rentowności oraz wskaźnik poziomu kosztów.

Według wstępnych danych, w styczniu br. **wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury** w przetwórstwie przemysłowym kształtuje się na poziomie dodatnim, wyższym niż sygnalizowano w grudniu i bardziej optymistycznym niż w analogicznym okresie ub. roku. Na najbliższe trzy miesiące prognozowane jest rozszerzenie portfela zamówień oraz produkcji, w skali większej niż przewidywano przed miesiącem. Prognozy sytuacji finansowej są pozytywne, lepsze od formułowanych w grudniu. Trzymiesięczna prognoza zatrudnienia wskazuje na możliwość wzrostu liczby pracowników.

Zapasy wyrobów gotowych w styczniu br. kształtują się na poziomie uznawanym przez przedsiębiorców za wystarczający. Niedobór zapasów sygnalizują m.in. przedsiębiorstwa produkujące wyroby z drewna oraz ze słomy i wikliny, a nadmierny stan zapasów występuje u producentów m.in. sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych, masy włóknistej oraz papieru, wyrobów chemicznych oraz metali.

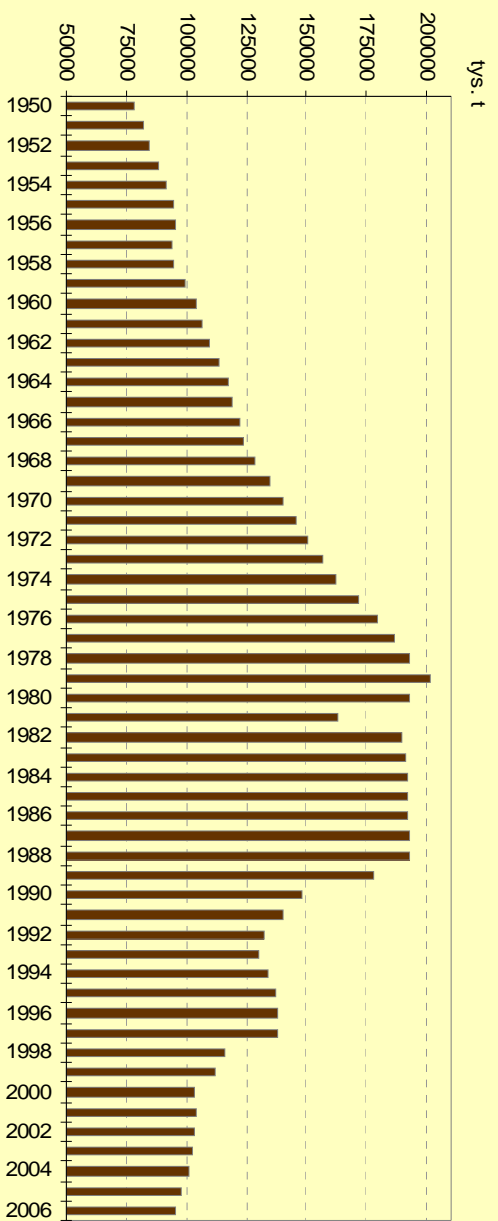
W styczniu br. wykorzystanie mocy produkcyjnych w przetwórstwie przemysłowym wyniosło 78,8% (wobec 76,2% przed rokiem). Największy wzrost wykorzystania mocy w skali roku wystąpił m.in. w produkcji wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych, produkcji mebli; pozostałej działalności produkcyjnej oraz wyrobów z metali.

Wśród barier ograniczających bieżącą działalność przedsiębiorstw w styczniu br. najczęściej respondentów wymieniało wysokie obciążenia na rzecz budżetu (ok. 55% respondentów), niedostateczny popyt na rynku krajowym (ok. 43%) oraz niejasne i niespójne przepisy prawne (ok. 42%). Najbardziej obniżyło się w ujęciu rocznym znaczenie niedostatecznego popytu na rynku krajowym, niepewności ogólnej sytuacji gospodarczej, niedostatecznego popytu na rynku zagranicznym. Więcej przedsiębiorców niż przed rokiem sygnalizowało natomiast przeszkody związane z niedoborem wykwalifikowanych pracowników (uciążliwość w ujęciu rocznym znacząco zwiększyła się) oraz niedoborem surowców, materiałów i półfabrykatów z przyczyn pozafinansowych.

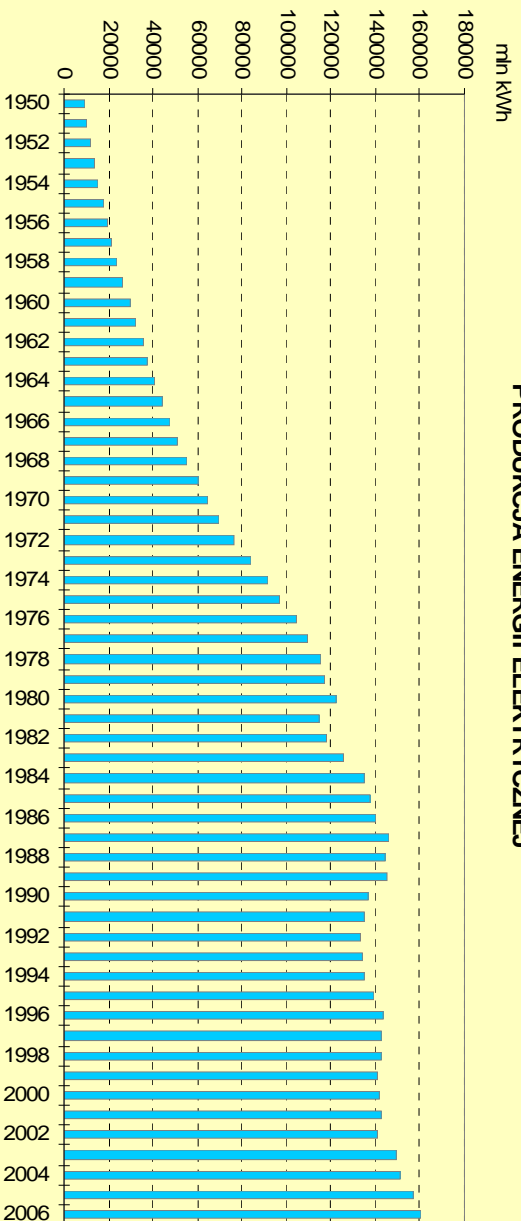
---

⁶ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

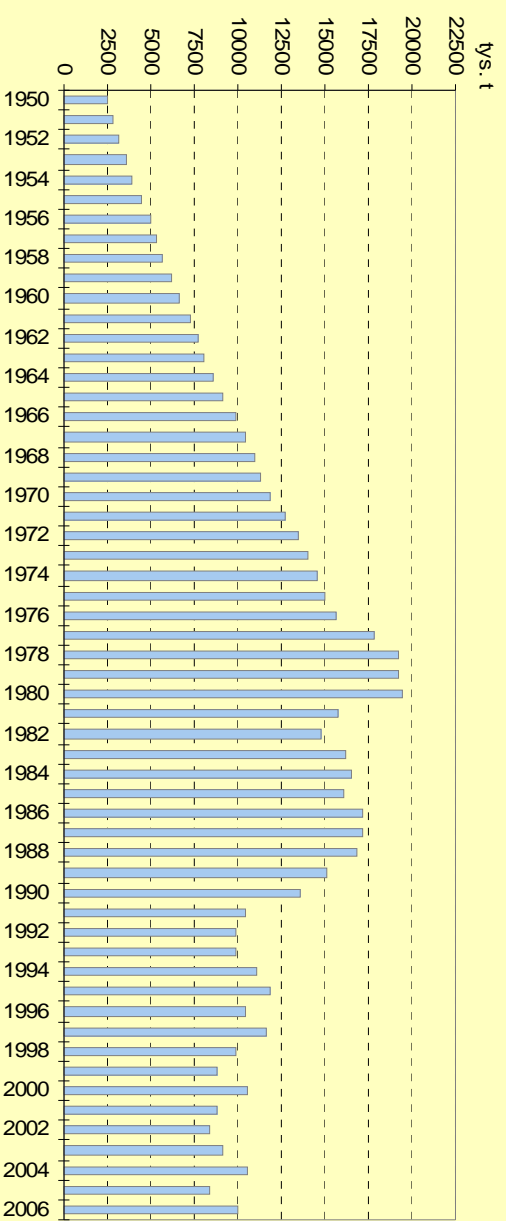
WYDOBYCIE WĘGLA KAMIENNEGO

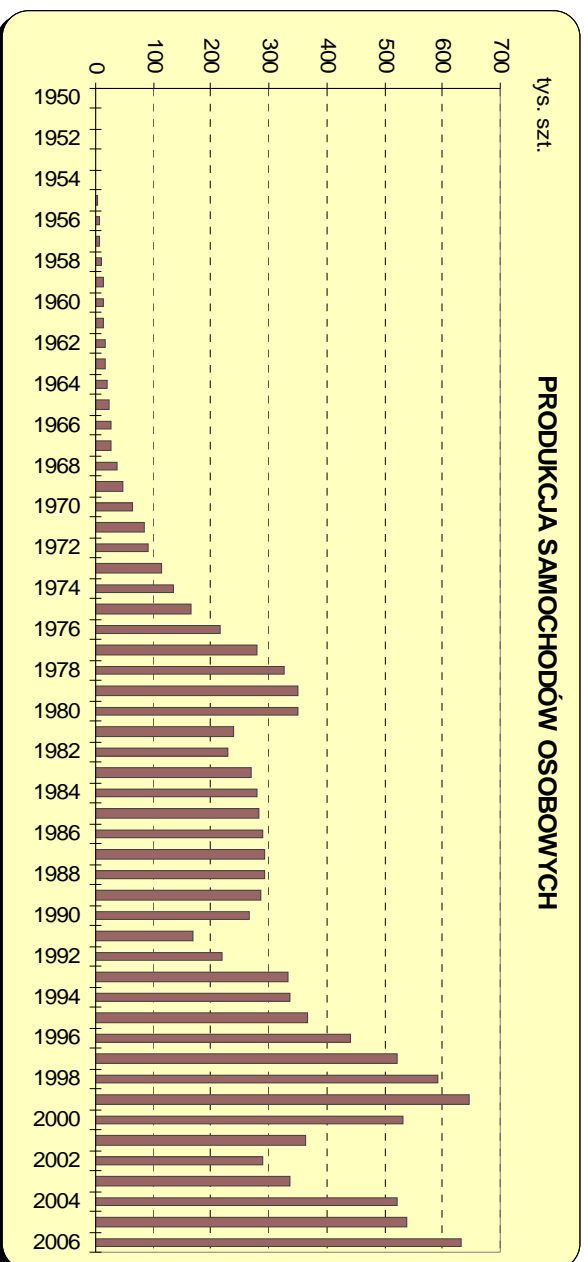
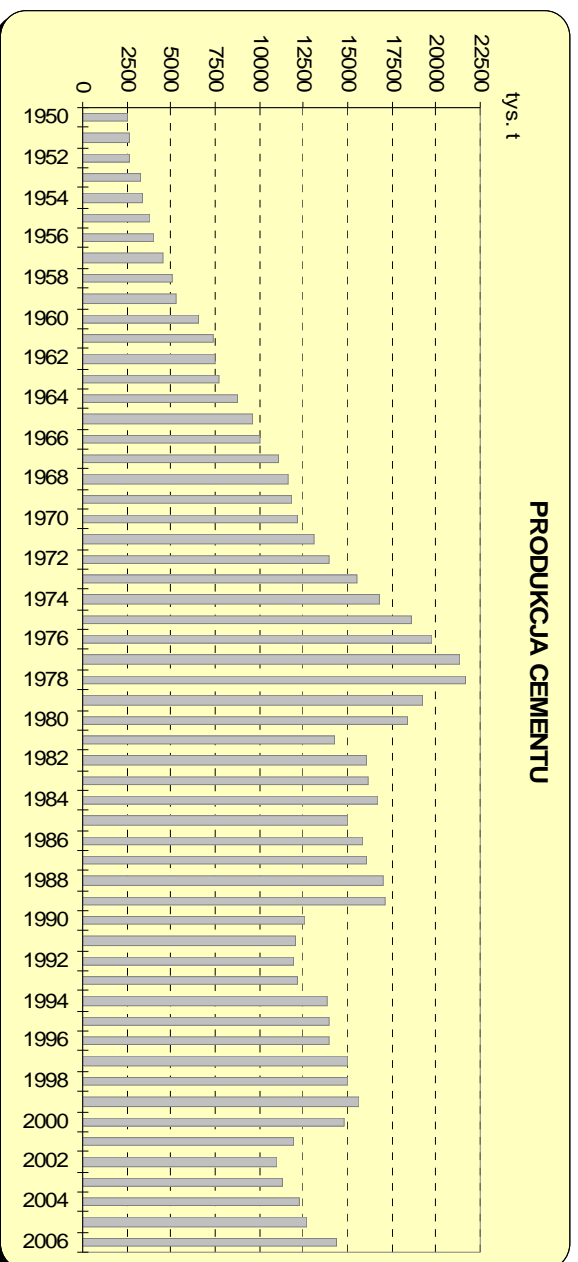
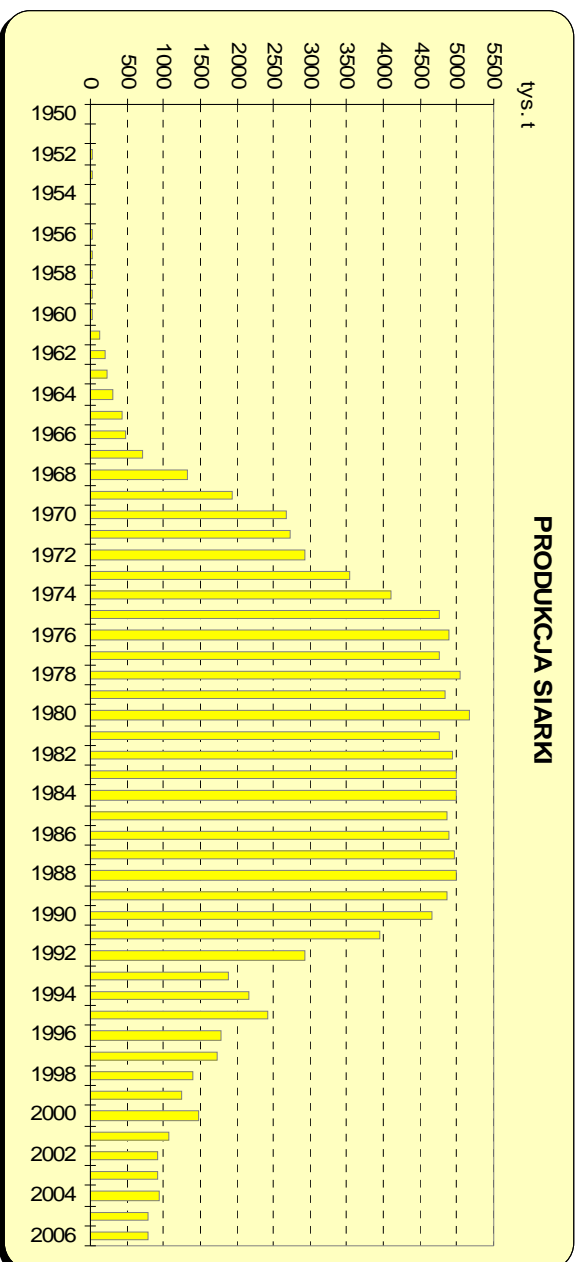

PRODUKCJA ENERGII ELEKTRYCZNEJ

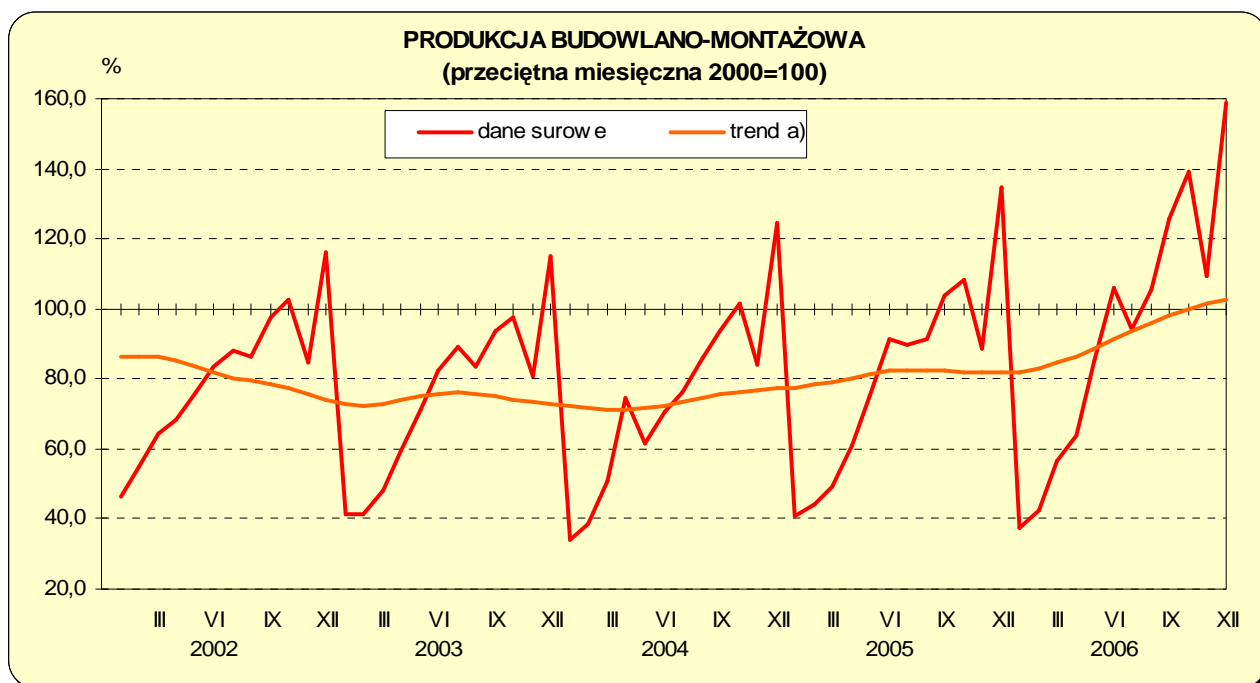
PRODUKCJA STALI SUROWEJ

Budownictwo

Szacuje się, że w 2006 r. produkcja budowlano-montażowa zrealizowana systemem zleceńiowym przez wszystkie przedsiębiorstwa budowlane była wyższa niż w roku poprzednim o ok. 12% (w 2005 r. – wzrost o 8,0%). W sektorze prywatnym produkcja zwiększyła się o ok. 12%, a w sektorze publicznym – o ok. 8%. Udział sektora prywatnego w ogólnej wartości produkcji budowlano-montażowej był zbliżony do notowanego przed rokiem i wyniósł ok. 98%. Podobnie jak w latach poprzednich, w strukturze produkcji budowlano-montażowej ogółem największy udział stanowiły roboty wykonane przez przedsiębiorstwa będące własnością krajowych osób fizycznych (ponad 66%) oraz wykonywane przez prywatne spółki krajowe (ok. 23%).

a) Do przeprowadzenia dekompozycji szeregu miesięcznych indeksów produkcji budowlano-montażowej ogółem (przeciętna miesięczna 2000=100) i wyodrębnienia długookresowej tendencji rozwojowej (trend) wykorzystuje się pakiet STATISTICA (stosując metodę miesięcznej korekcji sezonowej X-11 z uwzględnieniem wpływu efektu kalendarza).

Produkcja budowlano-montażowa zrealizowana na terenie kraju przez przedsiębiorstwa o liczbie pracujących powyżej 9 osób była wyższa niż w 2005 r. o 17,5%. Szybciej rosła sprzedaż robót o charakterze remontowym (wzrost o 22,3%) niż inwestycyjnym (o 15,2%). Udział robót inwestycyjnych w ogólnej produkcji budowlano-montażowej zmniejszył się o 1,4 pkt, do 70,4%.

W grudniu ub. roku produkcja budowlano-montażowa zwiększyła się w stosunku do analogicznego miesiąca 2005 r. o 17,9%. Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym wzrost w skali roku wyniósł 26,0%, natomiast w porównaniu z listopadem 2006 r. – 5,5%.

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej w jednostkach budowlanych o liczbie pracujących powyżej 9 osób kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2005				2006				2005	
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego=100								struktura w %	
O g ó ł e m	105,7	108,5	108,0	107,4	104,5	109,2	114,3	117,5	100,0	100,0
z tego roboty budowlane o charakterze:										
inwestycyjnym	106,3	108,5	107,7	107,6	102,8	108,1	112,8	115,2	70,4	71,8
remontowym	104,1	108,5	108,8	107,0	109,4	112,0	118,4	122,3	29,6	28,2
Z ogółem – grupy przedsiębiorstw:										
przygotowanie terenu pod budowę	154,8	165,8	181,5	184,1	152,1	163,0	148,5	143,6	1,7	1,4
wznoszenie budynków i budowl; inżynieria lądowa i wodna	108,0	110,2	108,7	107,8	103,3	108,2	114,7	118,0	84,6	84,4
wykonywanie instalacji budowlanych	92,4	93,4	98,1	99,4	103,9	111,1	110,7	112,6	11,9	12,2
wykonywanie robót budowlanych wykończeniowych	96,8	116,6	111,2	109,6	126,0	98,6	93,4	99,2	1,7	2,0

Wśród grup przedsiębiorstw budowlanych, w 2006 r. znaczne zwiększenie sprzedaży odnotowano w przedsiębiorstwach zajmujących się głównie wznoszeniem budynków i budowl; inżynierią lądową i wodną. Wzrost produkcji wystąpił we wszystkich klasach, w tym w podmiotach specjalizujących się w robotach budowlanych drogowych – o ok. 26%, zajmujących się głównie wykonywaniem konstrukcji i pokryć dachowych – o ponad 25%, w jednostkach wykonujących specjalistyczne roboty budowlane – o ponad 23%. W przedsiębiorstwach budujących głównie obiekty inżynierii wodnej sprzedaż była wyższa niż przed rokiem o ok. 20%, a w podmiotach zajmujących się głównie budownictwem ogólnym i inżynierią lądową – o ok. 16%.

Wzrost produkcji w grupie przedsiębiorstw wykonujących głównie instalacje budowlane spowodowany był zwiększeniem sprzedaży wśród podmiotów zajmujących się głównie instalacjami elektrycznymi – o ok. 27%, wykonujących roboty budowlane izolacyjne – o ok. 16% oraz w jednostkach specjalizujących się w wykonywaniu instalacji cieplnych, wodnych, wentylacyjnych i gazowych – o ok. 9%. Spadek notowano natomiast w przedsiębiorstwach zajmujących się pozostałymi instalacjami budowlanymi – o ok. 7%.

Duży wzrost sprzedaży w ujęciu rocznym obserwowano ponadto w podmiotach, których podstawowym rodzajem działalności jest przygotowanie terenu pod budowę, przy czym udział tej grupy w strukturze produkcji budowlano-montażowej jest niewielki.

Niższa niż przed rokiem była sprzedaż robót w przedsiębiorstwach wykonujących głównie roboty budowlane wykończeniowe.

W 2006 r. w strukturze produkcji budowlano-montażowej ogółem wyższy niż przed rokiem był udział obiektów inżynierii lądowej i wodnej, a zmniejszył się – budynków mieszkalnych i niemieszkalnych.

Struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej wg rodzajów obiektów budowlanych przedstawiała się następująco:

Rodzaje obiektów	Struktura (w %)	
	2005	2006
O g ó ł e m	100,0	100,0
Budynki razem	46,4	45,3
budynki mieszkalne	13,9	13,4
w tym:		
mieszkalne jednorodzinne	1,7	1,4
o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	11,1	10,7
budynki niemieszkalne	32,5	31,9
w tym:		
biurowe	4,0	3,6
handlowo-usługowe.....	6,0	6,2
przemysłowe i magazynowe.....	12,0	12,2
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej.....	6,8	6,4
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	53,6	54,7
w tym:		
autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe	20,4	24,9
drogi szynowe, drogi kolei napowietrznych lub podwieszanych..	2,0	2,2
mosty, wiadukty i estakady, tunele i przejścia nadziemne i podziemne	2,8	2,8
budowle wodne.....	1,7	1,5
rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie energetyczne przesyłowe.....	6,7	5,6
rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablowe rozdzielcze	11,7	9,9
oczyszczalnie wód i ścieków	2,9	1,9
kompleksowe budowle na terenach przemysłowych.....	4,7	4,5
obiekty pozostałe, gdzie indziej nie sklasyfikowane	2,7	2,1

W okresie trzech kwartałów 2006 r. korzystniej niż przed rokiem ukształtowały się wyniki finansowe w budownictwie⁷. Znacznie wyższy niż przed rokiem był wynik finansowy brutto i netto. Przychody rosły szybciej niż koszty, w wyniku czego poprawie uległy wskaźniki rentowności oraz wskaźnik poziomu kosztów.

W styczniu br. **wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury** w budownictwie jest nadal optymistyczny, nieco niższy niż przed miesiącem, ale znacznie wyższy od notowanego na początku

⁷ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

2006 r. Prognozy dotyczące portfela zamówień na roboty budowlano-montażowe oraz produkcji są korzystne, lepsze od przewidywań z grudnia. Formułowane prognozy związane z sytuacją finansową są nadal pozytywne, chociaż ostrożniejsze od tych sprzed miesiąca.

Zwiększające się od kwietnia ub. roku wykorzystanie mocy produkcyjnych w budownictwie w styczniu br. było nieco słabsze niż przed miesiącem, ale nadal wysokie (ok. 83%). Największe wykorzystanie mocy produkcyjnych notuje się w przedsiębiorstwach, których podstawowym rodzajem działalności jest wykonywanie instalacji budowlanych.

W styczniu br. jako najbardziej znaczące bariery w prowadzeniu działalności budowlanej przedsiębiorstwa nadal wskazują m.in. koszty zatrudnienia, konkurencję ze strony innych firm oraz niedobór wykwalifikowanych pracowników, przy czym dotkliwość tej ostatniej bariery zwiększyła się w skali roku najbardziej spośród wszystkich utrudnień wymienianych przez przedsiębiorstwa. Znacznie zmniejszyła się natomiast w porównaniu ze styczniem ub. roku uciążliwość barier związanych m.in. z warunkami atmosferycznymi i niedostatecznym popytem.

Budownictwo mieszkaniowe

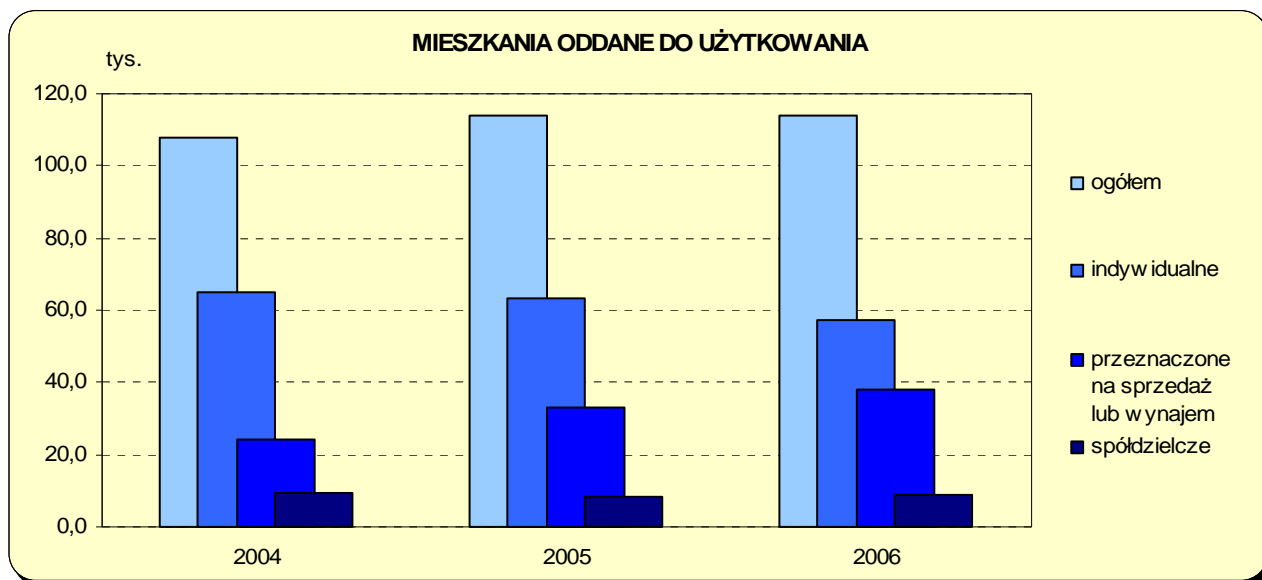
Według wstępnych danych⁸, w 2006 r. liczba mieszkań **oddanych do użytkowania** ukształtowała się na poziomie zbliżonym do notowanego przed rokiem i wyniosła 114164 mieszkania (wzrost o 0,1%). Więcej mieszkań przekazano w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem – 37783 (o 14,3%), społecznym czynszowym – 5807 (o 7,3% więcej), spółdzielczym – 8788 (o 6,9%) oraz komunalnym – 4418 (o 24,0% więcej). Spadek odnotowano natomiast w budownictwie indywidualnym, w którym zrealizowano 57134 mieszkania (o 9,7% mniej) oraz zakładowym – 234 (wobec 543 przed rokiem). Udział budownictwa indywidualnego w ogólnej liczbie mieszkań oddanych do użytkowania zmniejszył się o 5,5 pkt, do 50,0%.

W 2006 r. w 8 województwach efekty budownictwa mieszkaniowego były lepsze niż przed rokiem. Największy wzrost liczby mieszkań oddanych do użytkowania miał miejsce w województwie dolnośląskim – o 23,2% (do 8469 mieszkań) oraz małopolskim – o 15,8% (do 12390 mieszkań). W pozostałych 8 województwach obserwowano spadek liczby zrealizowanych mieszkań w granicach od 2,5% do 23,3%, w tym w województwie mazowieckim, w którym przekazano najwięcej mieszkań – 26521 (spadek o 6,1%).

W grudniu 2006 r. oddano do użytkowania 16834 mieszkania, tj. o 1,8% więcej niż przed rokiem. Wpłynął na to wzrost w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem, w którym przekazano 6339 mieszkań – o 11,4% więcej niż w grudniu 2005 r. Zmniejszenie liczby oddanych

⁸ Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

mieszkań odnotowano natomiast w pozostałych formach budownictwa – w tym w budownictwie indywidualnym – o 1,6% (do 7622 mieszkań), w komunalnym – o 11,1% (do 876). W budownictwie spółdzielczym zrealizowano 1321 mieszkań (o 1,6% mniej), społecznym czynszowym – 665 (o 2,3% mniej), a w zakładowym – 11 (wobec 93 w grudniu 2005 r.).

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w 2006 r. wyniosła 102,5 m² i była o 2,8 m² mniejsza niż przed rokiem.

Liczba i struktura mieszkań oddanych do użytkowania oraz ich przeciętna powierzchnia użytkowa kształtowały się następująco:

Formy budownictwa mieszkaniowego	2005			2006		
	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	przeciętna powierzchnia 1 mieszkania w m ²	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	przeciętna powierzchnia 1 mieszkania w m ²
Ogółem	114066	100,0	105,3	114164	100,0	102,5
Indywidualne	63279	55,5	142,5	57134	50,0	144,2
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ..	33047	29,0	62,6	37783	33,1	64,6
Spółdzielcze	8222	7,2	56,3	8788	7,7	59,5
Spółeczne czynszowe	5412	4,7	50,1	5807	5,1	51,2
Komunalne	3563	3,1	43,6	4418	3,9	41,4
Zakładowe	543	0,5	64,7	234	0,2	78,9

W 2006 r. **wydano pozwolenia** na budowę 168378 mieszkań (o 35,9% więcej niż przed rokiem). Wyższa była również liczba mieszkań, których budowę **rozpoczęto** (o 30,4%) i wyniosła 137962 mieszkania.

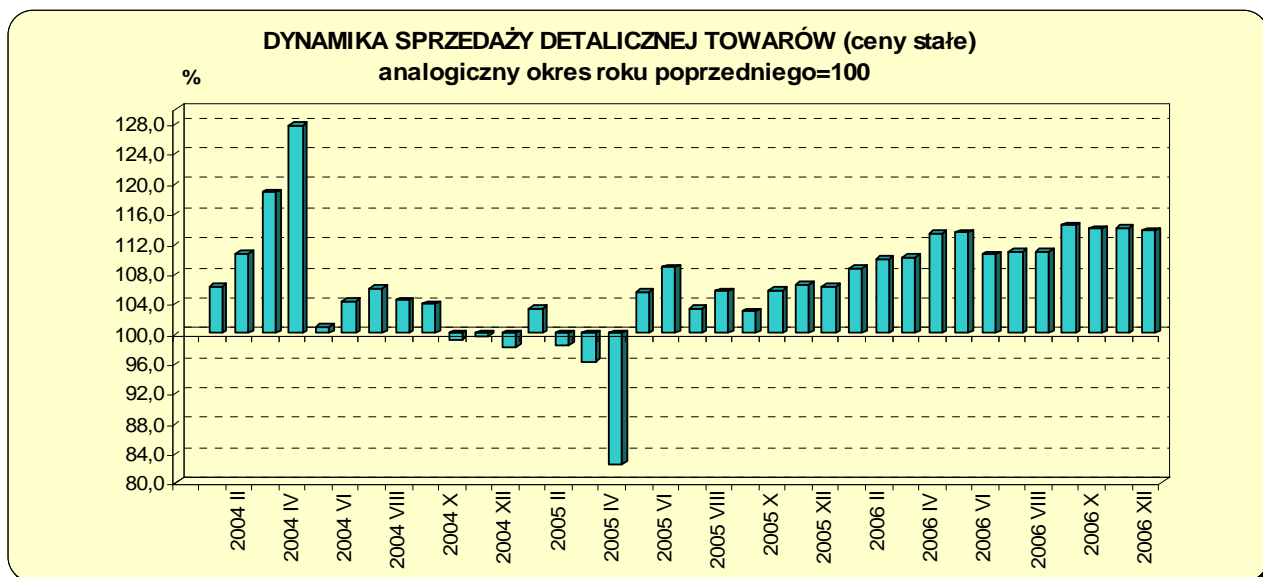
Liczba, struktura i dynamika mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia oraz których budowę rozpoczęto kształtowały się następująco:

Formy budownictwa	Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	2006					
	w liczbach bezwzględ- nych	struktura w %	2005=100	w liczbach bezwzględ- nych	struktura w %	2005=100
O g ó ł e m	168378	100,0	135,9	137962	100,0	130,4
Indywidualne	76980	45,7	120,9	69365	50,3	117,8
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ..	74462	44,2	169,0	52953	38,4	166,2
Spółdzielcze	7788	4,6	117,1	8292	6,0	107,5
Spółeczne czynszowe ...	4703	2,8	92,1	4106	3,0	87,2
Komunalne	4051	2,4	105,4	2905	2,1	117,3
Zakładowe	394	0,3	78,0	341	0,2	172,2

Szacuje się, że w końcu grudnia 2006 r. w **budowie** było 627,7 tys. mieszkań, tj. o 3,9% więcej niż przed rokiem.

Rynek wewnętrzny

Szacuje się, że wolumen **sprzedaży detalicznej** ogółem w 2006 r. ukształtował się na poziomie o ok. 8% wyższym niż w roku poprzednim (w 2005 r. spadek o 2,4%).

W 2006 r. sprzedaż detaliczna (w cenach stałych) zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) była o 11,9% wyższa niż przed rokiem (wobec wzrostu o 1,5% w 2005 r.). W przedsiębiorstwach prowadzących sprzedaż żywności, napojów i wyrobów tytoniowych wzrost wyniósł 11,0%. Spośród grup o znaczącym udziale w sprzedaży detalicznej wzrost notowały także m.in. jednostki prowadzące sprzedaż paliw stałych, ciekłych i gazowych (o 9,6%), podmioty sprzedające pojazdy samochodowe, motocykle i części (o 17,7%) oraz jednostki z grupy „pozostałe” (o 6,8%).

Grudzień ub. roku był kolejnym miesiącem wysokiego wzrostu sprzedaży detalicznej w skali roku (o 13,7%).

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) sprzedaży detalicznej zrealizowanej przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2005					2006					2005	
	I-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-XII		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100										struktura w %	
O g ó ł e m ^{a)}	101,5	99,6	96,8	104,1	105,4	109,0	111,8	113,8	112,6	111,9	100	100
w tym:												
pojazdy samochodowe,												
motocykle, części.....	92,2	88,2	85,0	96,4	101,3	111,5	106,5	122,1	131,2	117,7	9,2	9,0
paliwa stałe, ciekłe i gazowe.....	99,7	107,8	105,0	90,8	98,8	107,2	104,9	119,1	107,0	109,6	18,8	18,6
żywność, napoje i wyroby												
tytoniowe.....	105,8	108,2	103,0	108,0	104,9	106,9	113,7	110,1	112,7	111,0	27,6	27,6
farmaceutyki, kosmetyki,												
sprzęt ortopedyczny.....	120,2	125,8	123,0	119,8	113,6	111,7	113,2	114,2	117,6	114,3	3,2	3,1
meble, rtv, agd.....	125,0	111,8	107,0	193,3	114,9	112,6	119,3	123,4	124,0	120,6	5,6	5,3
pozostałe.....	92,6	83,6	85,5	99,9	101,4	106,3	109,4	104,7	106,5	106,8	21,1	21,9

^{a)} Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii wg przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wolumenu sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać m.in. ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę wolumenu sprzedaży detalicznej ogółem.

Sprzedaż hurtowa (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) w 2006 r. była o 9,0% wyższa niż przed rokiem, w tym sprzedaż przedsiębiorstw hurtowych wzrosła o 10,3%. W grudniu ub. roku sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych zwiększyła się w porównaniu z analogicznym okresem 2005 r. o 3,7%, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych – o 4,5%.

W okresie styczeń-wrzesień ub. roku dobre wyniki sprzedaży detalicznej przełożyły się na poprawę wyników finansowych przedsiębiorstw w sekcji handel i naprawy⁹. Korzystniejsze relacje pomiędzy przychodami a kosztami wpłynęły na obniżenie wskaźnika poziomu kosztów i uzyskanie znacznie większych zysków niż przed rokiem, co także spowodowało wzrost wskaźników rentowności.

Wstępne wyniki badania **koniunktury** ze stycznia br. wskazują, że przedsiębiorstwa handlu detalicznego pozytywnie i lepiej niż przed miesiącem oraz przed rokiem, oceniają sytuację w zakresie bieżącej sprzedaży. Optymistycznie bieżącą sprzedaż oceniają wszystkie badane przedsiębiorstwa, najlepiej jednostki o liczbie pracujących 250 i więcej osób, a w układzie branżowym – firmy sprzedające meble, rtv, agd. Pesymistyczne i znacznie gorsze od notowanych w grudniu są prognozy sprzedaży na najbliższe trzy miesiące. Najgorzej przyszłą sprzedaż oceniają przedsiębiorstwa o liczbie pracujących do 49 osób oraz jednostki branży żywnościowej i włókno, odzież, obuwanie. Wzrostu sprzedaży spodziewają się jedynie podmioty o liczbie pracujących ponad 250 osób.

⁹ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

W styczniu br. odnotowano w ujęciu rocznym wzrost udziału przedsiębiorstw handlowych, dla których głównym źródłem finansowania są fundusze własne (do 70,8%). Zmniejszyło się znaczenie kredytu kupieckiego (do 26,1% wskazań), natomiast pozostało bez zmian – kredytu bankowego (27,7%).

W styczniu br., podobnie jak w kolejnych miesiącach 2006 r., głównym źródłem zaopatrzenia w towary są hurtownie, jednak w ujęciu rocznym ich znaczenie zmalało (o 4,6 pkt do 77,3% wskazań). Odsetek przedsiębiorstw dokonujących zakupów bezpośrednio w krajowych zakładach produkcyjnych w styczniu br. wzrósł (o 2,5 pkt do 36,2% wskazań) w porównaniu z analogicznym okresem 2006 r.

W okresie najbliższych miesięcy przedsiębiorstwa handlu detalicznego przewidują wzrost wydatków inwestycyjnych w skali nieco wyższej od prognozowanej odpowiednio w grudniu ub. roku.

Transport

Szacuje się, że w 2006 r. **sprzedaż usług**¹⁰ w jednostkach transportu ogółem (w cenach stałych) wzrosła o 7,3% w stosunku do roku poprzedniego (w 2005 r. spadek o 2,9%), przy czym wartość usług zrealizowana przez jednostki sektora prywatnego wzrosła o 8,0%, a publicznego – o 5,6%.

Tempo wzrostu sprzedaży usług w jednostkach transportu o liczbie pracujących powyżej 9 osób (w cenach stałych) w 2006 r. wyraźnie przyspieszyło – do 12,6% w ujęciu rocznym (wobec wzrost o 2,2% w 2005 r.). W kolejnych kwartałach ub. roku notowano wzrost sprzedaży na poziomie przewyższającym 10%. Spośród grup o znaczącym udziale w transporcie ogółem znacznie wzrosła sprzedaż w transporcie samochodowym (o 15,5%) i działalności związanej z turystyką (o 36,5%), przy wzroście o 5,6% w transporcie kolejowym.

Sprzedaż usług zrealizowana w grudniu ub. roku była o 13,4% wyższa niż przed rokiem.

Przewozy ładunków ogółem (w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób) w 2006 r. wyniosły 340,7 mln ton, tj. o 6,2% więcej niż przed rokiem. Wzrost przewozów obserwowano we wszystkich rodzajach transportu, z wyjątkiem żeglugi śródlądowej. W kolejnych kwartałach ub. roku notowano wzrost przewozów, największy w III kwartale – o 9,9%. W grudniu ub. roku przewieziono 27,3 mln ton ładunków, tj. o 5,3% więcej niż przed rokiem.

Transportem kolejowym w 2006 r. przewieziono 156,1 mln ton ładunków, tj. o 4,1% więcej niż przed rokiem. Po niewielkim spadku w I kwartale w ujęciu rocznym w następnych kwartałach notowano wzrost przewozów, największy w III kwartale (o 11,8%). W komunikacji wewnętrznej przewozy były niższe o ok. 2,1%, a w międzynarodowej – stanowiącej ok. 50,2% ogólnych

¹⁰ Obejmująca wpływy za przewozy ładunków, bagażu, poczty, przeładunki, spedycję, składowanie i magazynowanie ładunków oraz inne usługi związane z obsługą transportu, a także wpływy z działalności biur podróży, pilotów wycieczek, przewodników turystycznych.

przewozów transportem kolejowym (przed rokiem 47,0%) – zwiększyły się przewozy ładunków importowanych (o ok. 19,7%), eksportowanych (o ok. 3,4%) i tranzytowych (o ok. 24,7%). Wzrost przewozów wystąpił także w większości grup ładunków, z wyjątkiem m.in. węgla kamiennego i brykietów, wyrobów pochodzących z ropy naftowej oraz drewna i korka. W grudniu ub. roku odnotowano spadek przewozów o 0,8% w skali roku, do poziomu 12,6 mln ton.

Transportem samochodowym zarobkowym w 2006 r. przewieziono 113,8 mln ton ładunków, tj. o 11,6% więcej niż przed rokiem, natomiast w grudniu ub. roku – 9,7 mln ton (w skali roku wzrost o 17,0%). Wysoki wzrost przewozów zanotowano we wszystkich kwartałach ub. roku, jedynie w II kwartale ukształtował się on na poziomie nieco poniżej 10%. Potencjał przewozowy transportu samochodowego zarobkowego w porównaniu z grudniem 2005 r. zwiększył się o 17,3%.

W okresie dwunastu miesięcy ub. roku **transportem rurociągowym** przetłoczono 55,7 mln ton ropy i produktów naftowych, tj. o 2,6% więcej niż przed rokiem, a w grudniu ub. roku – 3,9 mln ton (odpowiednio o 1,0% więcej).

Przewozy ładunków **żegluga śródlądową** w 2006 r. wyniosły 5,3 mln ton, tj. o 8,2% mniej niż przed rokiem. W grudniu ub. roku przewieziono 0,4 mln ton ładunków (wzrost w skali roku o 8,9%).

Żegluga morską w 2006 r. przewieziono 9,7 mln ton ładunków, czyli o 8,6% więcej niż przed rokiem, przy czym w żegludze regularnej wystąpił wzrost (o ok. 10%), a nieregularnej spadek (o ok. 5%). W grudniu ub. roku przewieziono 0,8 mln ton (o 0,4% mniej niż w analogicznym okresie 2005 r.).

W portach morskich w 2006 r. przeładowano 60,5 mln ton ładunków, tj. o 1,7% więcej niż przed rokiem. Wzrosły przeładunki większości grup, w tym najbardziej ropy – o 22,1% i drobnicy – o 12,8%. Obniżyły się natomiast przeładunki m.in. węgla i koksu – o 29,3%. Wzrost przeładunków odnotowano w portach: Gdańsk (o 0,2%) i Gdynia (o 16,7%), natomiast spadek – w portach: Szczecin (o 0,3%), Świnoujście (o 7,7%), Police (o 6,6%) i Kołobrzeg (o 8,9%). W grudniu ub. roku przeładowano w portach 4,8 mln ton ładunków, tj. o 15,5% mniej niż w analogicznym okresie 2005 r.

W 2006 r. **środkami komunikacji publicznej** (w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób) przewieziono 1014,3 mln pasażerów, tj. 3,0% mniej niż przed rokiem. Zmniejszyły się przewozy w transporcie samochodowym (o 4,8% do 744,2 mln osób) oraz w żegludze śródlądowej (o 8,6% do 0,2 mln osób). Zwiększyły się natomiast przewozy pasażerów w transporcie kolejowym (o 2,0% do 263,3 mln osób), lotniczym (o 26,2% do 5,9 mln osób) oraz w żegludze morskiej (o 21,7% do 0,7 mln osób).

W okresie styczeń-wrzesień ub. roku przedsiębiorstwa transportowe²⁵ osiągnęły korzystniejsze wyniki finansowe niż w poprzednim roku. Tempo wzrostu przychodów było wyższe niż kosztów, co umożliwiło poprawę podstawowych relacji ekonomicznych i osiągnięcie znacznie wyższych wyników finansowych brutto i netto.

²⁵ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

Łączność

Szacuje się, że w 2006 r. **sprzedaż usług łączności ogółem** (obejmująca wpływy za usługi pocztowe i kurierskie oraz telekomunikacyjne) w cenach stałych wzrosła o ok. 7% w stosunku do poprzedniego roku (w 2005 r. notowano wzrost o 0,4%).

W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób sprzedaż usług była o około 6% wyższa niż w 2005 r., przy czym w usługach telekomunikacyjnych (szczególnie w telefonii komórkowej) rosła znacznie szybciej niż w usługach pocztowych i kurierskich.

W okresie styczeń-wrzesień 2006 r. przedsiębiorstwa pocztowe i telekomunikacyjne²⁶ odnotowały spadek wyników finansowych w ujęciu rocznym. Większa dynamika kosztów niż przychodów wpłynęła na pogorszenie wskaźników rentowności i poziomu kosztów. Pomimo tego, nadal sytuacja finansowa tych przedsiębiorstw pozostaje bardzo dobra (wskaźniki rentowności kształtowały się na znacznie wyższym poziomie niż dla ogółu badanych przedsiębiorstw).

W **telefonii komórkowej** w 2006 r. przybyło 7,6 mln abonentów i użytkowników (usługi z przedpłatą), tj. o 25,1% więcej niż przed rokiem. Liczba abonentów i użytkowników w końcu 2006 r. wyniosła 36,8 mln i była o 26,0% większa niż przed rokiem. Na 100 mieszkańców przypadało 96,4 abonentów i użytkowników (w 2005 r. – 76,4). W innych krajach Europy wskaźnik ten wg stanu w dniu 1 stycznia 2005 r. wyniósł: w Czechach – 105, Szwecji – 103, Austrii – 98, Danii – 96, Hiszpanii – 94, na Węgrzech – 89, w Szwajcarii – 88, Niemczech – 86, we Francji – 74, w Bułgarii – 60, Chorwacji – 58, Rumunii – 46.

W końcu 2006 r. liczba łączy głównych²⁷ w sieci publicznej **telefonii przewodowej** wyniosła 11,3 mln (o 4,4% mniej niż przed rokiem), przy czym w miastach – 9,1 mln (o 4,6% mniej), a na wsi – 2,1 mln (o 3,3% mniej). W końcu 2006 r. liczba łączy w dostęпах ISDN²⁸ wyniosła 1,3 mln (90,5% tych łączy zainstalowano w miastach) i była o 1,3% mniejsza niż przed rokiem. Wskaźnik gęstości abonenckiej, mierzony liczbą łączy głównych na 100 mieszkańców, w końcu grudnia 2006 r. wyniósł 29,5 (w 2005 r. – 30,8). Wskaźnik ten w innych krajach Europy, wg stanu w dniu 1 stycznia 2005 r. kształtował się następująco: w Luksemburgu – 80, Szwecji – 77, Niemczech – 66, Danii – 65, Wielkiej Brytanii – 57, we Francji – 56, w Irlandii – 50, Grecji – 47, we Włoszech – 45, w Hiszpanii – 43, na Węgrzech – 36, w Czechach – 34, Estonii – 34.

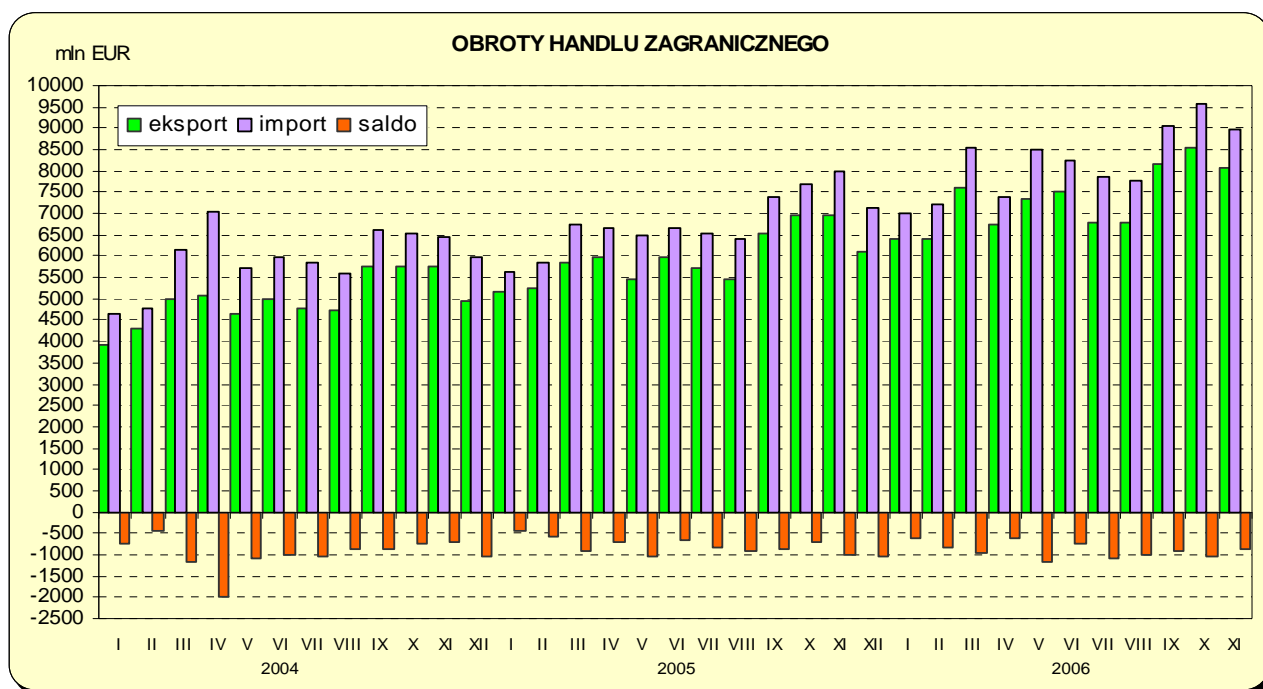
²⁶ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

²⁷ Standardowe łączy główne (abonenci telefonii przewodowej) powiększone o liczbę łączy w dostęпах ISDN.

²⁸ ISDN – telefoniczna sieć cyfrowa z integracją usług, umożliwiającą wykorzystanie tej samej sieci do transferu głosu, obrazu, faksów, danych.

Handel zagraniczny

W okresie styczeń–listopad 2006 r. odnotowano wyższą niż przed rokiem dynamikę obrotów towarowych (z wyjątkiem eksportu liczonego w dolarach). Najbardziej zwiększyła się wymiana z krajami Europy Środkowo-Wschodniej i import z krajów rozwijających się. Mimo utrzymującego się wyższego wzrostu eksportu niż importu, ujemne saldo obrotów towarowych ogółem pogorszyło się. W wymianie z krajami rozwiniętymi (w tym z UE) notowano nadwyżkę handlową (większą niż przed rokiem), natomiast z krajami rozwijającymi się i krajami Europy Środkowo-Wschodniej ujemne saldo pogorszyło się. Niekorzystnie kształtował się wskaźnik terms of trade, w związku ze znaczną dynamiką cen w imporcie (głównie z krajami Europy Środkowo-Wschodniej). W imporcie ogółem zmniejszył się udział importu towarów z przeznaczeniem na dobra inwestycyjne i na cele konsumpcyjne, a wzrósł – z przeznaczeniem na zużycie pośrednie.

Eksport liczony w złotych w cenach bieżących był w okresie styczeń–listopad 2005 r. wyższy niż o 19,0% i wyniósł 314864,0 mln zł, a import zwiększył się o 17,9% do 353578,8 mln zł. Wymiana zamknęła się większym niż odpowiednio przed rokiem ujemnym saldem (minus 38714,8 mln zł, wobec minus 35315,2 mln zł). Obroty liczone w euro wzrosły po stronie eksportu o 23,0% do 80335,4 mln EUR, a po stronie importu – o 21,8% do 90203,9 mln EUR. Ujemne saldo wyniosło 9868,5 mln EUR (w okresie styczeń–listopad 2005 r. minus 8709,6 mln EUR). Eksport w dolarach USA wyniósł 99847,6 mln USD i był wyższy niż w okresie styczeń–listopad 2005 r. o 21,5%, a import – 112104,6 mln USD (wyższy o 20,4%). Ujemne saldo ukształtowało się na poziomie minus 12257,0 mln USD (wobec minus 10938,1 mln USD odpowiednio w roku poprzednim).

Eksport w cenach stałych w okresie styczeń–październik 2006 r. był o 17,6% wyższy niż w analogicznym okresie 2005 r., a import – o 15,0%. W obrotach z krajami UE wolumen eksportu zwiększył się o 17,9%, a z krajami Europy Środkowo-Wschodniej – o 26,6%. Wolumen towarów sprowadzanych z krajów Europy Środkowo-Wschodniej wzrósł o 14,7%, a z krajów UE – o 10,8%.

Ceny transakcyjne (liczone w złotych) towarów eksportowanych były wyższe o 1,4% w porównaniu z okresem styczeń–październik 2005 r., a towarów importowanych – o 3,0%. **Wskaźnik terms of trade** ogółem wyniósł 98,4, w tym w wymianie z krajami UE – 99,9, a w obrotach z krajami Europy Środkowo-Wschodniej – 85,8. Niekorzystne warunki wymiany handlowej z krajami Europy Środkowo-Wschodniej były przede wszystkim rezultatem wzrostu cen importowanych paliw.

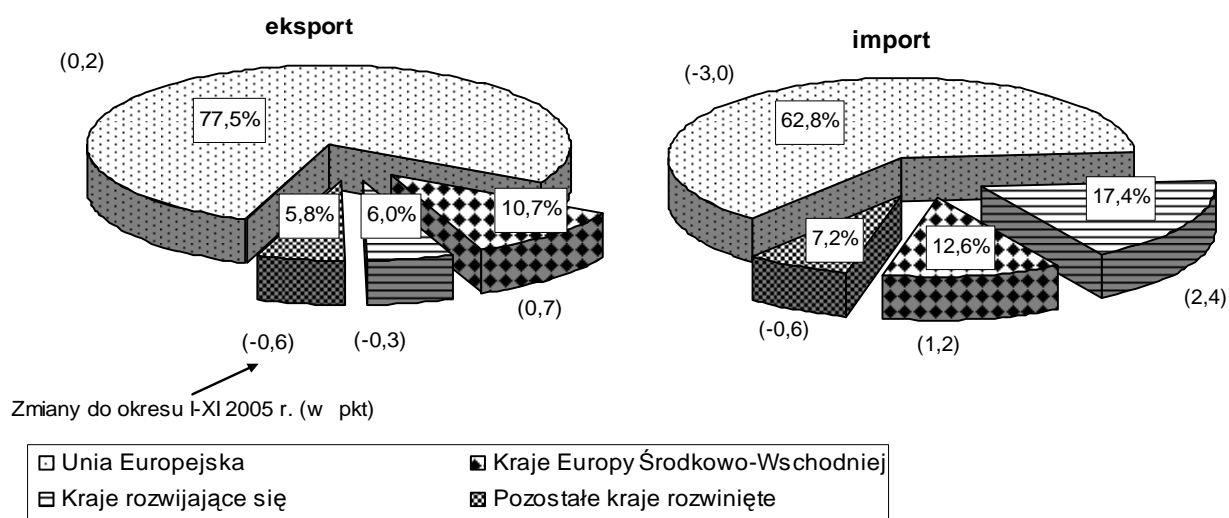
Obroty handlu zagranicznego kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I–XI 2006						2005	
	w mln zł	w mln EUR	w mln USD	I–XI 2005 =100			I–XI	
				w zł	w EUR	w USD	struktura w %	
Eksport	314864,0	80335,4	99847,6	119,0	123,0	121,5	100,0	100,0
Kraje rozwinięte	262139,1	66893,3	83061,6	118,3	122,3	120,6	83,3	83,7
w tym Unia Europejska	243966,6	62256,3	77279,0	119,3	123,3	121,7	77,5	77,3
w tym strefa euro ...	166706,6	42546,0	52801,1	115,8	119,8	118,0	52,9	54,4
Kraje rozwijające się	19051,7	4862,0	6063,0	114,3	118,4	117,5	6,0	6,3
Kraje Europy Środkowo- Wschodniej	33673,2	8580,1	10723,0	127,8	131,9	131,4	10,7	10,0
Import	353578,8	90203,9	112104,6	117,9	121,8	120,4	100,0	100,0
Kraje rozwinięte	247491,4	63141,8	78408,9	112,1	115,9	114,3	70,0	73,6
w tym Unia Europejska	222043,4	56646,4	70331,3	112,4	116,3	114,7	62,8	65,8
w tym strefa euro ...	169018,6	43120,1	53534,1	111,9	115,7	114,2	47,8	50,3
Kraje rozwijające się	61364,1	15659,1	19504,9	136,5	141,0	139,8	17,4	15,0
Kraje Europy Środkowo- Wschodniej	44723,3	11403,0	14190,8	130,9	135,1	134,0	12,6	11,4
Saldo	-38714,8	-9868,5	-12257,0	x	x	x	x	x
Kraje rozwinięte	14647,7	3751,5	4652,7	x	x	x	x	x
w tym Unia Europejska	21923,2	5609,9	6947,7	x	x	x	x	x
w tym strefa euro ...	-2312,0	-574,1	-733,0	x	x	x	x	x
Kraje rozwijające się	-42312,4	-10797,1	-13441,9	x	x	x	x	x
Kraje Europy Środkowo- Wschodniej	-11050,1	-2822,9	-3467,8	x	x	x	x	x

W strukturze geograficznej obrotów handlowych, w porównaniu z okresem styczeń–listopad 2005 r., wzrósł udział krajów Europy Środkowo-Wschodniej, a zmniejszył się – krajów rozwiniętych (mimo wzrostu udziału krajów UE w eksporcie), natomiast udział krajów rozwijających się w eksporcie obniżył się, a w imporcie – wzrósł. Odnotowano wzrost eksportu do krajów **Unii Europejskiej** o 19,3% do 243966,6 mln zł, natomiast import zwiększył się o 12,4% do 222043,4 mln zł. Dodatkowo saldo poprawiło się i wyniosło 21923,2 mln zł, wobec 6985,5 mln zł

przed rokiem. Obroty liczone w euro w eksporcie wyniosły 62256,3 mln EUR, a w imporcie – 56646,4 mln EUR i były większe niż w okresie styczeń–listopad 2005 r. odpowiednio o 23,3% i o 16,3%. Dodatkowo saldo wyniosło 5609,9 mln EUR, wobec dodatniego salda 1748,3 mln EUR przed rokiem. Eksport do krajów Unii Europejskiej w okresie styczeń–listopad 2006 r. stanowił 77,5% wartości eksportu ogółem, a import z tych krajów – 62,8% wartości importu ogółem (wobec odpowiednio 77,3% i 65,8% w analogicznym okresie 2005 r.).

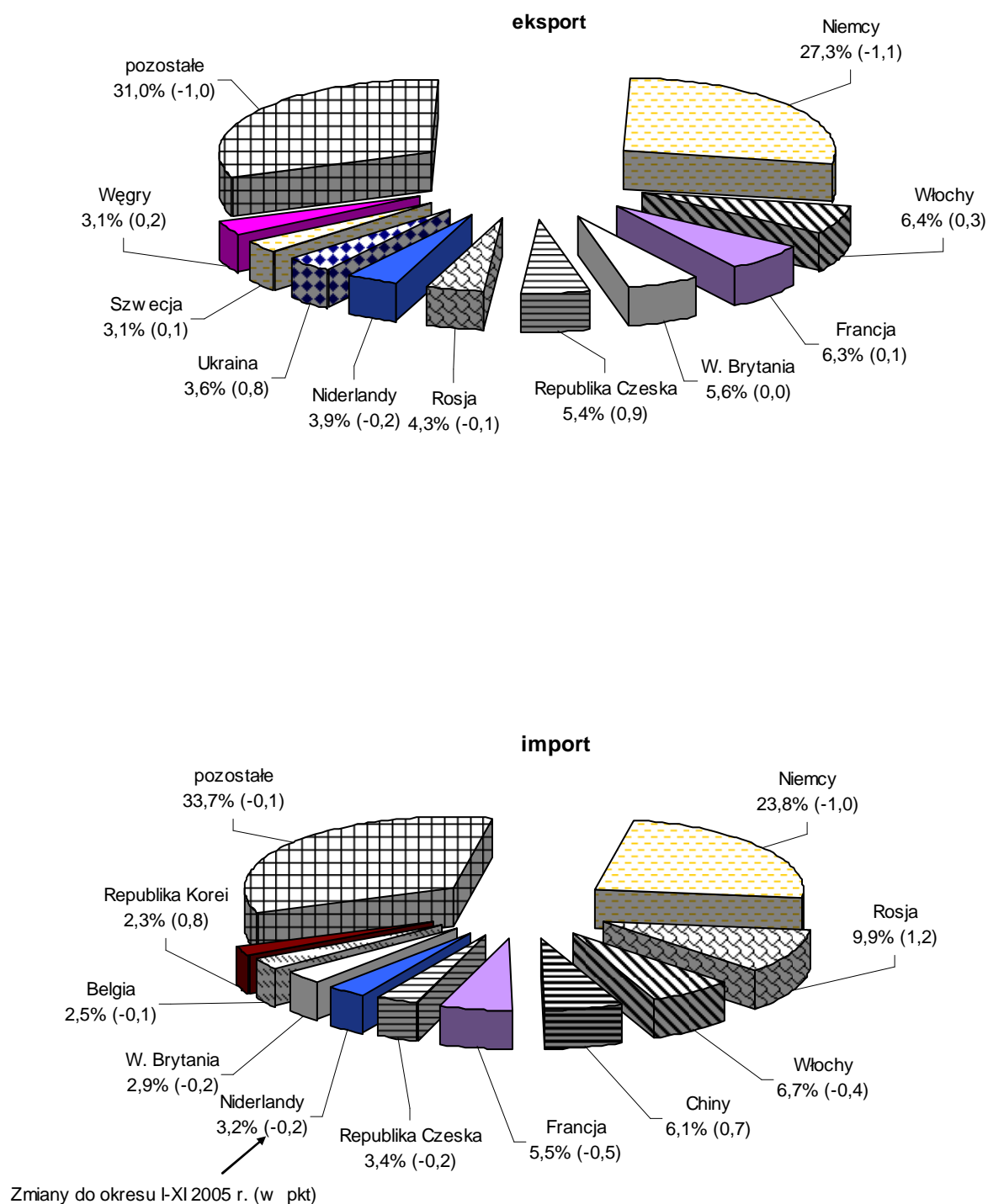
STRUKTURA GEOGRAFICZNA OBROTÓW HANDLU ZAGRANICZNEGO w okresie styczeń–listopad 2006 r.

Wartość obrotów z **Niemcami** – naszym głównym partnerem handlowym, w porównaniu z analogicznym okresem 2005 r., w eksporcie wzrosła o 14,6% do poziomu 86062,4 mln zł (21961,9 mln EUR), a w imporcie – o 13,3% do 84182,8 mln zł (21473,0 mln EUR). Wymiana zamknęła się dodatnim saldem 1879,6 mln zł (488,9 mln EUR), wobec dodatniego salda 803,4 mln zł (206,0 mln EUR) przed rokiem. Udział Niemiec w eksporcie ogółem obniżył się z 28,4% przed rokiem do 27,3%, a w imporcie – z 24,8% do 23,8%.

W wymianie z Niemcami (wg sekcji SITC) zwiększył się eksport m.in. chemikaliów i produktów pokrewnych – o 35,9%, surowców niejadalnych z wyjątkiem paliw – o 22,6%, towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie wg surowca – o 22,3%, maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego – o 18,2% oraz żywności i zwierząt żywych – o 8,7%, zmniejszył się natomiast eksport paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych – o 20,0%. Odnotowano wzrost importu m.in. paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych – o 33,5%, towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie wg surowca – o 17,9%, żywności i zwierząt żywych – o 14,0%, chemikaliów i produktów pokrewnych – o 11,6%, różnych wyrobów przemysłowych – o 9,1% oraz maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego – o 8,8%.

STRUKTURA GEOGRAFICZNA OBROTÓW HANDLU ZAGRANICZNEGO w okresie styczeń-listopad 2006 r.

Wśród naszych partnerów handlowych kolejne pozycje zajmowały: w eksporcie – Włochy (6,4%), Francja (6,3%), W. Brytania (5,6%), Republika Czeska (5,4%), Rosja (4,3%), Niemcy (3,9%), Ukraina (3,6%), Szwecja i Węgry (po 3,1%), a w imporcie – Rosja (9,9%), Włochy (6,7%), Chiny (6,1%), Francja (5,5%), Republika Czeska (3,4%), Niemcy (3,2%), W. Brytania (2,9%), Belgia (2,5%) oraz Republika Korei (2,3%).

Obroty towarowe z krajami **Europy Środkowo-Wschodniej** w porównaniu z okresem styczeń–listopad 2005 r. wzrosły w eksporcie o 27,8% do poziomu 33673,2 mln zł (8580,1 mln EUR), a w imporcie – o 30,9% do 44723,3 mln zł (11403,0 mln EUR). Wymiana zamknęła się wyższym niż w okresie jedenastu miesięcy 2005 r. ujemnym saldem – minus 11050,1 mln zł (minus 2822,9 mln EUR), wobec minus 7823,2 mln zł (minus 1937,6 mln EUR) przed rokiem. Eksport do krajów Europy Środkowo-Wschodniej stanowił 10,7% eksportu ogółem (wzrost udziału o 0,7 pkt), a import – 12,6% importu ogółem (wzrost udziału o 1,2 pkt).

Po jedenastu miesiącach 2006 r., podobnie jak w analogicznym okresie 2005 r., **Rosja** zajmowała 6 miejsce wśród odbiorców polskich towarów oraz 2 miejsce wśród dostawców towarów na nasz rynek. Eksport do Rosji zwiększył się o 14,5% i wyniósł 13438,4 mln zł (3425,6 mln EUR), a import z Rosji wzrósł o 33,4% do poziomu 34913,0 mln zł (8903,5 mln EUR). Ujemne saldo obrotów wyniosło 21474,6 mln zł (minus 5477,9 mln EUR), wobec minus 14441,2 mln zł (minus 3573,5 mln EUR) przed rokiem. Udział Rosji w eksporcie ogółem nieco obniżył się (o 0,1 pkt do 4,3%), a w imporcie – wzrósł (z 8,7% do 9,9%).

W obrotach z Rosją wg sekcji SITC m.in. zwiększył się eksport maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego – o 25,8%, różnych wyrobów przemysłowych – o 22,7%, towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie wg surowca – o 18,2% oraz chemikaliów i produktów pokrewnych – o 16,7%, natomiast obniżył się m.in. eksport żywności i zwierząt żywych – o 14,0%. Odnotowano wzrost importu paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych – o 15,6%, surowców niejedadalnych z wyjątkiem paliw – o 14,3%, chemikaliów i produktów pokrewnych – o 7,7% oraz towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie wg surowca – o 7,5%.

W obrotach towarowych ogółem (wg sekcji SITC), w porównaniu z okresem styczeń–listopad 2005 r., odnotowano wzrost wymiany we wszystkich sekcjach zarówno w eksporcie, jak i w imporcie. W eksporcie wzrósł udział m.in. maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego, towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie wg surowca oraz chemikaliów i produktów pokrewnych, a najbardziej zmniejszył się – różnych wyrobów przemysłowych oraz paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych. W imporcie obniżył się m.in. udział paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych, chemikaliów i produktów pokrewnych oraz różnych wyrobów przemysłowych.

Dynamika i struktura obrotów wg sekcji SITC (w cenach bieżących) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I–XI 2006			I–XI 2005
	w mln zł	I–XI 2005=100	struktura w %	
Eksport	314864,0	119,0	100,0	100,0
w tym:				
Żywność i zwierzęta żywe	26446,5	114,2	8,4	8,8
Napoje i tytoń	2260,5	138,9	0,7	0,6
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw	7149,1	120,3	2,3	2,3
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne	14474,5	104,7	4,6	5,2
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	571,6	155,7	0,2	0,1
Chemikalia i produkty pokrewne	22421,0	125,1	7,1	6,8
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca	73072,3	121,5	23,2	22,7
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy	125978,9	122,2	40,0	39,0
Różne wyroby przemysłowe	42323,7	110,0	13,4	14,5
Import	353578,8	117,9	100,0	100,0
w tym:				
Żywność i zwierzęta żywe	17598,6	112,1	5,0	5,2
Napoje i tytoń	1760,7	116,3	0,5	0,5
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw	10991,6	120,9	3,1	3,0
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne	37526,4	110,2	10,6	11,4
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	1263,9	128,4	0,4	0,3
Chemikalia i produkty pokrewne	48644,9	112,6	13,8	14,4
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca	74106,5	118,7	21,0	20,8
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy	125682,0	117,1	35,6	35,8
Różne wyroby przemysłowe	28329,6	111,4	8,0	8,5

W porównaniu z okresem styczeń–listopad 2005 r. eksport **produktów rolno-spożywczych** był wyższy o 15,6% i wyniósł 30571,9 mln zł (7797,9 mln EUR), a import wzrósł o 13,1% i ukształtował się na poziomie 22663,9 mln zł (5787,1 mln EUR). Obroty zamknęły się wyższym niż w okresie styczeń–listopad 2005 r. dodatnim saldem – w wysokości 7908,0 mln zł (2010,8 mln EUR), wobec 6408,1 mln zł (1577,7 mln EUR). Ujemne saldo odnotowano tylko w wymianie z krajami rozwijającymi się – minus 3397,0 mln zł (minus 867,3 mln EUR). Udział produktów rolno-spożywczych w obrotach ogółem zmniejszył się o 0,3 pkt zarówno po stronie eksportu (do 9,7%), jak i importu (do 6,4%).

Odnotowano wzrost eksportu produktów rolno-spożywczych do krajów rozwiniętych – o 18,5% (w tym do UE – o 19,3%) i do krajów rozwijających się – o 17,6%, natomiast zmniejszył się eksport do krajów Europy Środkowo-Wschodniej – o 2,3%. W imporcie zwiększyły się obroty z krajami Europy Środkowo-Wschodniej – o 38,9%, z krajami rozwiniętymi – o 12,4% (w tym z UE – o 10,9%) i krajami rozwijającymi się – 12,0%.

W strukturze geograficznej eksportu produktów rolno-spożywczych, w porównaniu z okresem styczeń–listopad 2005 r., zwiększył się udział krajów rozwiniętych z 78,7% do 80,7% (w tym krajów UE – z 74,4% do 76,8%) i krajów rozwijających się – z 7,7% do 7,8%, natomiast obniżył się udział krajów Europy Środkowo-Wschodniej z 13,6% do 11,5%. Łącznie na rynki krajów

rozwiniętych i krajów Europy Środkowo-Wschodniej skierowano 92,2% eksportu produktów rolno-spożywczych. W imporcie 70,4% stanowiły obroty z krajami rozwiniętymi, w tym 62,5% z UE (w okresie styczeń–listopad 2005 r. odpowiednio 70,9% i 63,8%), 25,5% – z krajami rozwijającymi się (w analogicznym okresie 2005 r. – 25,8%) oraz 4,1% – z krajami Europy Środkowo-Wschodniej (wobec 3,3%).

Obroty towarowe produktów rolno-spożywczych (wg CN) przedstawiały się następująco:

Wyszczególnienie	I-XI 2006							
	eksport				import			
	w mln zł	w mln EUR	I-XI 2005=100	struktura w %	w mln zł	w mln EUR	I-XI 2005=100	struktura w %
			w zł				w zł	
Produkty rolno-spożywcze ...	30571,9	7797,9	115,6	100,0	22663,9	5787,1	113,1	100,0
Przetwory spożywcze	13359,2	3408,9	122,4	43,7	9613,3	2453,6	113,4	42,4
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	11142,6	2841,7	113,2	36,4	4979,0	1271,5	111,7	22,0
Produkty pochodzenia roślinnego	5460,4	1391,5	102,6	17,9	6813,2	1740,7	111,4	30,1
Oleje i tłuszcze	609,7	155,8	171,2	2,0	1258,4	321,3	128,3	5,5

W okresie styczeń–listopad 2006 r. sprowadzono z zagranicy 819,9 tys. ton zbóż (o 84,5% więcej niż przed rokiem) o wartości 581,7 mln zł (148,7 mln EUR). Importowano przede wszystkim pszenicę i mieszanek żyta z pszenicą (503,9 tys. ton), kukurydzę (120,5 tys. ton), ryż (93,5 tys. ton), jęczmień (72,8 tys. ton) i żyto (17,4 tys. ton). Dostawy zbóż pochodziły głównie z Republiki Czeskiej, Niemiec, Słowacji, Węgier, Danii, Włoch, Grecji i Kanady. Wyeksportowano 1050,2 tys. ton zbóż o wartości 516,2 mln zł (131,6 mln EUR).

Wartość **obrotu uszlachetniającego** w okresie styczeń–listopad 2006 r. stanowiła 8,5% eksportu i 5,8% importu ogółem, wobec 9,9% i 6,6% odpowiednio w 2005 r.

W strukturze **rozdysponowania importu wg głównych kategorii ekonomicznych**, w porównaniu z analogicznym okresem 2005 r., obniżył się udział importu towarów z przeznaczeniem na **dobra inwestycyjne** (z 17,3% do 16,0%) oraz na **cele konsumpcyjne** (o 0,3 pkt do 18,4%), natomiast wzrósł udział importu towarów z przeznaczeniem na **zużycie pośrednie** (z 64,0% do 65,6%). Odnotowano wzrost importu towarów we wszystkich kategoriach ekonomicznych, w tym z przeznaczeniem na dobra inwestycyjne – o 9,3%, na cele konsumpcyjne – o 15,8%, a z przeznaczeniem na zużycie pośrednie – o 20,8%. Najwyższy udział w imporcie na zużycie pośrednie miały towary zaopatrzeniowe dla przemysłu przetworzone (głównie żelazo i stal, papier i tektura, chemikalia organiczne) – 50,3%, części i akcesoria do dóbr inwestycyjnych (głównie części i akcesoria do urządzeń i aparatury telekomunikacyjnej oraz do zapisu i odtwarzania dźwięku, urządzenia elektryczne do zabezpieczania obwodów elektrycznych oraz lampy elektronowe i układy scalone) – 15,0% oraz paliwa i smary nieprzetworzone (głównie oleje ropy naftowej i oleje otrzymywane z minerałów bitumicznych, surowe) – 14,3%. W imporcie dóbr inwestycyjnych najwyższy udział stanowiły maszyny do automatycznego przetwarzania danych

i urządzenia do tych maszyn (12,2%), urządzenia nadawcze dla radiotelefonii, radiotelegrafii, radiofonii lub telewizji (7,9%) oraz maszyny i urządzenia mechaniczne wyspecjalizowane do poszczególnych zastosowań przemysłowych (7,1%). W imporcie towarów konsumpcyjnych największy udział miały towary konsumpcyjne nietrwałego użytku (głównie leki, preparaty perfumeryjne, kosmetyczne i toaletowe) – 29,1%, towary konsumpcyjne półtrwałego użytku (głównie artykuły z tworzyw sztucznych i obuwie) – 19,1% oraz samochody osobowe – 17,9%.

Rachunek bieżący bilansu płatniczego na bazie transakcji

Saldo rachunku bieżącego bilansu płatniczego²⁹ w I, II i III kwartale 2006 r. było ujemne, przy czym w dwóch pierwszych kwartałach pogłębiło się w porównaniu z analogicznym okresem 2005 r. (odpowiednio o 554 mln EUR oraz o 523 mln EUR). W III kwartale 2006 r. notowano poprawę salda w ujęciu rocznym – o 254 mln EUR, do minus 907 mln EUR, na co wpłynęło zwiększenie dodatniego salda transferów bieżących (z 1518 mln EUR do 2216 mln EUR) oraz salda usług (z 232 mln EUR do 594 mln EUR).

W listopadzie ub. roku rachunek bieżący bilansu płatniczego zamknął się ujemnym saldem w wysokości 510 mln EUR, które w porównaniu z analogicznym miesiącem 2005 r. pogłębiło się o 8 mln EUR (przed rokiem wyniosło minus 502 mln EUR). Na zwiększenie deficytu wpłynęło pogorszenie ujemnego salda dochodów (o 187 mln EUR) oraz dodatniego salda transferów bieżących (o 76 mln EUR). Poprawiło się natomiast dodatnie saldo usług (o 179 mln EUR) i ujemne saldo obrotów towarowych (o 76 mln EUR).

Saldo dochodów wyniosło minus 979 mln EUR (przed rokiem minus 792 mln EUR). Przychody z tytułu dochodów zwiększyły się o 9,1% (do 216 mln EUR), natomiast rozchody – o 20,7% (do 1195 mln EUR).

Przychody z transferów bieżących ukształtowały się na poziomie 775 mln EUR (o 0,5% wyższym niż w listopadzie 2005 r.), a rozchody z tytułu transferów bieżących wzrosły o 28,5% (do 361 mln EUR). W rezultacie saldo transferów bieżących pogorszyło się z 490 mln EUR do 414 mln EUR.

Saldo usług zwiększyło się ze 122 mln EUR do 301 mln EUR. Przychody z tytułu usług wzrosły o 27,3% (do 1498 mln EUR), a rozchody – o 13,5% (do 1197 mln EUR).

---

²⁹ Rachunek bieżący stanowi komponent bilansu płatniczego, który jest statystycznym zestawieniem obrotów z zagranicą, prezentującym w usystematyzowany sposób transakcje gospodarcze zrealizowane przez Polskę z resztą świata (tzn. między rezydentami i nierezydentami). Bilans płatniczy oprócz rachunku bieżącego, uwzględnia także rachunek kapitałowy i finansowy, saldo błędów i opuszczeń oraz oficjalne aktywa rezerwowe.

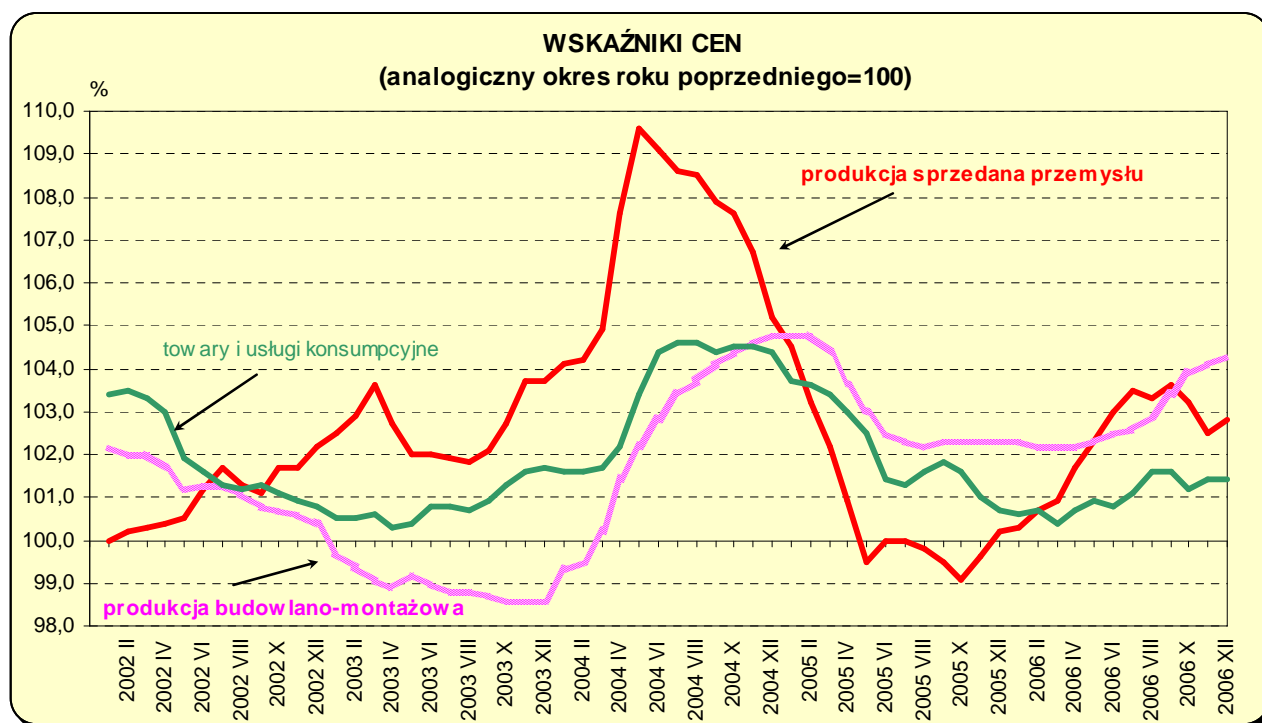
Znaczna część obrotów bilansu płatniczego pochodzi z zamkniętego systemu zbierania danych o transakcjach rozliczanych przez polski system bankowy. Banki przesyłają do NBP informacje zarówno o transakcjach swoich, jak i wykonywanych w imieniu klientów banków. Dane pochodzące z banków są uzupełniane informacjami pochodzącymi bezpośrednio z przedsiębiorstw, z badań statystyki publicznej oraz Instytutu Turystyki.

Opracowano na podstawie materiałów NBP: „Bilans Płatniczy”.

Eksport towarów wzrósł o 21,9% (do 8940 mln EUR), a import – o 20,0% i wyniósł 9186 mln EUR. Saldo obrotów towarowych wyniosło minus 246 mln EUR (wobec minus 322 mln EUR w listopadzie 2005 r.).

Ceny

Średnioroczny wzrost cen konsumpcyjnych w 2006 r. był niższy od notowanego w 2005 r. oraz od założonego w ustawie budżetowej. Szybciej niż ceny towarów i usług konsumpcyjnych rosły ceny producentów. Wzrost cen produkcji sprzedanej przemysłu był wyższy niż przed rokiem (głównie w wyniku wysokiej dynamiki cen w górnictwie). Nieco wolniej niż przed rokiem, ale szybciej niż w przemyśle, rosły ceny w budownictwie.

Według wstępnych danych, wzrost **cen produkcji sprzedanej przemysłu** w 2006 r. w stosunku do roku poprzedniego był wyższy niż odpowiednio w 2005 r. (2,3%, wobec 0,7%). Dużo więcej niż przed rokiem wzrosły ceny w górnictwie (15,9%, wobec 5,6%). W górnictwie rud metali ceny podniesiono o 68,6%, natomiast w górnictwie węgla kamiennego i brunatnego; wydobywaniu torfu zanotowano spadek cen o 3,1%. W sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę wzrost cen w 2006 r. był wyższy niż przed rokiem (6,3%, wobec 3,8%). W przetwórstwie przemysłowym (po spadku w 2005 r. o 0,3%) obserwowano wzrost cen o 0,7%. Podniesiono m.in. ceny produkcji metali (o 10,5%), koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 8,8%), wyrobów chemicznych (o 1,5%), wyrobów gumowych i z tworzyw

sztucznych (o 1,3%) oraz wyrobów z metali (o 1,2%). Obniżono natomiast m.in. ceny produkcji artykułów spożywczych i napojów (o 0,6%).

Według szacunków, w grudniu ub. roku wzrost cen produkcji sprzedanej przemysłu był wyższy niż przed rokiem o 2,8% (wobec 0,2% odpowiednio w 2005 r.). Znaczący wzrost cen w górnictwie (10,6%) spowodowany był głównie wysokim wzrostem cen w górnictwie rud metali (wzrost o 31,8%). W sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę ceny w grudniu 2006 r. były o 5,4% wyższe niż przed rokiem. W przetwórstwie przemysłowym nastąpił wzrost cen o 1,7% (wobec spadku o 1,2% w 2005 r.). Podniesiono ceny produkcji metali (o 23,3%), wyrobów chemicznych (o 3,3%), wyrobów z metali (o 2,9%), wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych (o 2,5%) oraz artykułów spożywczych i napojów (o 2,0%). Obniżono natomiast ceny produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 2,0%), a także produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 3,4%).

Szacuje się, że **ceny produkcji budowlano-montażowej** w 2006 r. w stosunku do roku poprzedniego wzrosły o 2,9% (w 2005 r. notowano wzrost o 3,1%). Ceny wynajmu sprzętu budowlanego i burzącego z obsługą operatorską podniesiono o 6,0%, wykonywania instalacji budowlanych – o 5,0%, wykonywania robót budowlanych wykończeniowych – o 3,4%, przygotowania terenu pod budowę – o 3,2%, a wznoszenia budynków i budowli; inżynierii lądowej i wodnej – o 2,6%. W grudniu 2006 r. wzrost cen produkcji budowlano-montażowej w skali roku wyniósł 4,3% (wobec 2,3% odpowiednio przed rokiem).

Dynamika cen w przemyśle i budownictwie kształtowała się następująco:

Okresy	Ceny produkcji sprzedanej przemysłu				Ceny produkcji budowlano- montażowej
	ogółem	górnictwo	przetwórstwo przemysłowe	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	
2005	Grudzień roku poprzedniego=100				
XII	100,2	109,2	98,8	105,1	102,3
2006					
XII	102,8	110,6	101,7	105,4	104,3
2005	Miesiąc poprzedni=100				
I	100,1	104,4	99,4	102,1	100,2
II	99,5	99,4	99,4	100,1	100,1
III	100,5	100,2	100,6	100,2	100,2
IV	100,7	100,7	100,8	100,1	100,3
V	99,8	100,1	99,8	100,1	100,2
VI	100,3	101,9	100,1	100,6	100,2
VII	100,2	100,1	100,1	100,7	100,3
VIII	100,1	98,6	100,2	100,0	100,2
IX	99,7	99,4	99,7	100,0	100,2
X	99,9	101,4	99,7	100,8	100,1
XI	100,1	102,7	99,9	100,0	100,1
XII	99,3	100,0	99,2	100,0	100,1

Okresy	Ceny produkcji sprzedanej przemysłu				Ceny produkcji budowlano- montażowej
	ogółem	górnictwo	przetwórstwo przemysłowe	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	
2006	Miesiąc poprzedni=100 (dok.)				
I	100,2	100,4	99,5	103,3	100,1
II	99,9	101,6	99,8	100,0	100,1
III	100,7	101,9	100,8	100,1	100,2
IV	101,5	107,2	101,1	101,7	100,3
V	100,4	104,2	100,2	100,0	100,3
VI	100,9	98,8	101,1	100,1	100,4
VII	100,7	103,5	100,6	100,0	100,4
VIII	99,9	99,3	99,9	100,0	100,5
IX	100,0	100,8	99,9	100,0	100,7
X	99,5	99,4	99,5	100,0	100,6
XI	99,3	96,7	99,5	100,0	100,3
XII	99,7	96,7	99,8	100,0	100,4
2005	Analogiczny okres roku poprzedniego=100				
I	104,5	114,4	103,9	102,7	104,8
II	103,2	109,5	102,6	102,8	104,8
III	102,2	106,4	101,6	102,9	104,4
IV	100,9	101,3	100,4	103,0	103,6
V	99,5	102,9	98,6	102,9	103,0
VI	100,0	107,1	98,9	103,5	102,5
VII	100,0	104,9	98,9	104,2	102,3
VIII	99,8	102,3	98,9	104,2	102,2
IX	99,5	101,7	98,6	104,2	102,3
X	99,1	103,2	97,9	105,0	102,3
XI	99,6	106,1	98,3	105,0	102,3
XII	100,2	109,2	98,8	105,1	102,3
2006					
I	100,3	105,0	99,0	106,3	102,3
II	100,7	107,3	99,4	106,2	102,2
III	100,9	109,2	99,5	106,0	102,2
IV	101,7	116,3	99,8	107,7	102,2
V	102,3	121,1	100,2	107,6	102,3
VI	103,0	117,4	101,3	107,1	102,5
VII	103,5	121,4	101,7	106,3	102,6
VIII	103,3	122,2	101,5	106,3	102,9
IX	103,6	124,0	101,7	106,2	103,4
X	103,2	121,5	101,5	105,4	103,9
XI	102,5	114,4	101,1	105,4	104,1
XII	102,8	110,6	101,7	105,4	104,3
I-III	100,6	107,2	99,3	106,2	102,2
IV-VI	102,3	118,3	100,4	107,4	102,3
VII-IX	103,5	122,5	101,6	106,3	103,0
X-XII	102,8	115,4	101,4	105,4	104,1
I-XII	102,3	115,9	100,7	106,3	102,9
2005					
I-XII	100,7	105,6	99,7	103,8	103,1

Według wstępnych danych, utrzymała się (notowana od października) tendencja spadkowa cen produkcji sprzedanej przemysłu – w grudniu ub. roku ceny były niższe w porównaniu z poprzednim miesiącem o 0,3%. Było to głównie spowodowane kilkumiesięcznym spadkiem cen w górnictwie i przetwórstwie przemysłowym. Ceny produkcji budowlano-montażowej wzrastały przez cały rok – w grudniu ich wzrost w skali roku wyniósł 0,4%.

Średnie miesięczne tempo wzrostu cen w 2006 r. było szybsze niż w 2005 r. zarówno w budownictwie (0,4% wobec 0,2%), jak i przemyśle (0,2%, podczas gdy w 2005 r. było ono znikome).

Średnie miesięczne tempo wzrostu cen w przemyśle i budownictwie kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	2005					2006				
	tempo wzrostu cen (w %) – kwartały									
	I-IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I-IV
Ceny produkcji sprzedanej przemysłu	0,0	0,0	0,3	0,0	-0,2	0,3	0,9	0,2	-0,5	0,2
górnictwo	0,7	1,3	0,9	-0,6	1,4	1,3	3,4	1,2	-2,4	0,8
przetwórstwo przemysłowe	-0,1	-0,2	0,2	0,0	-0,4	0,0	0,8	0,1	-0,4	0,1
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	0,4	0,8	0,3	0,2	0,3	1,1	0,6	0,0	0,0	0,4
Ceny produkcji budowlano-montażowej	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,3	0,5	0,4	0,4

W 2006 r. wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** był niższy niż przed rokiem (1,0%, wobec 2,1%) i niższy od założonego w ustawie budżetowej (o 0,5 pkt). Największy wpływ na poziom wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych miał w 2006 r. wzrost cen towarów i usług związanych z mieszkaniem oraz żywności i napojów bezalkoholowych, który podwyższył wskaźnik ogółem odpowiednio o 0,96 pkt i 0,17 pkt. Spadek cen odzieży i obuwia obniżył wskaźnik ogółem o 0,35 pkt.

W grudniu ub. roku obserwowano wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku o 1,4%. W największym stopniu wzrosły ceny związane z mieszkaniem, rekreacją i kulturą oraz ceny żywności i napojów bezalkoholowych. Obniżyły się natomiast m.in. ceny odzieży i obuwia oraz ceny w zakresie transportu.

Skutki zmian cen wprowadzonych w 2005 r. nie miały istotnego wpływu na wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2006 r. Szacuje się, że zmiany cen dokonane w 2006 r. wpłyną na podwyższenie wskaźnika cen konsumpcyjnych w 2007 r. o ok. 0,4%. Według szacunków, zmiany cen urzędowych i kontrolowanych dokonane w 2006 r. podwyższyły wskaźnik cen konsumpcyjnych w okresie styczeń–grudzień 2006 r. o 0,8 pkt (wobec 0,7 pkt w 2005 r.).

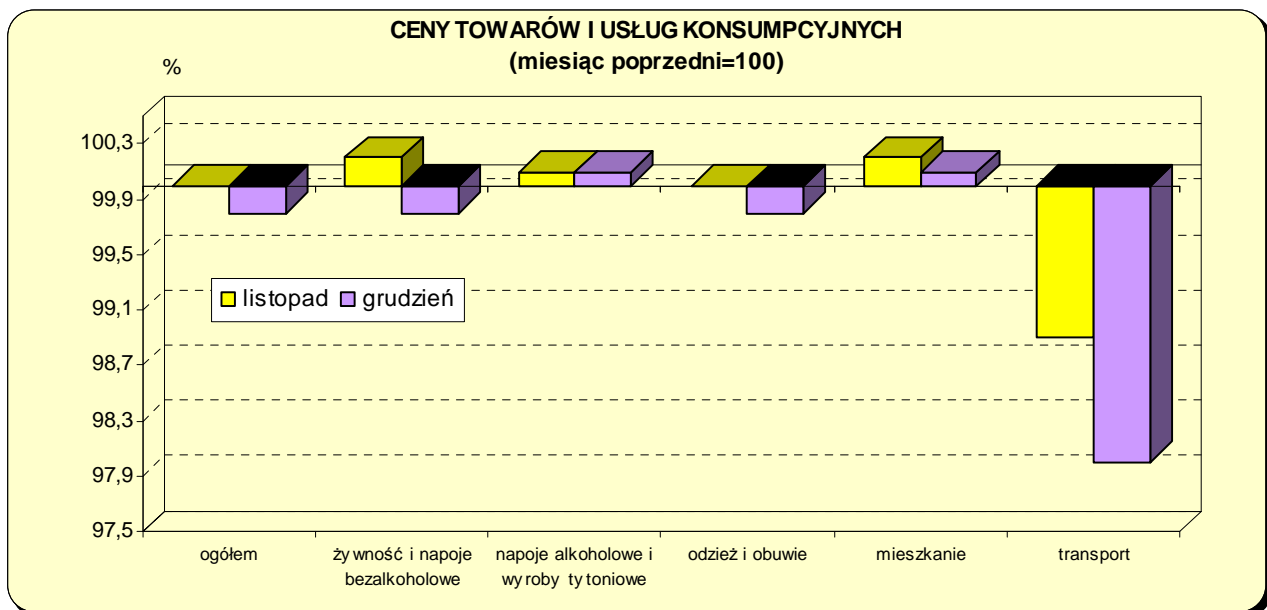
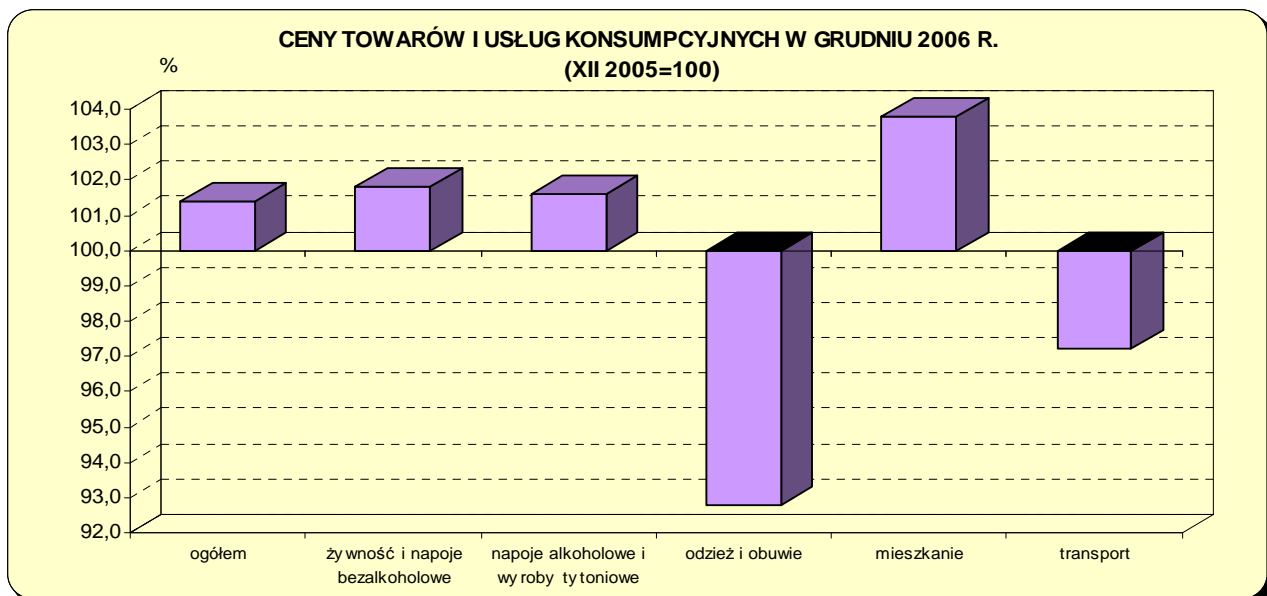
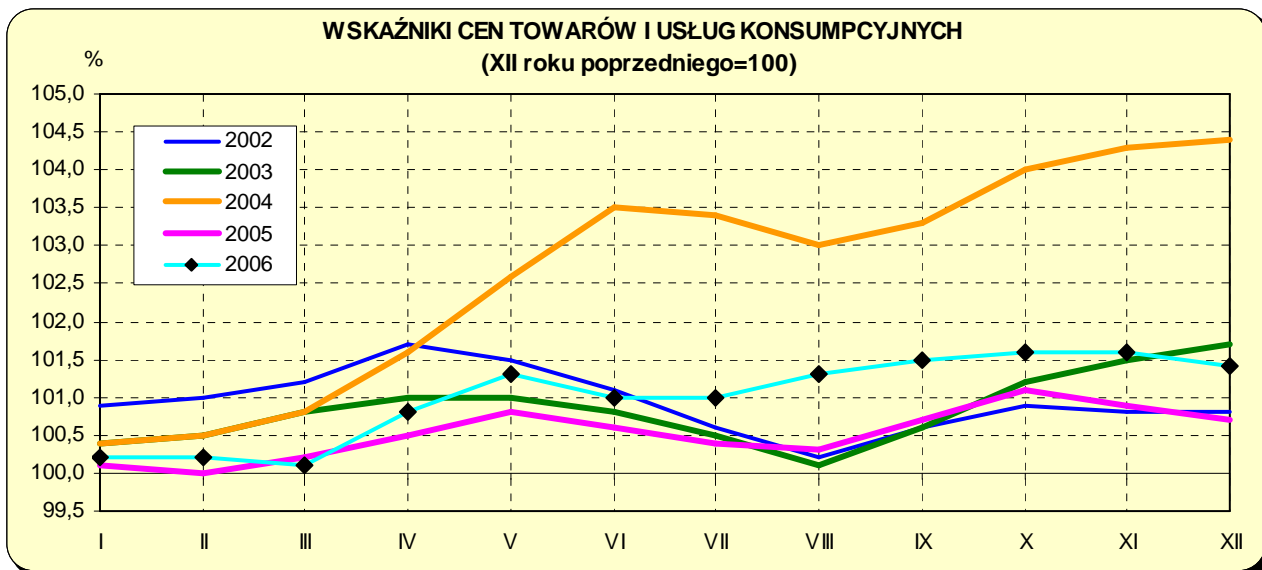
Dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych kształtowała się następująco:

Okresy	Ogółem	żywność i napoje bezalko- holowe	napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	odzież i obuwie	mieszkanie	zdrowie	transport	łączność	rekreacja i kultura	edukacja
2005	Grudzień roku poprzedniego=100									
XII	100,7	98,7	102,8	93,8	102,8	102,8	102,3	99,4	99,9	101,6
2006										
XII	101,4	101,8	101,6	92,8	103,8	101,0	97,2	101,6	101,8	101,0
2005	Miesiąc poprzedni=100									
I	100,1	99,8	100,1	98,2	101,0	101,3	98,4	100,0	100,4	100,1
II	99,9	99,7	100,1	98,5	100,1	100,1	100,6	100,0	100,0	100,0
III	100,1	100,2	100,3	99,4	100,1	100,1	100,3	100,3	100,2	100,1
IV	100,4	100,5	100,5	99,9	100,0	100,2	102,0	100,0	100,3	100,1
V	100,3	100,9	100,6	100,0	100,1	100,1	100,2	100,0	100,0	100,0
VI	99,8	98,8	100,5	99,9	100,1	100,2	100,4	99,9	100,0	100,0
VII	99,8	98,3	100,3	99,4	100,4	100,2	101,6	100,0	100,4	100,0
VIII	99,9	99,4	100,2	98,8	100,1	100,1	101,2	100,0	100,0	100,0
IX	100,4	100,6	100,2	99,6	100,2	100,1	101,7	100,1	99,6	100,5
X	100,4	100,9	100,1	100,3	100,5	100,1	99,8	100,0	99,7	100,8
XI	99,8	99,7	100,0	100,0	100,2	100,2	98,7	99,4	99,3	100,1
XII	99,8	100,0	100,0	99,9	100,1	100,1	97,5	99,9	100,1	100,0
2006										
I	100,2	100,3	100,1	98,1	101,3	100,2	98,3	100,0	99,8	100,2
II	100,0	100,3	99,9	98,0	100,1	100,2	99,8	100,0	100,1	100,0
III	99,9	99,8	99,9	99,3	100,0	100,1	99,9	100,0	99,9	100,0
IV	100,7	100,7	100,0	99,9	101,1	100,1	102,4	100,0	99,8	100,0
V	100,5	101,3	100,2	99,9	100,0	100,1	101,5	100,0	99,7	100,0
VI	99,7	98,9	100,3	99,8	100,0	100,1	99,9	100,0	100,0	100,1
VII	100,0	98,5	100,3	99,2	100,1	99,7	101,0	101,9	103,4	100,0
VIII	100,3	100,7	100,4	98,5	100,2	100,1	101,2	100,1	100,2	100,0
IX	100,2	100,6	100,2	99,8	100,3	100,1	98,9	100,0	99,5	100,3
X	100,1	100,8	100,1	100,1	100,4	100,2	97,5	99,9	99,6	100,3
XI	100,0	100,2	100,1	100,0	100,2	100,1	98,9	99,7	99,6	100,1
XII	99,8	99,7	100,1	99,8	100,1	100,0	98,0	100,1	100,1	100,0
2005	Analogiczny okres roku poprzedniego=100									
I	103,7	106,7	102,2	95,4	104,6	102,7	105,4	99,5	100,2	103,9
II	103,6	105,9	102,2	95,4	104,5	102,7	105,4	99,5	100,6	103,8
III	103,4	105,3	102,5	95,3	104,4	102,5	104,7	100,0	101,1	103,8
IV	103,0	103,7	102,5	95,1	104,3	102,5	105,8	100,0	101,4	103,8
V	102,5	104,3	102,6	94,7	102,7	102,5	103,0	100,1	101,1	103,7
VI	101,4	100,4	103,0	94,6	102,6	102,4	103,6	100,0	100,6	103,7
VII	101,3	99,2	102,9	94,6	102,7	102,5	105,6	100,0	100,5	103,7
VIII	101,6	100,5	102,8	94,2	102,7	102,5	106,3	100,0	100,4	103,7
IX	101,8	101,0	102,8	93,9	102,6	102,5	107,2	100,1	100,6	103,5
X	101,6	100,8	102,8	93,9	102,8	102,6	105,6	100,1	100,5	101,7
XI	101,0	99,5	102,8	93,8	102,8	102,8	103,9	99,5	100,0	101,7
XII	100,7	98,7	102,8	93,8	102,8	102,8	102,3	99,4	99,9	101,6

Okresy	Ogółem	żywność i napoje bezalko- holowe	napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	odzież i obuwie	mieszkanie	zdrowie	transport	łącznie	rekreacja i kultura	edukacja
2006										
I	100,6	99,1	102,7	93,6	103,2	101,6	102,3	98,7	98,6	101,7
II	100,7	99,8	102,5	93,2	103,2	101,7	101,6	98,7	98,7	101,7
III	100,4	99,3	102,1	93,1	103,2	101,6	101,3	97,9	97,9	101,7
IV	100,7	99,4	101,6	93,2	104,3	101,5	101,8	98,0	97,5	101,6
V	100,9	99,8	101,3	93,1	104,3	101,5	103,1	97,9	97,2	101,6
VI	100,8	99,5	101,2	93,1	104,3	101,5	102,7	98,3	97,4	101,7
VII	101,1	100,2	101,2	93,0	103,9	101,0	102,1	100,2	100,2	101,6
VIII	101,6	101,8	101,4	92,8	104,0	101,1	102,2	100,3	100,5	101,7
IX	101,6	102,4	101,4	93,0	104,1	101,1	99,4	100,0	100,3	101,5
X	101,2	102,2	101,5	92,8	103,9	101,1	96,8	100,0	100,3	101,0
XI	101,4	102,2	101,5	92,8	103,8	101,0	96,8	101,4	101,7	101,0
XII	101,4	101,8	101,6	92,8	103,8	101,0	97,2	101,6	101,8	101,0
I-III	100,6	99,4	102,4	93,3	103,2	101,6	101,7	98,5	98,4	101,7
IV-VI	100,8	99,6	101,4	93,1	104,3	101,5	102,6	98,1	97,3	101,7
VII-IX	101,4	101,4	101,3	92,9	104,0	101,1	101,2	100,2	100,3	101,6
X-XII	101,3	102,1	101,6	92,8	103,9	101,1	96,9	101,0	101,3	101,0
I-XII	101,0	100,6	101,7	93,0	103,8	101,3	100,6	99,4	99,3	101,5
2005										
I-XII	102,1	102,1	102,7	94,6	103,3	102,6	104,9	99,8	100,6	103,2

Ceny żywności i napojów bezalkoholowych w 2006 r. w stosunku do roku poprzedniego podniesiono o 0,6% (po wzroście o 2,1% w 2005 r.). Najbardziej podrożały warzywa (o 14,3%). Wzrosły także ceny owoców (o 3,4%), ryb (o 1,9%), pieczywa i produktów zbożowych (o 1,2%, przy spadku cen mąki o 1,8%). Artykuły w grupie „mleko, sery i jaja” były o 0,1% droższe niż w 2005 r., w tym jaja podrożały o 2,3%, mleko – o 0,8%, obniżyły się natomiast ceny serów – o 1,4%. Zanotowano spadek cen mięsa (o 3,9%, w tym drobiu – o 14,0%, mięsa wieprzowego – o 3,2%, wędlin – o 1,7%, przy wzroście cen mięsa wołowego o 4,2%). Spadek cen olejów i pozostałych tłuszczów wyniósł 2,4%. Ceny napojów bezalkoholowych wzrosły o 1,2%.

W grudniu ub. roku odnotowano wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych w skali roku o 1,8% (wobec spadku o 1,3% odpowiednio w grudniu 2005 r.). Największy wpływ na dynamikę cen w tej grupie miały podwyżki cen warzyw (o 10,9%), cukru (o 6,0%) oraz pieczywa i produktów zbożowych (o 4,9%, w tym mąki – o 13,6% oraz ryżu – o 5,8%). Ceny mięsa wołowego były o 4,0% wyższe od notowanych w grudniu 2005 r. Ceny ryb podniesiono o 1,6%, natomiast artykułów w grupie „mleko, sery i jaja” – o 0,7%. Zanotowano obniżki cen owoców (o 2,2%). Ceny drobiu spadły o 7,6%, mięsa wieprzowego – o 0,3%, a wędlin – o 0,2%. Spadły również ceny olejów i pozostałych tłuszczów (o 0,8%, w tym tłuszczów zwierzęcych – o 2,5%). Ceny napojów bezalkoholowych podniesiono o 1,6%.

W 2006 r. **napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe** w stosunku do roku poprzedniego podrożały średnio o 1,7% (wobec 2,7% w 2005 r.), przy czym nastąpił znaczny wzrost cen wyrobów tytoniowych (o 4,1%) i niewielki – napojów alkoholowych (o 0,2%). W grudniu ub. roku wyroby tytoniowe były o 3,6% droższe niż przed rokiem, a napoje alkoholowe – o 0,4%.

Ceny **odzieży i obuwia** w 2006 r. obniżyły się w stosunku do 2005 r. o 7,0% (wobec 5,4% w roku poprzednim), przy czym głębszy spadek cen dotyczył obuwia (9,7%) niż odzieży (5,8%). W grudniu ub. roku ceny obuwia obniżyły się w skali roku o 10,4%, a odzieży – o 5,9%.

Wzrost cen towarów i usług związanych z **mieszkaniami** w 2006 r. w stosunku do roku poprzedniego był wyższy od notowanego odpowiednio w 2005 r. (3,8%, wobec 3,3%). Znacznie wzrosły ceny nośników energii (o 6,7%). Gaz podrożał o 19,8% (ziemny – o 23,0%, a ciekły – o 10,3%), energia elektryczna – o 4,2%, opał – o 3,9%, a energia ciepła – o 2,5%. Podniesiono również opłaty za usługi kanalizacyjne o 3,8%, za wywóz nieczystości (śmieci) – o 3,4% oraz za zaopatrywanie w wodę – o 2,6%. Opłaty za najem mieszkania podniesiono o 2,9%. Wzrost cen towarów i usług związanych z wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego wyniósł w 2006 r. 0,2%.

W grudniu ub. roku ceny w zakresie mieszkania były wyższe niż przed rokiem o 3,8%. Opłaty za nośniki energii podniesiono o 6,3% (w tym za gaz – o 15,8%), a za najem mieszkania – o 4,1%. Wzrosły również opłaty za wywóz nieczystości (śmieci) o 4,0%, za usługi kanalizacyjne – o 3,3% oraz za zaopatrywanie w wodę – o 2,0%.

Wzrost cen towarów i usług związanych ze **zdrowiem** w 2006 r. w stosunku do 2005 r. wyniósł 1,3% i był niższy od notowanego w roku poprzednim (2,6%). Opłaty za usługi ambulatoryjne i medycyny niekonwencjonalnej podniesiono o 1,8%, przy czym usługi stomatologiczne podrożały bardziej niż lekarskie (2,3%, wobec 1,4%). Ceny artykułów farmaceutycznych podniesiono o 1,3%. W grudniu ub. roku artykuły i usługi związane ze zdrowiem były o 1,0% droższe niż przed rokiem.

W 2006 r. wzrost cen w zakresie **transportu** był znacznie niższy od notowanego w 2005 r. (0,6%, wobec 4,9%). Podrożały paliwa do prywatnych środków transportu (o 1,5%, wobec 10,8% w 2005 r.), a zwłaszcza gaz ciekły (o 9,5%), przy spadku cen benzyny silnikowej (o 0,2%). Podniesiono również ceny usług transportowych (o 2,5%), przy czym większy wzrost zanotowano w pasażerskim transporcie drogowym (3,0%) niż kolejowym (1,7%). W 2006 r., podobnie jak w roku poprzednim, odnotowano spadek cen samochodów osobowych (o 3,7%).

W grudniu ub. roku ceny towarów i usług w zakresie transportu były niższe niż przed rokiem o 2,8% (wobec wzrostu o 2,3% odpowiednio w 2005 r.), na co miał wpływ spadek cen paliw w ostatnich miesiącach 2006 r. Paliwa były w grudniu ub. roku o 6,3% tańsze niż przed rokiem (wobec wzrostu o 6,4% odpowiednio w 2005 r.), przy czym ceny benzyny silnikowej spadły – o 6,9%, a gazu ciekłego o 5,0%. Ceny samochodów osobowych obniżono o 1,5%, a usług transportowych – podniesiono o 1,3%.

W 2006 r. ceny w zakresie **łącznie** obniżyły się w stosunku do roku poprzedniego o 0,6% (wobec spadku o 0,2% w 2005 r.). W grudniu ub. roku w skali roku ceny wzrosły o 1,6%.

Spadek cen towarów i usług związanych z **rekreacją i kulturą** w 2006 r. wyniósł 0,7%, wobec wzrostu w 2005 r. o 0,6%. Podniesiono m.in. opłaty za abonament RTV (o 5,7%), ceny biletów do kin, teatrów i na koncerty (o 2,6%) oraz książek (o 1,8%), natomiast obniżono ceny gazet i czasopism (o 10,8%). Opłaty za usługi w zakresie turystyki zorganizowanej w kraju wzrosły o 2,7%. Obniżyły się natomiast w znacznym stopniu ceny sprzętu audiowizualnego, fotograficznego i informatycznego (o 9,0%). W grudniu 2006 r. ceny związane z rekreacją i kulturą były wyższe niż przed rokiem o 1,8%.

W 2006 r. w stosunku do roku poprzedniego opłaty w zakresie **edukacji** podwyższono o 1,5% (wobec 3,2% odpowiednio w 2005 r.). Spośród **innych towarów i usług** w 2006 r. wzrosły m.in. ceny w zakresie opieki społecznej (o 2,8%), natomiast spadły ceny usług ubezpieczeniowych (o 1,5%).

W grudniu ub. roku ceny towarów i usług konsumpcyjnych w stosunku do poprzedniego miesiąca spadły o 0,2%. Największy wpływ na obniżkę cen konsumpcyjnych ogółem miał spadek cen związanych z transportem (o 2,0%, w tym w szczególności cen paliw – o 4,0%). Obniżyły się także ceny żywności i napojów bezalkoholowych (o 0,3%). W tej grupie odnotowano m.in. dalszy spadek cen cukru (o 2,8%) oraz mięsa (o 1,2%), podrożały natomiast warzywa (o 1,2%) oraz owoce (o 0,5%). Ceny odzieży i obuwi obniżono o 0,2%. Nieznacznie (po 0,1%) wzrosły ceny towarów i usług związanych z mieszkaniem, łącznie oraz rekreacją i kulturą.

W 2006 r. średnie miesięczne tempo wzrostu cen konsumpcyjnych, podobnie jak przed rokiem, wyniosło 0,1%.

Średnie miesięczne tempo wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	2005					2006				
	tempo wzrostu cen (w %) – kwartały									
	I-IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I-IV
Ceny towarów i usług konsumpcyjnych	0,1	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0	0,3	0,2	0,0	0,1
żywność i napoje bezalkoholowe	-0,1	-0,1	0,1	-0,6	0,2	0,1	0,3	-0,1	0,2	0,2
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe.....	0,2	0,2	0,5	0,2	0,0	0,0	0,2	0,3	0,1	0,1
odzież i obuwie.....	-0,5	-1,3	-0,1	-0,7	0,1	-1,5	-0,1	-0,8	0,0	-0,6
mieszkanie	0,2	0,4	0,1	0,2	0,3	0,5	0,4	0,2	0,2	0,3
zdrowie	0,2	0,5	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1
transport.....	0,2	-0,2	0,9	1,5	-1,4	-0,7	1,3	0,4	-1,9	-0,2
łącznie	-0,1	0,1	0,0	0,0	-0,2	0,0	0,0	0,7	-0,1	0,1
rekreacja i kultura	0,0	0,2	0,1	0,0	-0,3	-0,1	-0,2	1,0	-0,2	0,2
edukacja.....	0,1	0,1	0,0	0,2	0,3	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1

Średnioroczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2006 r. był niższy niż wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw (1,0%, wobec 5,1%). Zwiększyła się **siła nabywcza** płac w odniesieniu do większości towarów żywnościowych, w tym zwłaszcza drobiu, tłuszczów zwierzęcych, mięsa wieprzowego, wędlin, serów, tłuszczów roślinnych, cukru, pieczywa oraz owoców. Relatywnie tańsze były napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe, odzież i obuwie, sprzęt gospodarstwa domowego, samochody osobowe, usługi ubezpieczeniowe, większość towarów i usług w zakresie rekreacji i kultury (w tym zwłaszcza sprzęt audiowizualny, fotograficzny i informatyczny) oraz łączności i zdrowia, paliwa do prywatnych środków transportu, usługi transportowe, energia ciepła, a także najem mieszkania. Relatywnie droższe niż przed rokiem były natomiast m.in. warzywa, gaz, a także abonament RTV.

Wzrost cen według **zharmonizowanego wskaźnika cen konsumpcyjnych (HICP)**³⁰ obliczonego metodą średniej ruchomej w okresie styczeń–grudzień 2006 r. w stosunku do analogicznego okresu 2005 r. wyniósł 1,3% (wobec 2,2% odpowiednio w 2005 r.).

Wynagrodzenia i świadczenia społeczne

W 2006 r. zanotowano wyższy niż w poprzednich latach wzrost przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń realnych brutto w gospodarce narodowej, w tym zwłaszcza w sektorze przedsiębiorstw. Było to związane z większym wzrostem wynagrodzeń nominalnych, przy jednoczesnym osłabieniu dynamiki cen towarów i usług konsumpcyjnych. Wyższe niż w poprzednim roku były również przeciętne miesięczne realne emerytury i renty brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, jak i rolników indywidualnych.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2006 r. ukształtowało się na poziomie 2643,92 zł, tj. o 5,1% wyższym niż w roku poprzednim (w 2005 r. wzrost wyniósł 3,2%). Większy niż przeciętnie wzrost płac zanotowano w budownictwie (o 9,9%) oraz przetwórstwie przemysłowym i obsłudze nieruchomości i firm (po 5,9%), natomiast w najmniejszym stopniu płace w ujęciu rocznym wzrosły w transporcie, gospodarce magazynowej i łączności (o 2,9%). Wśród działów o dużym udziale w zatrudnieniu, płace zwiększyły się m.in. w jednostkach produkujących wyroby z metali (o 6,9%), w produkcji mebli i pozostałej działalności produkcyjnej (o 6,8%) oraz w jednostkach produkujących maszyny i urządzenia (o 6,2%).

---

³⁰ Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (HICP) obliczany jest według ujednoliconej metodologii Unii Europejskiej przez kraje członkowskie oraz kandydujące do UE. Podstawę do opracowania HICP dla Polski stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług konsumpcyjnych oraz system wag oparty na strukturze spożycia indywidualnego w sektorze gospodarstw domowych (w 2006 r. – struktura spożycia z 2004 r. w cenach grudnia 2005 r.). Grupowanie towarów i usług konsumpcyjnych oparto na Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu opracowanej na potrzeby HICP (COICOP/HICP).

W grudniu ub. roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 3027,51 zł i było o 8,5% większe niż przed rokiem, przy czym po wyeliminowaniu sekcji górnictwo (gdzie znaczny wzrost płac wiązał się z wypłatami nagród i premii) przeciętna miesięczna płaca brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosła 2841,61 zł (o 7,3% więcej niż w analogicznym miesiącu 2005 r.).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w poszczególnych sekcjach sektora przedsiębiorstw kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ogółem					bez wypłat z zysku
	2006					
	XII		I-XII			
	w zł	XII 2005=100	w zł	I-XII 2005=100		w zł
Sektor przedsiębiorstw	3027,51	108,5	2643,92	105,1	105,1	2637,72
w tym:						
Przemysł	3109,76	109,3	2673,95	105,2	105,2	2664,49
górnictwo	8008,48	126,8	4589,65	104,3	104,7	4549,03
przetwórstwo przemysłowe	2557,84	105,6	2425,64	105,9	105,9	2420,98
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	4580,18	114,4	3543,94	105,1	104,9	3512,32
Budownictwo	2981,58	115,5	2575,51	109,9	109,9	2574,78
Handel i naprawy	2727,44	109,0	2455,49	104,7	104,7	2454,65
Hotele i restauracje	2107,27	105,8	1919,94	103,9	103,9	1918,79
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	3140,77	104,9	2916,95	102,9	102,9	2910,38
Obsługa nieruchomości i firm	2970,42	104,6	2653,93	105,9	106,0	2652,79

W **sektorze publicznym** przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2006 r. ukształtowało się na poziomie 3142,34 zł i w skali roku wzrosło o 4,4%, natomiast w grudniu ub. roku wyniosło 4248,06 zł, tj. o 16,4% więcej niż w analogicznym miesiącu poprzedniego roku. W **sektorze prywatnym** przeciętna płaca brutto w 2006 r. ukształtowała się na poziomie 2523,74 zł, tj. o 5,7% wyższym niż w 2005 r. W grudniu ub. roku wyniosła ona 2739,65 zł, tj. wzrost o 6,6% w skali roku. Relacja przeciętnego wynagrodzenia brutto w sektorze prywatnym do przeciętnej płacy w sektorze publicznym wyniosła w 2006 r. 80,3% (w roku poprzednim 79,3%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie realne brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2006 r. wzrosło o 4,2% w skali roku (w 2005 r. odpowiednio o 1,2%). Dość wysoki wzrost siły nabywczej przeciętnych płac w ujęciu rocznym utrzymywał się od IV kwartału 2005 r. W grudniu 2006 r. siła nabywcza przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw była wyższa o 7,2% w porównaniu z analogicznym miesiącem 2005 r. (przed rokiem wzrost o 0,9%).

Przeciętne miesięczne realne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw oraz emerytury i renty brutto kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2005					2006				
	kwartały									
	I-IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I-IV
	analogiczny okres roku poprzedniego=100									
Wynagrodzenia realne	101,2	98,7	100,8	101,1	103,8	104,3	103,9	104,1	104,5	104,2
Emerytury i renty realne z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	100,3	99,4	100,0	100,9	100,8	103,7	107,4	106,8	106,7	106,2
Emerytury i renty realne rolników indywidualnych	99,2	98,6	98,7	99,5	99,7	101,7	105,7	105,1	104,9	104,3

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w 2006 r. ukształtowała się na poziomie 1260,83 zł, tj. o 7,7% wyższym niż przed rokiem. W tym okresie jej siła nabywcza wzrosła o 6,2%. W grudniu ub. roku przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w systemie pracowniczym wyniosła 1280,30 zł i była o 8,7% większa niż w analogicznym miesiącu roku poprzedniego, a jej siła nabywcza wzrosła w tym okresie o 6,8%.

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w 2006 r. wyniosła 802,22 zł, tj. o 5,8% więcej niż w poprzednim roku. Jej siła nabywcza zwiększyła się w tym okresie o 4,3%. W grudniu 2006 r. przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych ukształtowała się na poziomie 806,33 zł, tj. o 6,9% wyższym niż przed rokiem, a jej siła nabywcza wzrosła o 5,0% w ujęciu rocznym (w 2005 r. nie uległa zmianie).

Liczba emerytów i rencistów oraz przeciętne miesięczne świadczenia brutto kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2005	2006					
	I-XII	I-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	XII
Przeciętna liczba emerytów i rencistów:							
w tys. osób	9168,6	9150,5	9151,1	9153,3	9145,6	9152,3	9168,9
analogiczny okres poprzedniego roku=100	99,5	99,8	99,5	99,8	99,9	100,0	100,1
Pobierający emerytury i renty:							
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w tys. osób	7524,0	7564,6	7541,3	7559,5	7568,9	7588,9	7608,0
rolników indywidualnych w tys. osób	1644,6	1585,9	1609,8	1593,8	1576,7	1563,4	1560,9
Przeciętna emerytura i renta:							
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w zł	1170,74	1260,83	1213,10	1271,13	1276,45	1282,40	1280,30
analogiczny okres poprzedniego roku=100 ..	102,6	107,7	104,6	108,7	108,7	108,7	108,7
rolników indywidualnych w zł	758,11	802,22	775,95	810,10	811,79	812,51	806,33
analogiczny okres poprzedniego roku=100....	101,5	105,8	102,6	107,0	107,0	106,9	106,9

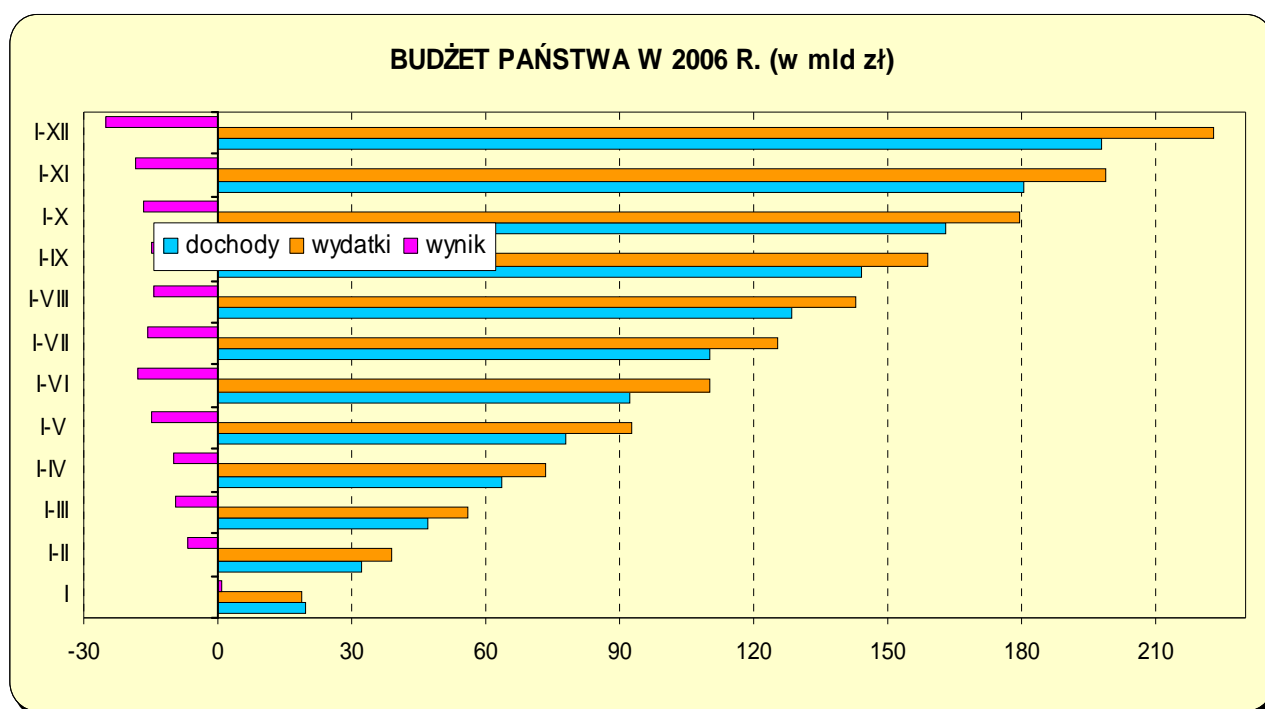
Przeciętna liczba emerytów i rencistów ogółem w 2006 r. wyniosła 9150,5 tys. osób i w ujęciu rocznym zmniejszyła się o 0,2%. Emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych pobierało 7564,6 tys. osób (o 0,5% więcej niż w poprzednim roku), a z systemu rolniczego – 1585,9 tys. osób, tj. o 3,6% mniej.

Kwota brutto **zasiłków dla bezrobotnych** (bez składki na ubezpieczenie społeczne) wyniosła w 2006 r. 2080,4 mln zł, tj. o 7,9% mniej niż w poprzednim roku. W grudniu ub. roku wypłacono bezrobotnym 154,3 mln zł, tj. o 3,3% więcej niż w listopadzie oraz o 12,6% mniej niż w analogicznym miesiącu roku poprzedniego.

Z tytułu **zasiłków i świadczeń przedemerytalnych** w 2006 r. wypłacono 4781,6 mln zł, tj. o 11,9% mniej niż przed rokiem, natomiast w grudniu ub. roku – 366,0 mln zł, tj. o 1,6% mniej niż przed miesiącem i o 12,9% mniej niż w grudniu 2005 r.

Budżet państwa

W okresie styczeń–grudzień ub. r. **dochody** budżetu państwa³¹ wyniosły 197673,5 mln zł, **wydatki** – 222757,6 mln zł, **deficyt** – 25084,1 mln zł (odpowiednio 101,2%, 98,6%, 82,1% kwoty założonej w ustawie budżetowej na 2006 r.).

³¹ Opracowano na podstawie informacji Ministerstwa Finansów: „Szacunkowe dane o wykonaniu budżetu państwa za okres styczeń–grudzień 2006 r.”.

Dochody i wydatki budżetu państwa kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ustawa budżetowa na 2006 r.	I–XII 2006				I–XII 2005
		wykonanie	realizacja ustawy budżetowej	I–XII 2005=100	struktura	
	w mln zł	w %				
Ogółem dochody	195282,0	197673,5	101,2	110,0	100,0	100,0
podatki pośrednie	128096,5	127608,5	99,6	110,3	64,6	64,3
w tym podatek akcyzowy.....	42687,1	42129,7	98,7	106,7	21,3	22,0
podatek dochodowy od osób prawnych	20126,0	19360,9	96,2	122,8	9,8	8,8
podatek dochodowy od osób fizycznych	26226,0	28265,7	107,8	115,7	14,3	13,6
dochody państwowych jednostek budżetowych	16079,1	16651,0	103,6	102,9	8,4	9,0
w tym wpływy z cła	1257,0	1385,8	110,2	109,1	0,7	0,7
pozostałe dochody	4754,4	5787,4	121,7	74,8	2,9	4,3
w tym wpłaty z zysku NBP.....	1168,5	1158,0	99,1	27,8	0,6	2,3
Ogółem wydatki	225828,7	222757,6	98,6	107,0	100,0	100,0
w tym:						
obsługa długu krajowego	23348,8	23341,2	100,0	110,0	10,5	10,2
obsługa zadłużenia zagranicznego	4561,4	4508,4	98,8	125,7	2,0	1,7
dotacje dla:						
Funduszu Emerytalno-Rentowego	14932,7	14932,7	100,0	101,5	6,7	7,1
Funduszu Ubezpieczeń Społecznych	24483,4	24483,4	100,0	121,7	11,0	9,7
subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego	34542,6	34542,6	100,0	106,3	15,5	15,6
Deficyt	-30546,7	-25084,1	82,1	88,4	x	x
Finansowanie deficytu:						
źródła krajowe	10050,0	18178,9	180,9	111,3	x	x
źródła zagraniczne	20496,7	6905,2	33,7	57,4	x	x

Realizacja ustawy budżetowej w zakresie dochodów była o 1,7 pkt niższa niż w 2005 r. Wpływy z podatków pośrednich zwiększyły się o 10,3%, w tym z podatku akcyzowego – o 6,7%. Ich udział w łącznej kwocie dochodów wyniósł odpowiednio 64,6% i 21,3% (wobec 64,3% i 22,0% w 2005 r.). Dochody państwowych jednostek budżetowych wzrosły o 2,9%, a ich udział w łącznej kwocie dochodów wyniósł 8,4% (wobec 9,0%). Wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych były wyższe o 22,8%, a z podatku dochodowego od osób fizycznych – o 15,7%. Udział tych wpływów w dochodach ogółem wyniósł odpowiednio 9,8% i 14,3% (wobec odpowiednio 8,8% i 13,6% w 2005 r.).

Realizacja ustawy budżetowej w zakresie wydatków była o 0,7 pkt niższa niż w 2005 r. Wpłaty subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego (gmin, powiatów i województw) wyniosły 34542,6 mln zł i stanowiły 100,0% kwoty założonej w ustawie. Udział subwencji w wydatkach ogółem wyniósł 15,5% (wobec 15,6% w 2005 r.). Wydatki na obsługę

długu krajowego i zagranicznego stanowiły 12,5% wydatków ogółem (wobec 11,9%). Wzrosły dotacje dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – o 21,7% oraz Funduszu Emerytalno-Rentowego – o 1,5%.

W okresie styczeń–listopad 2006 r. **wydatki bieżące jednostek budżetowych** były o 4,5% wyższe niż w analogicznym okresie 2005 r., a ich udział w ogólnej kwocie wydatków wyniósł 18,1% (wobec 18,4% odpowiednio w 2005 r.).

Wydatki bieżące jednostek budżetowych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I–XI 2006				I–XI 2005
	wykonanie w mln zł	realizacja ustawy budżetowej	I–XI 2005=100	struktura	
				w %	
Ogółem wydatki bieżące jednostek budżetowych	35996,1	83,6	104,5	100,0	100,0
w tym:					
transport i łączność	1767,8	85,3	84,5	4,9	6,1
nauka	789,1	79,1	130,0	2,2	1,8
oświata i wychowanie	1023,1	70,8	130,9	2,8	2,3
szkolnictwo wyższe	92,7	82,8	103,7	0,3	0,3
kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	128,6	82,9	92,1	0,4	0,4
ochrona zdrowia	1784,2	79,3	104,8	5,0	4,9
pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	53,2	87,6	109,0	0,1	0,1
administracja publiczna	6592,7	85,1	104,8	18,3	18,3
urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	1214,9	85,4	102,3	3,4	3,4
wymiar sprawiedliwości	5948,3	86,3	107,8	16,5	16,0
bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	6720,6	90,0	105,3	18,7	18,5
obrona narodowa	6962,4	81,1	104,6	19,3	19,3

Według danych izb skarbowych i celnych, **zaległości** z tytułu podatków wg stanu w dniu 30 września 2006 r. kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym z lat ubiegłych	Struktura ogółem w %	Z zaległości ogółem			
				płatne w ratach i odroczone	wstrzymanie wykonania decyzji	w postępowaniu egzekucyjnym	pozostałe zaległości
	w mln zł		w mln zł				
Ogółem	20811,9	13171,6	100,0	454,2	662,4	10207,2	9488,1
Podatek dochodowy od osób prawnych ...	1271,1	966,1	6,1	40,7	104,8	624,9	500,7
Podatek dochodowy od osób fizycznych ..	3146,6	2307,4	15,1	96,3	136,7	1963,0	950,6
Podatek od towarów i usług (VAT)	9815,8	7629,3	47,2	235,2	245,9	5675,5	3659,2
Podatek akcyzowy ...	6467,8	2164,1	31,1	80,9	174,5	1897,6	4314,8
Podatek od gier	19,8	14,0	0,1	1,1	0,3	14,0	4,4
Podatki zniesione	90,8	90,7	0,4	0,0	0,2	32,2	58,4

W porównaniu z grudniem 2005 r. łączne zaległości wzrosły o 4139,7 mln zł, tj. o 24,8% (odpowiednio w 2005 r. wzrost o 2,4%), z tytułu podatku akcyzowego – wzrosły o 129,6% (przed rokiem odpowiednio o 2,3%), a z tytułu podatku od towarów i usług – wzrosły o 3,3% (wobec wzrostu o 4,1%). W łącznej kwocie zaległości najwyższy udział miały zaległości z tytułu podatku od towarów i usług – 47,2% (wobec 57,6% w 2005 r.), podatku dochodowego od osób fizycznych – 15,1% (wobec 17,8%) i podatku akcyzowego – 31,1% (wobec 16,0%).

Według danych Ministerstwa Finansów, wskaźnik realizacji podatków³² (tzw. ściągальność) w końcu III kwartału 2006 r. wyniósł ogółem 94,8% (wobec 96,6% przed rokiem). Wskaźnik ten dla podatku od towarów i usług ukształtował się na poziomie 96,4%, dla podatku dochodowego od osób fizycznych – 97,4%, a dla podatku dochodowego od osób prawnych – 98,2% (wobec odpowiednio 95,7%, 97,0% i 98,2% w 2005 r.).

Pieniądz

W 2006 r. odnotowano zwiększenie zasobów pieniądza ogółem. Wzrosły depozyty i inne zobowiązania oraz należności, przy jednoczesnym obniżeniu aktywów zagranicznych netto. Zwiększyło się w porównaniu z notowanym w 2005 r. tempo przyrostu pieniądza gotówkowego w obiegu, natomiast zmniejszeniu uległa dynamika przyrostu pozostałych składników M_3 .

Zasoby pieniądza ogółem w okresie styczeń–grudzień 2006 r. zwiększyły się o 15,7%, do poziomu 477055,6 mln zł (w 2005 r. – wzrost o 10,5%).

W 2006 r. głównym czynnikiem kreacji pieniądza były **należności**. Wzrosły one o 23,4% do poziomu 367331,3 mln zł (wobec wzrostu o 11,8% w 2005 r.), w tym należności od gospodarstw domowych zwiększyły się o 33,4% (przed rokiem – o 22,8%), od przedsiębiorstw – o 14,6% (wobec 2,9%), od instytucji samorządowych – o 21,5% (wobec 6,7%), od niemonetarnych instytucji finansowych – o 24,8% (wobec 9,5%), a od instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych – o 19,5% (wobec 16,9%). Należności od funduszy ubezpieczeń społecznych obniżyły się o 43,0% (wobec spadku o 5,2% przed rokiem).

Drugim, pod względem siły oddziaływania, czynnikiem generującym pieniądz w 2006 r. było **zadłużenie netto instytucji rządowych szczebla centralnego**. Zwiększyło się ono o 12,9% do poziomu 72877,7 mln zł (w 2005 r. notowano spadek o 7,1%).

Czynnikiem ujemnie wpływającym na przyrost podaży pieniądza w 2006 r. były **aktywa zagraniczne netto**. Zmniejszyły się one w 2006 r. o 12337,2 mln zł (o 7,2%) do poziomu 158133,0 mln zł (w 2005 r. – wzrost o 19,3%).

Saldo pozostałych pozycji netto wyniosło w końcu grudnia 2006 r. minus 121286,4 mln zł, a jego ujemna kwota poprawiła się o 1075,7 mln zł (w 2005 r. – o 15117,2 mln zł).

---

³² Jest to stosunek wielkości zrealizowanych wpływów bieżących pomniejszonych o nadpłaty podatku, do wielkości podatku należnego będącego sumą zrealizowanych wpływów bieżących pomniejszonych o nadpłaty podatku, wielkości bieżących zaległości, kwoty umorzonych zobowiązań podatkowych oraz zobowiązań, których poboru zaniechano.

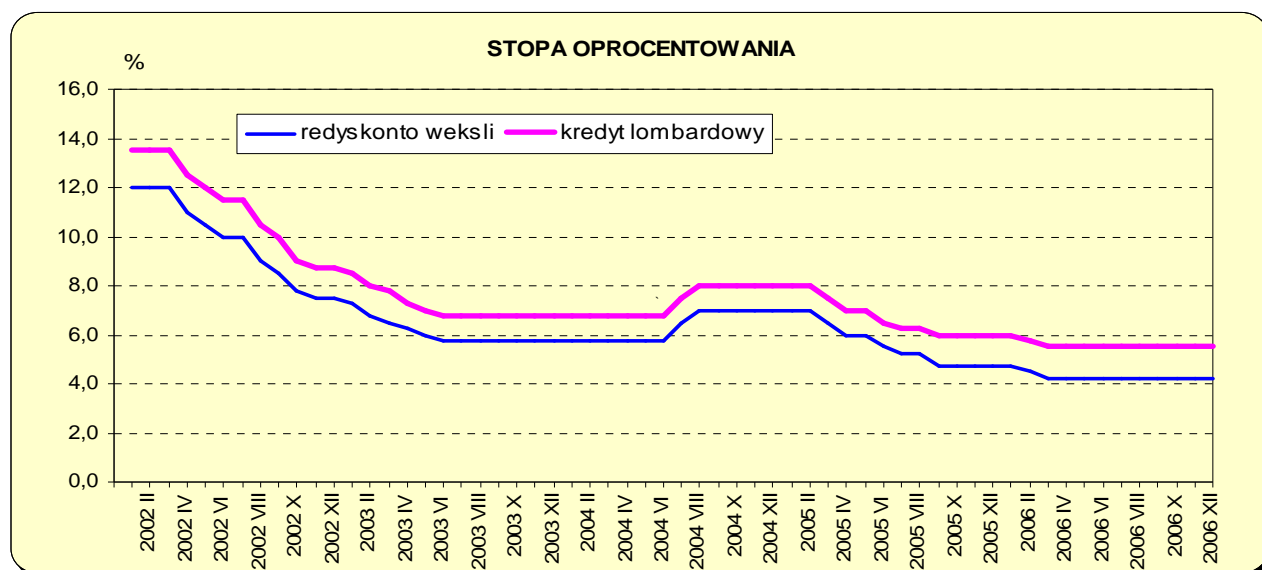
Wpływ poszczególnych czynników kreacji pieniądza na zmianę zasobów pieniądza ogółem kształtował się następująco:

Wyszczególnienie a – zasoby pieniądza w końcu okresu (koniec poprzedniego okresu=100)	2006 – kwartały					
	I	II	III	IV	I-IV	I-IV
	w mln zł					2005=100
Przyrost zasobów pieniądza ogółem	5146,7	20247,6	15242,9	23953,2	64590,4	x
a	101,2	104,8	103,5	105,3	x	115,7
aktywa zagraniczne netto	8309,8	-7660,1	325,9	-13312,8	-12337,2	x
a	104,9	95,7	100,2	92,2	x	92,8
zadłużenie netto instytucji rządowych szczebla centralnego	-8131,6	10363,8	-494,3	6580,9	8318,8	x
a	87,4	118,4	99,3	109,9	x	112,9
należności	11843,6	17426,5	19145,6	21268,8	69684,5	x
a	104,0	105,6	105,9	106,1	x	123,4
saldo pozostałych pozycji netto	-6875,1	117,4	-3734,3	9416,3	-1075,7	x
a	94,3	100,1	97,1	107,2	x	99,1

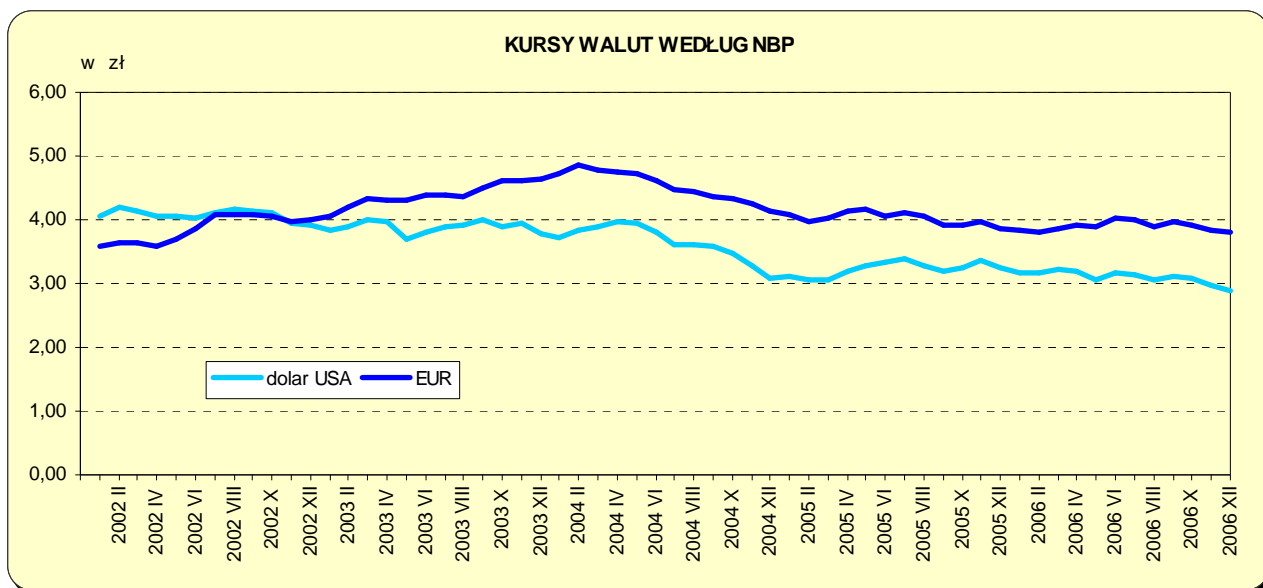
Na wzrost zasobów pieniądza w 2006 r. wpłynęło głównie zwiększenie **depozytów i innych zobowiązań** o 51737,4 mln zł, tj. o 15,0% (przed rokiem wzrost o 9,4%), w tym depozyty i inne zobowiązania przedsiębiorstw wzrosły o 25,6% (wobec 16,9%), gospodarstw domowych – o 9,7% (wobec 3,6%), niemonetarnych instytucji finansowych – o 27,3% (wobec 33,1%), funduszy ubezpieczeń społecznych – o 23,4% (wobec 58,1%), instytucji samorządowych – o 6,3% (wobec 21,0%) i instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych – o 7,5% (przed rokiem – o 8,6%).

Zasoby pieniądza gotówkowego w obiegu (poza kasami banków) zwiększyły się w 2006 r. o 11756,1 mln zł (o 20,6% wobec wzrostu o 12,7% w 2005 r.). Pozostałe składniki M_3 zwiększyły się o 11,0% (wobec wzrostu o 41,3% w 2005 r.).

W 2006 r. podstawowe **stopy procentowe** stosowane przez NBP, tj. stopa redyskontowa weksli i stopa kredytu lombardowego zostały 2-krotnie obniżone – odpowiednio z 4,75% do 4,25% i z 6% do 5,5% w skali rocznej.

Średni roczny urzędowy **kurs euro** wyniósł w 2006 r. 389,51 zł/100 EUR i obniżył się o 3,2% w stosunku do 2005 r. W grudniu ub. roku średni miesięczny urzędowy kurs euro wyniósł 381,30 zł/100 EUR i był niższy o 0,4% w stosunku do poprzedniego miesiąca, a w skali roku spadł o 1,1%.

Średni roczny urzędowy **kurs dolara amerykańskiego** wyniósł w 2006 r. 310,25 zł/100 USD (spadek w stosunku do średniej z 2005 r. o 4,1%). W grudniu ub. roku średni miesięczny urzędowy kurs dolara amerykańskiego wyniósł 288,68 zł/100 USD i był o 2,9% niższy niż w poprzednim miesiącu oraz o 11,2% niższy niż przed rokiem.

Giełdowy rynek papierów wartościowych

W końcu 2006 r. na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie wskaźniki WIG, WIG-20 i WIRR określające sytuację na rynku akcji kształtowały się na poziomie wyższym niż przed rokiem. W okresie czterech kwartałów ub. roku największe obroty notowano na rynku kontraktów terminowych i rynku akcji. W IV kwartale ub. roku wznowiono obroty certyfikatami inwestycyjnymi w systemie transakcji pakietowych.

W okresie styczeń–grudzień ub. roku obroty **akcjami** we wszystkich systemach notowań ukształtowały się na poziomie 334538,9 mln zł, tj. o 75,1% wyższym niż w roku poprzednim. Wartość obrotów akcjami w systemie notowań ciągłych wyniosła 320101,8 mln zł, w systemie transakcji pakietowych – 14248,4 mln zł, a w systemie kursu jednolitego-dwukrotnego – 188,7 mln zł.

Obrót **prawami do akcji**³³ w systemie notowań ciągłych w omawianym okresie ukształtował się na poziomie 3629,7 mln zł (spadek o 36,7%), a w systemie transakcji pakietowych – 527,8 mln zł (wobec 207,4 mln zł).

W okresie czterech kwartałów ub. roku obroty **prawami poboru**³⁴ w systemie notowań ciągłych wyniosły 1012,9 mln zł (wzrost ponad 11-krotny).

Obroty **certyfikatami inwestycyjnymi**³⁵ w systemie notowań ciągłych w omawianym okresie ukształtowały się na poziomie 189,1 mln zł (wzrost o 18,3%).

W okresie styczeń–grudzień ub. roku obroty **kontraktami terminowymi**³⁶ wyniosły 377406,8 mln zł (tj. o 58,6% więcej niż w roku poprzednim) i były o 12,8% wyższe niż obroty akcjami we wszystkich systemach notowań.

Obroty **jednostkami indeksowymi**³⁷ w 2006 r. wyniosły 10,8 mln zł, tj. o 35,0% więcej niż przed rokiem, a obroty **prawami pierwszeństwa**³⁸ w systemie notowań ciągłych – 15,4 mln zł (wobec 69,2 mln zł przed rokiem).

Obroty **opcjami**³⁹ w okresie czterech kwartałów ub. roku wyniosły 307,1 mln zł (wzrost ponad 2-krotny).

W III kwartale ub. roku wprowadzono do obrotu **produkty strukturyzowane**⁴⁰, a obroty nimi do końca 2006 r. wyniosły 1,1 mln zł.

³³ Prawo do akcji (PDA) jest to papier wartościowy będący przedmiotem obrotu giełdowego, otrzymywany po wpłaceniu określonej kwoty pieniężnej na akcje nowej emisji, które nie są jeszcze notowane na giełdzie. Po wprowadzeniu akcji na giełdę PDA jest zamieniany na akcje.

³⁴ Prawo poboru jest to prawo pierwszeństwa, przysługujące dotychczasowym akcjonariuszom, do objęcia akcji z nowych emisji. Akcjonariusze mogą zrezygnować z wykonania praw poboru i sprzedać je na giełdzie.

³⁵ Certyfikaty inwestycyjne są papierami wartościowymi na okaziciela emitowanymi przez fundusze zamknięte i mieszane. Certyfikaty danego funduszu reprezentują jednakowe prawa majątkowe i są niepodzielne.

³⁶ Kontrakt terminowy jest to umowa pomiędzy stronami, z których jedna zobowiązuje się do kupna, a druga do sprzedaży w ściśle określonym przyszłym terminie (dniu wygaśnięcia) i po ściśle określonej w momencie zawarcia transakcji cenie, określonej ilości wystandaryzowanego instrumentu bazowego lub dokonania równoważnego rozliczenia pieniężnego.

³⁷ Jednostka indeksowa jest papierem wartościowym, który reprezentuje wszystkie akcje tworzące dany indeks. Instrument ten jest równoważny z nabyciem przez inwestora portfela indeksu, bez konieczności zakupu poszczególnych akcji wchodzących w skład tego indeksu.

³⁸ Prawo pierwszeństwa jest to papier wartościowy dający posiadaczowi pierwszeństwo w nabyciu akcji danej spółki po określonej z góry cenie i w określonym terminie. Notowania praw pierwszeństwa odbywają się w tym samym systemie notowań, w którym notowane są akcje danej spółki.

³⁹ Opcja jest to papier wartościowy dający jego nabywcy prawo do kupna lub sprzedaży, w przyszłym terminie, po określonej z góry cenie, zwanej ceną wykonania, określonej ilości instrumentu bazowego dla tej opcji. Instrumentem bazowym może być indeks, akcje poszczególnych spółek.

⁴⁰ Produkty strukturyzowane to instrumenty finansowe, których cena uzależniona jest od wartości określonego wskaźnika rynkowego (kursu akcji lub koszyków akcji, wartości indeksów giełdowych, kursów walut). Emitent produktu strukturyzowanego zobowiązuje się w stosunku do nabywcy (inwestora), że w terminie wykupu instrumentu wypłaci mu kwotę rozliczenia kalkulowaną wg określonego wzoru.

Wartość obrotów na Giełdzie Papierów Wartościowych w systemie WARSET kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2005					2006					
	kwartały										
	I-IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV ^{a)}	I-IV ^{a)}	I-IV ^{a)}
	w mln zł										IV 2005=100
Akcje											
Notowania ciągłe ^{bc)}	175247,0	41787,3	32092,0	48164,0	53203,7	74525,2	86221,4	64258,9	95096,3	320101,8	182,7
Notowania jednolite- dwukrotne ^{d)}	155,7	72,5	17,0	29,8	36,4	94,5	28,7	27,7	37,8	188,7	121,2
Transakcje pakietowe ^{e)}	15692,6	7872,6	1957,0	2095,7	3767,3	2264,1	4427,9	1385,9	6170,5	14248,4	90,8
Prawa do akcji											
Notowania ciągłe	5730,7	246,4	560,6	3455,5	1468,2	25,5	598,3	966,9	2039,0	3629,7	63,3
Transakcje pakietowe	207,4	3,2	-	85,0	119,2	188,7	1,1	4,0	334,0	527,8	254,5
Prawa poboru											
Notowania ciągłe	88,8	15,3	58,3	-	15,2	261,1	124,3	421,0	206,5	1012,9	ok. 11 razy
Transakcje pakietowe	-	-	-	-	-	12,9	-	38,1	6,1	57,1	-
Certyfikaty inwestycyjne											
Notowania ciągłe	159,9	73,9	21,9	8,3	55,8	46,7	23,5	17,9	101,0	189,1	118,3
Transakcje pakietowe	-	-	-	-	-	-	-	-	16,0	16,0	-
Warranty											
Notowania ciągłe	2,8	1,3	0,7	0,4	0,4	-	-	-	-	-	-
Kontrakty terminowe											
Notowania ciągłe	238024,5	47429,6	40930,7	75549,2	74115,0	93695,7	102234,0	94952,2	86524,9	377406,8	158,6
Jednostki indeksowe											
Notowania ciągłe	8,0	2,2	1,2	3,2	1,4	3,0	2,5	3,0	2,3	10,8	135,0
Prawa pierwszeństwa											
Notowania ciągłe	69,2	33,9	11,0	10,6	13,7	9,6	5,8	-	-	15,4	22,3
Transakcje pakietowe	6,0	-	6,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Opcje											
Notowania ciągłe	146,0	22,3	18,6	42,9	62,2	78,1	109,0	73,1	46,9	307,1	210,3
Produkty stukturyzowane											
Notowania jednolite- dwukrotne	-	-	-	-	-	-	-	0,7	0,4	1,1	-

a) Dane wstępne.

b) Transakcje giełdowe dla danego papieru wartościowego zawierane są na danej sesji po różnych cenach.

c) Uwzględniono obrót akcjami NFI.

d) Transakcje giełdowe dla danego papieru wartościowego zawierane są na danej sesji dwukrotnie.

e) Transakcje giełdowe zawierane są poza sesją, których minimalną wielkość (pakiet) określa regulamin giełdy.

W końcu grudnia ub. roku wszystkie indeksy giełdowe kształtowały się na poziomie wyższym niż przed rokiem (z wyjątkiem indeksu WIG-PALIWA – spadek o 11,5%) i większym niż w końcu III kwartału ub. roku. Indeks największych spółek WIG wzrósł w porównaniu z końcem grudnia 2005 r. o 41,6%, a indeks najmniejszych spółek WIRR – o 132,4%. W grupie indeksów sektorowych największe wzrosty w skali roku odnotowano w grupie indeksów: WIG-BUDOW (o 148,4%), WIG-BANKI (o 51,4%) i WIG-SPOŻYW (o 50,6%).

W końcu 2006 r. indeks WIG-PL ukształtował się na poziomie 50361,4 pkt (wzrost o 42,8% w skali roku), a najnowszy indeks WIG-PALIWA⁴¹ osiągnął poziom 31491,0 pkt.

Indeksy giełdowe rynku akcji kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2005				2006				
	kwartały (stan w końcu okresu)								
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	IV 2005=100
WIG	27268,1	28332,1	33801,2	35600,8	40220,3	40644,6	44052,5	50411,8	141,6
WIG-20	1998,3	2047,3	2518,7	2655,0	2864,8	2889,7	2918,8	3285,5	123,7
WIG-BANKI	36257,9	38333,7	46002,2	46787,8	52570,6	54661,1	58180,4	70858,4	151,4
WIG- BUDOW	19411,2	21574,4	26125,6	31007,3	48702,3	48108,6	59855,6	77035,0	248,4
WIG-INFO	12256,0	10365,2	11642,9	13032,9	14655,8	13949,8	15371,6	17565,8	134,8
WIG-MEDIA	27463,2	30601,1	33094,9	37432,3	35392,3	32681,4	34174,0	40129,7	107,2
WIG-PALIWA	-	-	-	35600,8	35484,2	32893,8	30804,1	31491,0	88,5
WIG-SPOŻYW	22975,2	23079,4	23423,4	25444,1	31519,9	32043,6	35682,0	38324,0	150,6
WIG-TELEKOM ..	10727,5	10613,0	12698,1	12382,0	11918,3	11016,9	11004,0	13400,1	108,2
WIG-PL	27005,3	27982,5	33311,7	35277,7	40049,1	40544,2	44033,1	50361,4	142,8
MIDWIG	1728,2	1769,0	1903,4	2207,7	2780,6	2661,4	3213,6	3733,3	169,1
TECHWIG	648,5	625,4	718,6	844,4	958,1	985,2	1066,4	1201,5	142,3
WIRR	4366,2	4367,0	4674,0	5471,3	8415,5	8410,8	10404,3	12716,6	232,4
NIF ^{a)}	91,8	92,7	97,0	104,3	-	-	-	-	-

a) Po sesji w dniu 30 grudnia 2005 r. GPW zaprzestała obliczania indeksu NIF.

W okresie styczeń–grudzień ub. roku łączny obrót obligacjami we wszystkich systemach notowań wyniósł 5536,8 mln zł i stanowił 1,7% łącznego obrotu akcjami (przed rokiem 2,9%). W 2006 r. obroty na rynku obligacji ukształtowały się na poziomie o 0,5% wyższym od osiągniętego przed rokiem. Z obrotów ogółem 99,8% przypadło na obroty obligacjami Skarbu Państwa i w systemie notowań ciągłych były o 8,9% wyższe niż przed rokiem, natomiast w systemie transakcji pakietowych odnotowano 9-krotny spadek.

W okresie czterech kwartałów ub. roku obroty obligacjami korporacyjnymi wyniosły 13,3 mln zł (wobec 30,6 mln zł w roku poprzednim).

⁴¹ WIG-PALIWA – subindeks sektorowy wyliczany według metodologii stosowanej dla indeksu WIG, uwzględnia dochody z dywidend i praw poboru, liczony na podstawie portfela akcji krajowych spółek giełdowych. Początkowy poziom indeksu z dnia 30 XII 2005 r. wyniósł 35600,8 pkt.

Wartość obrotów na giełdowym rynku obligacji Skarbu Państwa i obligacji korporacyjnych kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2005					2006					
	kwartały										I-IV 2005=100
	I-IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV ^{a)}	I-IV ^{a)}	
	w mln zł										
Obroty ogółem	5507,1	1160,0	1366,7	1517,0	1463,4	1469,9	1266,8	1024,3	1775,8	5536,8	100,5
Obligacje Skarbu Państwa											
Notowania ciągłe	5028,3	1107,3	1166,4	1376,1	1378,5	1447,2	1254,8	1015,0	1758,2	5475,2	108,9
Transakcje pakietowe	448,2	43,5	193,8	138,5	72,4	19,1	9,2	6,0	14,0	48,3	10,8
Obligacje korporacyjne											
Notowania ciągłe	30,6	9,2	6,5	2,4	12,5	3,6	2,8	3,3	3,6	13,3	43,5

a) Dane wstępne.

Przyjazdy i wyjazdy z Polski

Według danych Straży Granicznej w 2006 r. na polskich granicach dokonano 217,0 mln **odpraw osób**⁴² wjeżdżających i wyjeżdżających z Polski, tj. o 4,1% więcej niż przed rokiem. Liczba odpraw cudzoziemców wjeżdżających i wyjeżdżających z Polski zwiększyła się o 1,0% w porównaniu z rokiem poprzednim i wyniosła 129,0 mln, co stanowiło 59,4% ogółu odpraw (przed rokiem – 61,3%).

Największy ruch obserwowano na zachodniej granicy Polski, na której w 2006 r. odprawiono 100,8 mln osób, tj. o 2,2% więcej niż przed rokiem (wobec wzrostu odpowiednio o 8,7% w 2005 r.). Udział odpraw na tej granicy w liczbie odpraw ogółem wyniósł 46,4% (przed rokiem 47,3%).

Na granicy południowej odnotowano niewielki spadek liczby odpraw. Przekroczyło ją 63,2 mln osób, tj. o 0,7% mniej niż przed rokiem (w analogicznym okresie poprzedniego roku spadek odpowiednio o 7,0%). Odprawy na tej granicy stanowiły 29,1% ogólnej liczby odpraw, wobec 30,6% w 2005 r. Przejścia graniczne z Czechami przekroczyło 44,6 mln osób (o 7,2% mniej niż przed rokiem), co stanowiło 70,5% odpraw dokonanych na granicy południowej. Na granicy ze Słowacją odprawiono 18,6 mln osób, tj. o 19,4% więcej.

W stosunku do 2005 r. wzrosła liczba odpraw na wschodniej granicy Polski. W 2006 r. dokonano na niej 38,2 mln odpraw, tj. o 9,3% więcej niż przed rokiem (wobec wzrostu odpowiednio o 27,7% w 2005 r.). Największy wzrost odnotowano na granicy z Ukrainą, którą przekroczyło 19,4 mln osób, tj. o 1,7 mln więcej niż przed rokiem (o 9,4%). Podobnie jak w 2005 r., odprawy na tej granicy stanowiły 50,8% wszystkich odpraw na granicy wschodniej. Na przejściach

⁴² W badaniu Straży Granicznej rejestrowane są przekroczenia granicy, w związku z tym ta sama osoba kilkakrotnie przekraczająca granicę jest traktowana jako kilka osób.

granicznych z Białorusią odprawiono 9,8 mln osób, tj. o 11,2% więcej niż w 2005 r. (przed rokiem wzrost o 10,5%). Zwiększyła się również liczba osób przekraczających granicę z Litwą, gdzie dokonano 5,3 mln odpraw (o 16,5% więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego). Zmniejszył się natomiast ruch na przejściach granicznych z Federacją Rosyjską o 3,6%, do 3,7 mln osób.

W 2006 r. utrzymała się wysoka dynamika ruchu granicznego w portach lotniczych, gdzie odprawiono 13,1 mln osób, tj. o 38,1% więcej niż przed rokiem (w 2005 r. wzrost o 39,6%), w tym na Okęciu – 6,8 mln (o 15,5% więcej). Odprawy na Okęciu stanowiły 52,0% ruchu granicznego na polskich lotniskach. Chociaż udział tego portu lotniczego w obsłudze pasażerów jest dominujący, to należy zwrócić uwagę na rosnące znaczenie lotnisk regionalnych, a w szczególności w Krakowie Balicach. W 2006 r. liczba odpraw na tym lotnisku wyniosła 2,1 mln (o 55,8% więcej niż w roku poprzednim), a jej udział w odprawach lotniczych zwiększył się z 14,5% w 2005 r., do 16,3%. Rośnie również liczba odpraw dokonanych w Katowicach – Pyrzowice (udział w odprawach – 10,4%). W 2006 r. ruch na tym lotnisku wzrósł do poziomu 1,4 mln, tj. o 28,8% w ujęciu rocznym. Jednak najwyższe dynamiki ruchu granicznego zanotowano w Gdańsku – Rębiechowo oraz Wrocławiu – Strachowice, w których odprawiono o odpowiednio 113,5% i 130,8% więcej osób niż w 2005 r.

W portach morskich odprawiono 1,7 mln osób, tj. o 2,8% mniej niż przed rokiem (w 2005 r. spadek odpowiednio o 35,9%). Z morskich przejść granicznych w Gdyni i Świnoujściu skorzystało 1,4 mln osób (o 0,8% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku), co stanowiło 82,0% przekroczeń granicy polskiej drogą morską.

W 2006 r. dokonano 65,1 mln **odpraw cudzoziemców wjeżdżających** do Polski, tj. o 0,8% więcej niż przed rokiem (w 2005 r. wzrost odpowiednio o 4,3%). Obywatele krajów ościennych stanowili 92,8% ogółu wjeżdżających (wobec 93,7% w 2005 r.). Wśród przyjeżdżających najliczniejszą grupę stanowili Niemcy (37,2 mln osób, tj. 57,1% ogółu przyjazdów cudzoziemców), których przyjechało o 0,7% mniej niż przed rokiem (w 2005 r. odpowiednio o 9,7% więcej). Liczba odpraw Czechów przybyłych do Polski wyniosła 7,1 mln (o 9,6% mniej niż przed rokiem). W 2006 r. odprawiono 3,4 mln Słowaków wjeżdżających do Polski, tj. o 1,3% więcej niż w analogicznym okresie 2005 r. Z państw sąsiadujących z Polską na wschodzie najliczniej odwiedzali nas obywatele Ukrainy – 5,6 mln przyjazdów (wzrost o 6,9%) i Białorusi – 3,9 mln (wzrost o 7,1%). Z Rosji przyjechało 1,7 mln osób, co oznacza zwiększenie liczby przyjazdów o 7,7% w stosunku do 2005 r. Liczba przyjazdów z Litwy wzrosła o 8,6%, do 1,5 mln.

W latach 2001–2004 malała liczba **odpraw Polaków wyjeżdżających za granicę**, natomiast w 2005 r. tendencja ta uległa odwróceniu. W 2006 r. liczba wyjazdów Polaków wyniosła 44,7 mln, tj. o 9,4% więcej niż w roku poprzednim. Polacy najczęściej przekraczali granicę południową, gdzie zanotowano 18,0 mln wyjazdów (40,3% wszystkich odpraw). Liczba przekroczeń granicy zachodniej wyniosła 14,8 mln, co stanowiło 33,1% ogółu odpraw wyjeżdżających Polaków.

Wybrane wskaźniki sytuacji gospodarczej kraju

Wyszczególnienie a - 2005, b - 2006	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Bezrobotni zarejestrowani (w tys.) .... a	3095	3095	3053	2958	2867	2827	2809	2783	2760	2712	2723	2773
b	2867	2866	2822	2704	2583	2488	2443	2412	2364	2302	2287	2309
Stopa bezrobocia ¹⁾ (w %)..... a	19,4	19,4	19,2	18,7	18,2	18,0	17,9	17,7	17,6	17,3	17,3	17,6
b	18,0	18,0	17,8	17,2	16,5	15,9	15,7	15,5	15,2	14,9	14,8	14,9
Zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w tys. osób..... a	4737	4745	4742	4754	4756	4770	4772	4776	4788	4797	4804	4799
b	4862	4861	4870	4889	4901	4918	4928	4943	4957	4971	4986	4995
Produkcja sprzedana przemysłu ²⁾ :												
poprzedni miesiąc=100..... a	91,7	99,7	110,2	99,6	95,2	109,0	92,1	104,0	110,2	101,4	99,8	98,7
b	92,0	100,0	116,4	90,4	107,3	102,6	93,8	102,4	109,2	104,3	97,3	93,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 ..... a	104,6	102,3	96,3	98,9	100,9	106,9	102,6	104,8	105,9	107,6	108,5	109,6
b	109,8	110,2	116,4	105,7	119,1	112,2	114,3	112,6	111,6	114,8	112,0	105,7
Produkcja budowlano-montażowa ²⁾ :												
poprzedni miesiąc=100..... a	32,6	108,2	111,9	124,8	122,3	122,2	97,9	102,1	113,3	104,3	82,0	151,5
b	27,8	113,1	134,0	112,4	133,3	124,6	88,8	112,3	118,9	110,9	78,6	144,8
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 ..... a	118,5	113,2	96,2	82,3	121,8	129,9	117,3	106,5	110,5	106,8	105,9	108,2
b	92,2	96,5	115,5	104,1	113,4	115,7	104,9	115,3	121,0	128,7	123,3	117,9
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku) ..... a	11971	19532	26500	35426	42713	49431	58269	67863	77382	87477	97525	11406
b	10179	18923	28250	35283	41517	49645	59064	67192	75164	85057	97330	11416
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych:												
poprzedni miesiąc=100..... a	100,1	99,9	100,1	100,4	100,3	99,8	99,8	99,9	100,4	100,4	99,8	99,8
b	100,2	100,0	99,9	100,7	100,5	99,7	100,0	100,3	100,2	100,1	100,0	99,8
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 ..... a	103,7	103,6	103,4	103,0	102,5	101,4	101,3	101,6	101,8	101,6	101,0	100,7
b	100,6	100,7	100,4	100,7	100,9	100,8	101,1	101,6	101,6	101,2	101,4	101,4
grudzień poprzedniego roku=100..... a	100,1	100,0	100,2	100,5	100,8	100,6	100,4	100,3	100,7	101,1	100,9	100,7
b	100,2	100,2	100,1	100,8	101,3	101,0	101,0	101,3	101,5	101,6	101,6	101,4
Wskaźnik cen produkcji przemysłowej:												
poprzedni miesiąc=100..... a	100,1	99,5	100,5	100,7	99,8	100,3	100,2	100,1	99,7	99,9	100,1	99,3
b	100,2	99,9	100,7	101,5	100,4	100,9	100,7	99,9	100,0	99,5	99,3	99,7
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 ..... a	104,5	103,2	102,2	100,9	99,5	100,0	100,0	99,8	99,5	99,1	99,6	100,2
b	100,3	100,7	100,9	101,7	102,3	103,0	103,5	103,3	103,6	103,2	102,5	102,8

¹⁾ Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo.²⁾ Wskaźniki dynamiki obliczono przy wykorzystaniu cen stałych 2000 r.

(dok.)

Wyszczególnienie a - 2005, b - 2006	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw ¹⁾ (w zł).... a	2385,39	2411,49	2480,50	2471,22	2423,92	2512,78	2506,55	2480,56	2483,99	2538,88	2677,75	2789,08
b	2471,09	2526,22	2613,67	2570,05	2549,70	2624,93	2647,80	2611,93	2611,16	2657,99	2759,65	3027,51
poprzedni miesiąc=100..... a	86,8	101,1	102,9	99,6	98,1	103,7	99,8	99,0	100,1	102,2	105,5	104,2
b	88,6	102,2	103,5	98,3	99,2	103,0	100,9	98,6	100,0	101,8	103,8	109,7
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 ..... a	102,6	101,4	102,2	101,8	103,0	104,5	103,2	102,8	101,8	106,4	106,9	101,5
b	103,6	104,8	105,4	104,0	105,2	104,5	105,6	105,3	105,1	104,7	103,1	108,5
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie realne brutto w sektorze przedsiębiorstw przeciętna miesięczna 2000=100 a	101,8	102,9	105,8	105,0	102,7	106,7	106,7	105,7	105,4	107,4	113,6	118,7
b	105,0	107,3	111,2	108,6	107,2	110,6	111,5	109,6	109,5	111,5	115,7	127,2
Wskaźnik rentowności obrotu brutto ²⁾ - od początku roku (w %)..... a	.	.	5,2	.	.	5,2	.	.	5,4	.	.	4,9
b	.	.	4,8	.	.	5,6	.	.	5,8	.	.	.
Wskaźnik rentowności obrotu netto ³⁾ - od początku roku (w %)..... a	.	.	3,8	.	.	4,0	.	.	4,2	.	.	3,9
b	.	.	3,6	.	.	4,5	.	.	4,7	.	.	.
Wynik budżetu państwa – od początku roku (w mln zł) ..... a	-1403,0	-8884,4	12725,7	13650,8	18134,4	18247,8	17330,9	18537,2	17782,0	20648,7	22272,1	28360,7
b	772,2	-6716,2	-9275,4	10070,2	14717,9	17694,2	15543,4	14482,5	14610,2	16636,7	18580,5	25084,1
Kurs 100 dolarów USA w zł - NBP .. a	310,33	306,01	304,92	320,53	329,09	333,65	339,92	328,71	319,52	326,00	336,72	325,18
b	315,99	317,44	322,29	319,82	304,91	317,13	314,92	304,54	311,53	309,19	297,35	288,68
Kurs 100 euro w zł - NBP ..... a	408,16	398,41	402,09	415,10	418,27	406,03	409,73	404,50	392,47	392,61	397,21	385,59
b	382,45	379,37	387,48	391,94	389,41	401,64	399,70	390,14	397,02	390,26	382,99	381,30
Handel zagraniczny w mln zł												
eksport..... a	21225,7	21469,1	23226,4	24603,6	22767,8	25141,9	23104,0	22588,9	26180,5	27243,5	27124,1	24105,3
b	24529,4	24665,8	28712,1	26505,6	28626,6	29777,3	27676,6	27304,0	31751,0	33720,0	31595,6	.
import..... a	23019,5	23886,8	26862,2	27559,9	27147,2	27954,5	26490,4	26427,8	29625,0	29936,1	31081,3	28201,3
b	26812,9	27928,6	32356,9	28981,7	33224,7	32736,7	32062,0	31329,8	35356,4	37763,5	35025,6	.
saldo ..... a	-1793,8	-2417,7	-3635,8	-2956,3	-4379,4	-2812,6	-3386,4	-3838,9	-3444,5	-2692,6	-3957,2	-4096,0
b	-2283,5	-3262,8	-3644,8	-2476,1	-4598,1	-2959,4	-4385,4	-4025,8	-3605,4	-4043,5	-3430,0	.

¹⁾ Łącznie z obowiązkową składką na ubezpieczenia społeczne.²⁾ Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności.^{2) 2) 3)} Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności.

Produkcja ważniejszych wyrobów przemysłowych

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2006	
		w liczbach bezwzględnych	2005 = 100
Węgiel kamienny (łącznie z brykietami i półproduktami)	tys. t	95158	96,8
Węgiel brunatny	tys. t	60762	98,7
Energia elektryczna	GWh	160450	104,6
Gaz ziemny w stanie ciekłym lub gazowym	hm ³	5621	98,6
Siarka - w przeliczeniu na 100% (rodzima, z wydobycia)	tys. t	800	99,8
Mięso drobiowe	tys. t	1107	109,8
Mleko płynne przetworzone (z mlekiem przetrutowym do dalszej produkcji)	tys. hl	21809	102,0
Cukier (w przeliczeniu na cukier biały)	tys. t	1571	76,3
Wódka czysta (w przeliczeniu na 100%)	tys. hl	829	105,6
Piwo otrzymywane ze słodu (o zawartości od 0,5% alkoholu)	tys. hl	33233	106,0
Obuwie (łącznie z gumowym)	tys. par	37181	141,7
Tarcica ogółem	dam ³	2427	103,0
Płyty wiórowe i podobne płyty z drewna lub pozostałych materiałów drewnopochodnych	dam ³	4188	107,2
Płyty pilśniowe z drewna lub innych materiałów drewnopochodnych ...	tys. m ²	408252	98,7
Koks (łącznie z półkoksem z węgla, lignitu i torfu oraz węgiel retortowy)	tys. t	9734	114,3
Benzyna silnikowa (łącznie z lotniczą)	tys. t	4260	101,9
Oleje opałowe (bez olejów napędowych grzewczych):			
lekkie	tys. t	1335	83,1
ciężkie	tys. t	3901	143,9
Nawozy mineralne lub chemiczne w przeliczeniu na czysty składnik (łącznie z wieloskładnikowymi)			
azotowe	tys. t	1707	98,8
fosforowe	tys. t	588	99,6
Włókna chemiczne	tys. t	90,9	91,5
Cegła wypalana z gliny	mln ceg.	323	89,8
Cement	tys. t	14372	115,6
Stal surowa ^{a)}	tys. t	10008	118,5
Wyroby walcowane na gorąco gotowe (bez półwyrobów) ^{a)}	tys. t	7666	123,9
Rury stalowe ^{a)}	tys. t	417	109,5
Aluminium nieobrobione technicznie czyste – hutnicze	t	38662	90,5
Miedź rafinowana, nieobrobiona plastycznie, niestopowa	tys. t	578	100,2
Ładowacze rolnicze uniwersalne	szt	8811	128,5
Maszyny i urządzenia do robót budowlanych, drogowych i melioracyjnych	t	18806	117,9
Chłodziarki i zamrażarki (typu domowego)	tys. szt	1976	118,0
Maszyny pralnicze (typu domowego)	tys. szt	2129	144,5
Odkurzacze (typu domowego)	tys. szt	1230	93,6
Akumulatory ołowiowe (kwasowe)	tys. szt	6765	106,5
Aparaty telefoniczne (włączając sieciowe aparaty bezprzewodowe i wideofony)	tys. szt	665	104,9
Odbiorniki telewizyjne (łącznie z monitorami ekranowymi)	tys. szt	8862	133,1
Samochody osobowe ogólnego przeznaczenia	tys. szt	632	117,0
Samochody ciężarowe i ciągniki drogowe	szt	76103	112,5
Statki morskie (od 100 DWT)	szt	20	83,3

^{a)} Dane ze specjalistycznych badań resortowych Ministerstwa Gospodarki.

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne dla Unii Europejskiej

Wyszczególnienie	PKB		Handel zagraniczny				Zharmonizowana stopa bezrobocia ^{a)}		Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych	
			eksport	import	saldo					
	2005	2006	I-X 2006			I-X 2005	XI 2005	XI 2006	XII 2005	XII 2006
	zmiana w % w ujęciu rocznym			w mld euro		w %		zmiana w % w ujęciu rocznym		
EU-25	1,7	2,8 ^{b)}	.	.	.	.	8,6	7,7	2,1	2,1
EU-12	1,4	2,6 ^{b)}	.	.	.	.	8,4	7,6	2,2	1,9
Austria	2,0	3,1 ^{b)}	11	9	-0,1	-1,0	5,2	4,6	1,6	1,6
Belgia	1,1	2,7 ^{b)}	11	12	11,9	12,3	8,4	8,2	2,8	2,1
Cypr	3,9	3,8 ^{b)}	-10	12	-3,7	-3,1	5,3	5,0	1,4	1,5
Republika Czeska ..	6,1	6,0 ^{b)}	21	21	1,5	1,3	7,8	6,8	1,9	1,5
Dania	3,1	3,0 ^{b)}	9	14	4,2	6,4	4,2	.	2,2	1,7
Estonia	10,5	10,9 ^{b)}	23	27	-2,3	-1,6	7,4	4,5	3,6	5,1
Finlandia	2,9	4,9 ^{b)}	17	16	5,3	4,4	8,3	7,5	1,1	1,2
Francja	1,2	2,2 ^{b)}	6	6	-28,6	-26,6	9,6	8,6	1,8	1,7
Grecja	3,7	3,8 ^{b)}	21	18	-28,4	-24,5	9,6	:	3,5	3,2
Hiszpania	3,5	3,8 ^{b)}	7	10	-72,5	-63,1	8,8	8,4	3,7	2,7
Irlandia	5,5	5,3 ^{b)}	3	5	28,0	27,8	4,4	4,2	1,9	.
Litwa	7,6	7,8 ^{b)}	23	26	-3,2	-2,4	6,7	5,6	3,0	4,5
Luksemburg	4,0	5,5 ^{b)}	33	28	-2,1	-2,1	4,5	4,8	3,4	2,3
Łotwa	10,2	11,0 ^{b)}	18	30	-3,3	-2,2	7,7	6,2	7,1	6,8
Malta	2,2	2,3 ^{b)}	15	12	-0,9	-0,9	7,4	7,4	3,4	0,8
Niderlandy	1,5	3,0 ^{b)}	13	15	29,1	28,6	4,5	3,8	2,0	1,7
Niemcy	0,9	2,5	13	17	132,6	134,4	9,3	8,0	2,1	1,4
Polska	3,5	5,8	23	22	-9,0	-7,7	17,1	13,6	0,8	1,4
Portugalia	0,4	1,2 ^{b)}	13	8	-15,5	-15,3	7,8	7,1	2,5	2,5
Słowacja	6,0	6,7 ^{b)}	29	30	-2,5	-1,8	15,7	12,3	3,9	3,7
Słowenia	4,0	4,8 ^{b)}	20	18	-0,3	-0,5	6,9	5,6	2,4	3,0
Szwecja	2,9	4,0 ^{b)}	12	13	13,9	13,2	.	.	1,3	1,4
Węgry	4,2	4,0 ^{b)}	16	14	-2,0	-2,5	7,4	7,7	3,3	6,6
Wielka Brytania	1,9	2,7 ^{b)}	19	20	-105,7	-86,0	5,1	.	1,9	3,0
Włochy	0,0	1,7 ^{b)}	8	13	-19,6	-6,4	7,5	.	2,1	2,1

^{a)} Dane wyrównane sezonowo.

^{b)} Prognoza wg Eurostatu.